RIS
Regionalna Platforma
i Obserwatorium Innowacji
INNOBSERVATOR SILESIA

REGIONALNA STRATEGIA INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013 - 2020.

Roczny raport monitoringowy za rok 2013

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego
Wydział Rozwoju Regionalnego
Jednostka Koordynująca Wdrażanie RIS

Raport opracowany w ramach projektu
Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych

Katowice 2014

Opracowanie:

Bogumiła Kowalska, Jednostka Koordynująca Wdrażania RIS

Wydział Rozwoju Regionalnego

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego

Publikacja współfinansowana przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych” (Program Operacyjny Kapitał Ludzki, Poddziałanie 8.1.2).

Publikacja bezpłatna.

SPIS TREŚCI

1. Monitoring Regionalnej Strategii Innowacji 2013-2020. Założenia Metodologiczne 6

2. Realizacja rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych 13

2.1. Realizacja rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. Ocena ex-ante projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 13

3. Profil statystyczny regionu 21

4. Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego 33

4.1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne 33

4.2. Potencjał regionu w obszarach energetyki, medycyny oraz ICT 37

4.3. Klastry w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego ... 53

5. Wskaźniki monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 58

5.1. Tablica zbiorcza. Realizacja wskaźników monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 58

5.2. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe. 64

5.2.1. Monitoring wizji. Kamienie milowe 64

5.2.2. Monitoring wizji. Wskaźniki horyzontalne 78

5.3. Rezultaty. Efekty średniookresowe 86

5.3.1. Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu 86

5.3.2. Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości 91

5.3. Produkty. Metaprzedsięwzięcia, projekty 95

5.3.1. Metaprzedsięwzięcie 1. Akademia Śląska. 95

5.3.2. Metaprzedsięwzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych 96

5.3.3. Metaprzedsięwzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych 105

5.3.4. Metaprzedsięwzięcie 4. Foresight rynku pracy 130

5.3.5. Metaprzedsięwzięcie 5. Regionalny fundusz proinnowacyjny..... 130

5.3.6. Metaprzedsięwzięcie 6. Design dla innowacji..... 131

5.3.7. Metaprzedsięwzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji 132

Załącznik 1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne 135

Załącznik 2. Przykładowe działania instytucji i przedsiębiorstw województwa śląskiego w 2013 roku w zakresie kreatywności i innowacyjności..... 137

1. MONITORING REGIONALNEJ STRATEGII INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013 - 2020

ZAŁOŻENIA METODOLOGICZNE

1. Monitoring Regionalnej Strategii Innowacji 2013-2020. Założenia Metodologiczne

W Regionalnej Strategii Innowacji przyjęto, że przedmiotem monitoringu i oceny są realizowana wizja oraz sformułowane priorytety. Kluczowe rozstrzygnięcia systemu monitoringu obejmują:

1. Określenie wskaźników bazowych i docelowych oddziaływania oraz rezultatów długoterminowych odpowiadających za realizację wizji (tj. kamieni milowych i indeksów) oraz wskaźników rezultatu na poziomie priorytetów. W ramach wskaźników monitoringu wizji wskazano wskaźniki oddziaływania i rezultatu, uzupełnione przez horyzontalne wskaźniki – indeksy smart, kapitału wiedzy, kapitału społecznego, innowacyjności i atrakcyjności inwestycyjnej. Wskaźniki rezultatu opisane na poziomie priorytetów określają jakościowo kluczowe wskaźniki, które tworzą podstawy realizacji celów Regionalnej Strategii Innowacji. Wsparciem do monitorowania postępów będzie monitoring procesów strategicznych w regionie, które zawierają również wskaźniki produktowe, znajdujące swoje odzwierciedlenie przede wszystkim w poszczególnych typach projektów realizowanych w ramach rozwoju specjalizacji regionalnych.
2. Zgodnie z przyjętym w strategii systemem monitorowania, każdy z opisanych wskaźników obejmuje:
   - cechy wskaźnika - opisują jego podstawowe parametry, które należy badać i oceniać,
   - wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym - wskazuje na znaczenie interwencji publicznej w realizacji wskaźnika, ze wskazaniem ewentualnych szacunkowych wartości możliwych i niezbędnych do zaangażowania z funduszy regionalnych
   - dostępność danych - opisuje, czy wskaźnik jest badany i istnieją ogólnodostępne źródła informacji czy też należy wypracować własny system pomiaru, który jest kluczowy dla realizacji strategii, uzupełniając o ten wskaźnik regionalny system informacji,
   - źródła danych - określenie bezpośredniego źródła, skąd można pozyskać dane i/lub źródła, które opisują wskaźnik na poziomie krajowym, europejskim lub światowym,
   - wartość bazowa, wartość wyjściowa – wartość bazowa określa stan wszystkich wskaźników w jednym interwale czasowym, tj. na koniec 2013 roku; wartość wyjściowa podaje aktualną wartość wg danych,
   - dynamika zmian/oczekiwany poziom wskaźnika – określa dynamikę rozwoju wskaźnika (wzrost, stabilizacja, spadek) lub konkretną wartość – pozycja lub wartość liczbowa
   - sposób pomiaru – oznacza wskazanie propozycji pomiaru wskaźnika przy wykorzystaniu określonych metod.
3. Dla formułowania wskaźników realizacji RIS wzięto pod uwagę wskaźniki pozwalające osiągnąć spójność społeczną, ekonomiczną i środowiskową, posiłkując się danymi: GUS, NBP, Regional Innovation Scoreboard, IBnGR, EuroStat, Transparency International, CBOS, Innobservator Silesia, raporty regionalne przygotowywane przez Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) oraz centra, np. Centrum Kompetencji Klastrowych.
4. Porównania przestrzenne wskaźników umożliwiają ocenę stanu i pozycji danego wskaźnika w odniesieniu do najlepszych wyników (rezultatów uznanych za wzorcowe, *benchmarków*) co w połączeniu z analizą dynamiczną daje szersze spektrum oceny pozycji regionu.
5. Przyjęte w systemie monitoringu miary (mierniki) poddawane zostały testom: istotności, koncentracji, rzeczywistej intencji celu (prawdziwości) i równowagi. Testowanie zapewniło

porównywalność i poprawność merytoryczną pomiaru celów. Niestety niektóre wartości wskaźników mogą być przesunięte w czasie, co jest uzależnione od raportów przedstawianych przez instytucje europejskie.

6. Przy określaniu wskaźników monitoringu Strategii przyjęto odniesienie do wskaźników sformułowanych w kluczowych dokumentach: Europa 2020, Długookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Średniookresowej Strategii Rozwoju Kraju, Strategii Innowacyjności i Efektywności Gospodarki, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego, Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego, Bezpieczeństwa Energetycznego i Środowiska, Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+", Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020.

Monitoring wskaźników rezultatu będzie prowadzony w cyklu rocznym, wskaźniki oddziaływania będą poddawane ocenie w oparciu o 6 ewaluacji:

- ex ante – 2013,
- w trakcie 2018 – wskaźniki kamieni milowych i indeksów
- ex post – 2021 – wszystkie wskaźniki

3 ewaluacje tematyczne – indeks kapitału społecznego i indeks smart oraz jedna dodatkowa , wynikająca z bieżących potrzeb.

W tabeli przedstawiono dane z monitoringu wskaźników ze wskazaniem ich przyszłej wartości. Wykorzystując propozycję narzędzi zaproponowanych w modelu wdrożeniowym Programu Rozwoju Technologii i zakresu działalności Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych oraz badań realizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego uszczegółowiono następujące pozycje wskaźników monitoringu: dostępność danych i źródła danych, określono wartości bazowe (jeśli były obliczane) i wartości docelowe oraz sposoby pomiary wskaźników.

W szczególności w projektowanym systemie monitoringu przyjęcie danych bazowych oraz wartości docelowych znajduje następujące uzasadnienie:

- wskaźnik ***Liczba world class clusters*** - liczba klastrów w województwie śląskim szybko wzrasta. Ekspertyza rozwoju klastrów w województwie śląskim wykazała, że żaden z nich nie spełnia jeszcze podstawowych warunków world class cluster. Ponadto kryteria unijne oceniające klastry są w procesie doskonalenia. W województwie śląskim oczekujemy, że powstaną co najmniej dwa klastry światowej klasy szczególnie w wybranych specjalizacjach regionalnych. Potencjał w tym zakresie jest bardzo duży, o czym świadczy liczba klastrów (ok. 40 klastrów i inicjatyw klastrowych) i aktywne ich działania w obszarze powołania Centrum Kompetencji Klastrowych. Liczbę klastrów kluczowych zostanie wskazana na podstawie badań prowadzonych przez PARP, ew. powołane Centrum kompetencji klastrowych oraz Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) i ich partnerów;

- wartość docelowa dla wskaźnika ***Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie*** na poziomie 4 wynika z założenia konieczności utworzenia co najmniej 2 takich obiektów dla specjalizacji energetyka i medycyna. Pomocne w monitorowaniu wskaźnika będą badania Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych (SROS) i ich partnerów;

- w przypadku wskaźnika ***Liczby kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych***

obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020 wartość docelowa wynika ze przyjętych w PRT specjalizacji regionalnych. Do tej nie prowadzono badań nad dotyczących centrów kompetencji. Badania wstępne wykazały, że w obszarze specjalizacji regionalnych są 2 centra kompetencji (sieci centrów kompetencji), działające w obszarze energetyki i medycyny. Nie wliczono w tym zakresie powołanych do 2008 roku centrów doskonałości, czy innych przedsięwzięć, które są na różnym poziomie rozwoju. Rozwój ich aktywności może być podstawą do rozwoju takich centrów, które zgodnie z założeniami funkcjonowania Obserwatoriów Specjalistycznych będą monitorowane co rok i ocenione dwa razy, zgodnie z przyjętymi kryteriami ich oceny;

- wskaźnik ***Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków*** osiągnąć ma poziom 16 tego typu jednostek funkcjonujących w ramach inteligentnych specjalizacji, technologii PRT i sektorów wyłaniających się;

- przyjęty czterokrotny wzrost ***Liczby projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu*** wynika z rosnących doświadczeń i kompetencji realizacji projektów;
- dla realizacji dynamicznie wzrastającej liczby i rodzajów projektów badań i aplikacji innowacji niezbędne jest ***tworzenie konsorcjów naukowo-badawczych***, stąd ich skumulowana wartość na poziomie dwukrotnie wyższym niż liczba realizowanych projektów finansowanych ze środków pomocowych UE;

- jako docelową ***Liczbę osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych*** przyjęto 128 tys. co stanowi ok. 15 % zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw województwa śląskiego;

- umiarkowany wzrost o 5% ***liczby przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP***;

- wartość bazową dla wskaźnika ***wartość wsparcia działań innowacyjnych*** można wyznaczyć na podstawie alokacji RPO 2007-13, priorytetu 1, alokacji POIG do podmiotów z województwa śląskiego/konsorcjów liderowanych przez podmioty z województwa, alokacji POKL, poddziałania 8.2. w województwie śląskim;

- ***liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności*** stanowi ok. 25% populacji Regionu, a wartość bazową wyznaczyć można m.in. na podstawie:
  - liczby beneficjentów „miękkich" projektów z zakresu doradztwa, szkoleń oraz pobudzania postaw przedsiębiorczych, kreatywnych i innowacyjnych,
  - liczby pracowników mikroprzedsiębiorstw, które uzyskały wsparcie z programów operacyjnych i innych programów, których przedmiotem był wzrost innowacyjności, badania i rozwój, doskonalenie pracowników, zwiększenie adaptacyjności przedsiębiorstw i inne,
  - liczby osób bezpośrednio zaangażowanych w projektach związanych z innowacjami, badaniem i rozwojem, przedsiębiorczością, finansowanych z programów operacyjnych,
  - liczba klientów „Małych Koperników",

- wskaźników POKL, priorytety VI, VIII, IX w województwie śląskim.

- Wskaźnik horyzontalny dotyczący ***indeksu kapitału społecznego czy zaufania*** nie był określany na poziomie regionalnym. Pomocne stały się jednak wskaźniki, które są analizowane na poziomie krajowym, wg którego wyznaczane są takie wskaźniki, jak: poziom zaufania do administracji publicznej, wskaźnik postrzeganej korupcji, wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw (%), wskaźnik efektywności rządzenia, wskaźnik poczucia bezpieczeństwa. Wskaźniki te mierzone na poziomie krajowym można zaprojektować na poziomie regionalnym. Szczególne znaczenie wobec realizacji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego ma wskaźnik poziomu zaufania do administracji, który odzwierciedla w dużym stopniu zakres współpracy pomiędzy administracją regionalną i lokalną z biznesem i społeczeństwem. Zakłada się przy tym, wskaźnik ten badany w 2018 powinien być na poziomie 55% (o 5% wyższy niż na poziomie krajowym w 2015 roku) oraz na poziomie 60% w 2020 roku.

- wysoki wzrost ***udziału wydatków publicznych na B+R w PKB*** z poziomu 0,32 do 1,5% jest warunkiem wzrostu innowacyjności,

- ***wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB*** określono na poziomie 25% średniej krajowej co umożliwi postęp w cyfryzacji i wzmocnienie specjalizacji ICT w Regionie .

Tabela 1. Podsumowanie założeń metodycznych obliczania indeksów dotyczących monitoringu realizacji wizji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 -2020.

Kryterium oceny metodyki indeksu RIS	**GREEN ENERGY INDEX** - PNT Eurocentrum	**KNOWLEDGE INDEX** - PNT Eurocentrum oraz GAPP	**INDEKS ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ** - GIG	**INDEKS KAPITAŁU SPOŁECZNEGO** - GAPR oraz GIG	**SMART INDEX** - PNT Technopark Gliwice	**INDEKS INNOWACYJNOŚCI** UMWSL wg Regional Innovation Scoreboard
Zgodność z RIS 2013-2020 *(Zgodność metodyki obliczania indeksu z opisem indeksu zwartym w RIS 2013-2020)*	Dodatkowy indeks do RIS 2013-2020.	Tak	Tak	Tak	Tak	Tak
Dostępność terytorialna wskaźnika *(UE, Polska, NTS)*	Polska, NTS 1	UE, Polska, NTS 1	Polska, NTS 2	UE, Polska, NTS 1	Wskaźnik własny regionu. Odpowiedź na wymogi UE w zakresie przedsiębiorczego odkrywania oraz smart specialisation.	UE, Polska, NTS 2
Zastosowana metodologia badawcza	Wykorzystanie już istniejącej metodologii.	Wykorzystanie metodologii Banku Światowego.	Wykorzystanie metodologii IBnGR uzupełnionej o dodatkowy komponent odnoszący się do specyfiki regionu.	Zakłada się opracowanie nowej metodologii uzupełnionej o metodykę analiz sieci społecznych SNA. W opracowywanej metodologii istnieją dwa odrębne zadania w ramach projektu:	Zakłada się opracowanie nowej metodologii.	Wykorzystanie wyników badań Komisji Europejskiej

Kryterium oceny metodyki indeksu RIS	**GREEN ENERGY INDEX** - PNT Eurocentrum	**KNOWLEDGE INDEX** - PNT Eurocentrum oraz GAPP	**INDEKS ATRAKCYJNOŚCI INWESTYCYJNEJ** - GIG	**INDEKS KAPITAŁU SPOŁECZNEGO** - GAPR oraz GIG	**SMART INDEX** - PNT Technopark Gliwice	**INDEKS INNOWACYJNOŚCI** UMWSL wg Regional Innovation Scoreboard
				Aktualizacja Map Innowacji oraz zadanie dotyczące Indeksu Kapitału Społecznego.		
Wartość bazowa indeksów	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015r.	Realizacja badań w 2015 roku. Rok bazowy 2015 r.	Rok bazowy: 2014
Daty pomiarów indeksów	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	corocznie	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Ewaluacja 2018, 2021 W przypadku istnienia wcześniejszych danych ujęcie dynamiczne wskaźnika.	Zgodnie z cyklami prac Komisji Europejskiej.

2.

Realizacja rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych

2. Realizacja rekomendacji z przeprowadzonych badań ewaluacyjnych

2.1. Realizacja rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. Ocena ex-ante projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Realizacja rekomendacji z badania ewaluacyjnego pt. „Ocena ex-ante projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020", IPM, Katowice, kwiecień 2013 r.

Autorzy badania ewaluacyjnego: dr Michał Klepka – Kierownik Zespołu, Monika Borowska, Beata Ciężka, Borys Czerniejewski. Badanie realizowane na rzecz Jednostki Koordynującej Wdrażanie RIS, Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego. Publikacja współfinansowana była przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach projektu systemowego pt.: „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego (III edycja)" Priorytetu VIII Poddziałania 8.2.2 „Regionalne Strategie Innowacji" Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki 2007-2013.

Tabela. Realizacja rekomendacji w 2013 roku zawartych w badaniu ewaluacyjnym pt. „Ocena ex-ante projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020".

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
1.	Założenia Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020 nie są dość dobrze znane. Wizja Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa jest nieczytelna i niezrozumiała. (str 15)	Należy opracować wersję RSI WSL 2020 w formie komiksu oraz przeprowadzić kampanię społeczną/ wizerunkową z wykorzystaniem nowych mediów (w tym portali społecznościowych). W kampanię powinny być zaangażowane organizacje wskazane jako lokomotywy wdrażania strategii. (str. 18)	1. UM WSL, 2. UM WSL, lokomotywy wdrażania RSI WSL 2020	1. Opracowanie komiksowej wersji RSI WSL 2020. 2. Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej/ wizerunkowej z wykorzystaniem nowych mediów (w tym portali społecznościowych).	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA ZREALIZOWANA** Ad. 1. Opracowano następujące dokumenty: - Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020. Przewodnik. http://www.ris.silesia-region.pl/pl/artykul/dokumenty_regionalne/1394798554/0/0 - Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020. Streszczenie dla jednostek samorządu terytorialnego http://www.ris.silesia-region.pl/pl/artykul/dokumenty_regionalne/1394803074/0/0 - Program Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020. Przewodnik dla sektora przedsiębiorstw http://www.ris.silesia-region.pl/pl/artykul/dokumenty_regionalne/1394800903/0/0 Ad. 2. W 2013 r. przeprowadzono kampanię promocyjną nt. „Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ”. http://www.ris.silesia-region.pl/pl/artykuly/wiesz_wiecej._mozesz_wiecej

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
2.	Województwo śląskie nadal zbyt często jest postrzegane głównie przez pryzmat historycznej dominacji sektora węglowego i metalowego. (str. 18)	Prowadzenie przez władze regionu aktywnej polityki marketingowej województwa nastawionej na promocję innowacyjnej gospodarki (str. 18)	1. Zarząd Wojewó-dztwa, 2. UM WSL.	1. Uchwalenie wytycznych dot. aktywnej polityki marketingowej województwa nastawionej na promocję innowacyjnej gospodarki. 2. Wdrożenie wytycznych we wszystkich akcjach marketingowych władz regionu.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA ZREALIZOWANA** W 2013 roku została zrealizowana Kampania RIS - WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ w ramach projektu „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego (III edycja)" współfinansowanego przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Poddziałania 8.2.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki[1].
3.	W RSI WSL brak bezpośredniego odniesienia do szerokiej tradycyjnej tkanki przemysłowej regionu, a więc w szczególności do przemysłu ciężkiego (węglowego i metalurgicznego). (str. 19)	Przeprowadzić kampanię społeczną/wizerunkową z wykorzystaniem nowych mediów (w tym portali społecznościowych). W kampanię powinny być zaangażowane organizacje wskazane jako lokomotywy wdrażania strategii. (str. 18)	UM WSL, lokomotywy wdrażania RSI WSL 2020	Przygotowanie i przeprowadzenie kampanii społecznej/wizerunkowej z wykorzystaniem nowych mediów (w tym portali społecznościowych).	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** W ramach konsekwentnej promocji marki Śląskie, Urząd Marszałkowski województwa śląskiego planuje w 2014 r. realizację miesięcznej kampanii mającej zwrócić uwagę na olbrzymi postęp, jaki w ostatnich latach stał się udziałem przedsiębiorstw, firm, instytucji kulturalnych, naukowych i badawczych, działających na terenie województwa śląskiego.
4.	Brak jednoznacznych wskazań co do liderów wdrażania RSI WSL 2020. Należy	Preferowane powinno być udzielanie wsparcia dla sieci i konsorcjów, uznając to jako warunek dostępu do wsparcia publicznego.	UM WSL, Zarząd Województwa	Umieszczenie w RPO WSL na lata 2014 – 2020 zapisów preferujących sieci i konsorcja (w tym konsorcja naukowo-	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona w trakcie prac nad

[1] Kolejna odsłona kampanii RIS - WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ zrealizowana przez Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz Park Naukowo- Technologiczny „Technopark Gliwice". Opracowano multimedialny słownik pojęć RIS oraz krótkie materiały filmowe promujące Regionalną Strategię Innowacji Województwa Śląskiego oraz wyjaśniające na pozór skomplikowane pojęcia. W efekcie, idee Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego można przyswoić w łatwy i przystępny sposób. Poprzez zabawne postacie i dialogi ukazują m.in. czym są Obserwatoria Technologiczne, co wchodzi w skład metaprzedsięwzięć oraz dlaczego warto uczestniczyć w konkursach marki INNOSILESIA. Odsłony poszczególnych odcinków były prezentowane na Facebookowym Fanpage'u RIS według poniższego harmonogramu:
2.09.2013 - E jak Ekosystem
9.09.2013 - S jak specjalizacje
16.09.2013 - M jak metaprzedsięwzięcia
23.09.2013 - I jak Innosilesia
30.09.2013 - O jak Obserwatorium.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
	domniemywać, że rozwiązaniem optymalnym jest podejście sieciowe, podobnie jak w Niemczech lub Austrii, gdzie rozwój np. branżowy jest tożsamy z uczestnictwem konsorcjów. (str. 33)	(str. 33)		przemysłowe).	RPO 2014-2020. Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w Raporcie Monitoringowym za 2014 rok.
5.	Jednostki naukowe często tworzą laboratoria o ogólnym przeznaczeniu (nie ukierunkowane na potrzeby przedsiębiorstw), które mogłyby zostać sfinansowane ze środków budżetowych na naukę. (str. 39)	Wsparcie powinno być więc udzielane przede wszystkim na rzecz projektów, które prowadzą do rozszerzenia oferty (budowa budynków, wyposażenie w specjalistyczną aparaturę i oprogramowanie oraz świadczenie usług doradczych dla przedsiębiorstw). Wspierane projekty powinny dotyczyć transferu technologii przede wszystkim w dziedzinach zgodnych z RSI WSL 2020. (str. 39)	UM WSL, Zarząd Województwa	Umieszczenie w RPO WSL na lata 2014 – 2020 zapisów warunkujących wsparcie inwestycyjne dla jednostek naukowych wykazaniem zapotrzebowania na wnioskowane inwestycje po stronie przemysłu i zgodnością z priorytetowymi dziedzinami wskazanymi w RSI WSL 2020.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona w trakcie prac nad RPO 2014-2020. Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w Raporcie Monitoringowym za 2014 rok.
6.	Projekty doradcze nie cieszą się zainteresowaniem wnioskodawców. Twierdzą oni, że usługi takie nie są im potrzebne. Jednocześnie wnioskodawcy uskarżają się na brak informacji o przepisach i procedurach oraz o ofercie nauki dla biznesu (podaży innowacji). (str. 39)	Należy zmodyfikować finansowanie dla projektów doradczych dla przedsiębiorców (wsparcie popytu, np. w formie bonów na usługi doradcze), ale równocześnie wzmacniać instytucje doradcze i rozwijać ich ofertę dla biznesu (wsparcie podaży). (str. 39)	UM WSL, Zarząd Województwa	Uwzględnienie w RPO WSL na lata 2014 – 2020 wsparcia projektów doradczych (np. w formie voucherów na usługi doradcze) oraz wsparcia instytucji świadczących usługi doradcze w zakresie komercjalizacji innowacji i wyników prac b+r, w celu poprawy ich jakości.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona w trakcie prac nad RPO 2014-2020. Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w Raporcie Monitoringowym za 2014 rok.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
7.	W RSI WSL 2020 nie zawarto aktualnej diagnozy stanu obecnego (nie pokazano punktu wyjścia). (str. 58)	Konieczna jest aktualizacja oceny stanu realizacji obowiązującej dotychczas „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003 – 2013" oraz pomiar wartości bazowych wskaźników RSI WSL 2020. (str. 58-59)	1. UM WSL 2. UM WSL	1. Pomiar wartości wskaźników realizacji RSI WSL 2003 – 2013. 2. Opracowanie analizy obejmującej pomiar wartości bazowych wskaźników RSI WSL 2020 w roku 2013.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA CZĘŚCIOWO ZREALIZOWANA** Ad. 1. W 2013 r. zrealizowano badanie ewaluacyjne pt. „Ocena ex-post „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013". http://www.ris.silesia-region.pl/pl/artykul/prace_badawcze/1389354661/0/0 Ad. 2. Trwają prace nad opracowaniem dokumentu pt. „Model wdrożeniowy Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013–2020".
8.	Uwagę zwraca wysoka kreatywność w tworzeniu nowych wskaźników oraz odniesienie do wskaźników dotychczas nie stosowanych na szczeblu regionalnym. (str. 58)	W celu umożliwienia porównań z innymi regionami wskazane jest upowszechnienie stosowania tych wskaźników w skali krajowej lub nawet europejskiej jako dobrej praktyki. W tym celu niezbędne jest dopracowanie i opisanie (również w j. angielskim) metodyki pomiaru wartości tych wskaźników. (str. 58)	1. Zarząd Województwa, UM WSL 2. UM WSL	1. Promocja wskaźników RSI WSL 2020 w MRR i w Komisji Europejskiej. 2. Dopracowanie i opisanie (również w j. angielskim) metodyki pomiaru wartości wskaźników RSI WSL 2020.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Ad. 1. Przedstawiciele Jednostki Zarządzającej RSI oraz Jednostki Koordynującej Wdrażanie RIS (UMWSL) uczestniczyli w 2013 r. w pracach Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji (RFIS) oraz grupy roboczej ds. monitoringu i ewaluacji inteligentnych specjalizacji Ministerstwa Infrastruktury i Rozwoju. [2]

[2] W dniach 3-4 grudnia 2013 roku w Toruniu odbyło się inauguracyjne warsztatowe spotkanie **Regionalnego Forum Inteligentnych Specjalizacji (RFIS)**, które towarzyszyło obradom Konwentu Marszałków Województw RP na Kujawach i Pomorzu.
W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele Komisji Europejskiej: ramach Konwentu Marszałków Mikel Landabaso oraz w ramach spotkania RFIS - Marek Przeor, szefowie Centrum Kompetencji – Inteligentny i trwały wzrost gospodarczy.
Celem funkcjonowania RFIS jest wymiana doświadczeń i informacji oraz upowszechnianie dobrych praktyk w zakresie problematyki inteligentnych specjalizacji. W skład forum wchodzą delegowani przez marszałków przedstawiciele województw – osoby zajmujące się rozwojem regionalnym i gospodarczym, czynnie zaangażowane w proces wyboru specjalizacji i wdrażania programów z zakresu inteligentnych specjalizacji, a także przedstawiciele Ministerstwa Rozwoju Regionalnego, Ministerstwa Gospodarki będącego koordynatorem procesu wyboru inteligentnych specjalizacji w kraju, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego, Komisji Europejskiej i Banku Światowego.
Regionalne Forum Inteligentnych Specjalizacji będzie formułować i przedstawiać projekty stanowisk Konwentu Marszałków Województw RP odnoszące się do problematyki z zakresu specjalizacji inteligentnych jako elementu polityki rozwoju regionalnego.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
					Ad. 2 W ramach Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych zaplanowano prace nad metodykami pomiaru indeksów złożonych dotyczących monitoringu realizacji wizji Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 -2020
9.	Brak sterowania rozwojem klastrów i wskazania priorytetowych obszarów wsparcia przez władze wojewódzkie czy krajowe. (str. 67)	Nakierowanie nakładów na sieciowanie, tworzenie odpowiednich sieci i wspieranie działań tych sieci, by mogły działać w sposób efektywny – nie tylko deklaratywne. Należy również monitorować przebieg działań w ramach tych sieci, aby kontrolować, czy wydatki ponoszone w ramach ich działania są dobrze lokowane. (str. 67)	1. UM WSL, Zarząd Województwa 2. UM WSL	1. Opracowanie i uchwalenie zasad polityki klastrowej w regionie, wskazującej preferowane obszary tematyczne, formy wsparcia, zadania i formy organizacji klastrów. 2. Stałe monitorowanie działalności sieci.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona po zatwierdzeniu RPO 2014-2020.
10.	Same instrumenty rynkowe nie rozwiążą problemu komercjalizacji pomysłów, jak również aktywności w kluczowych obszarach innowacji, bez decyzji o wsparciu istotnych, z perspektywy województwa, gdyż rynek nie jest zainteresowany dużym ryzykiem, zatem nie będzie angażować środków prywatnych w realizację projektów. (str. 73)	Powinno się kreować publiczno-prywatne instrumenty i narzędzia w postaci np. funduszy, które będą zakładały nie tylko szukanie najlepszych pomysłów i ich preinkubację, ale również dalsze ich finansowanie za pomocą mechanizmów zwrotnych. Należy w tym zakresie uwzględnić rolę parków technologicznych. (str. 73)	UM WSL, Zarząd Województwa	Uwzględnienie w RPO WSL na lata 2014 – 2020 wsparcia publiczno-prywatnych instrumentów i narzędzi (np. funduszy) służących komercjalizacji innowacji i wyników prac B+R skierowanego m.in. do parków technologicznych.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona w trakcie prac nad RPO 2014-2020. Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w Raporcie Monitoringowym za 2014 rok.

Lp.	Wniosek (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Powiązana z wnioskiem rekomendacja (wraz ze wskazaniem strony w raporcie)	Adresat rekomendacji (instytucja/ instytucje odpowiedzialne za wdrożenie rekomendacji)	Sposób wdrożenia (syntetyczne przedstawienie sposobu wdrożenia rekomendacji)	**Stan wdrażania rekomendacji**
11.	Działania finansowane ze środków europejskich w ramach programu PO KL zakładają wsparcie pomysłów biznesowych z perspektywy np. płci czy wieku. W praktyce, okazuje się, iż wymienione kryteria, są w ogóle nie związane z analizą pomysłu biznesowego! Służą jedynie preferowaniu pewnych grup faworyzowanych. (str. 74)	W przyszłej perspektywie finansowej należy ograniczyć takie zapisy tak, aby móc selekcjonować najlepsze pod względem merytorycznym pomysły bez względu na to, czy to jest pomysł kobiety czy osoby po 50. roku życia (str. 74)	UM WSL, Zarząd Województwa	Ograniczenie w RPO WSL na lata 2014 – 2020 zapisów wprowadzających sztuczne kryteria dotyczące np. płci czy wieku w zakresie oceny projektów innowacyjnych.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA W TRAKCIE REALIZACJI** Rekomendacja zostanie wdrożona w trakcie prac nad RPO 2014-2020. Informacje w tym zakresie zostaną zawarte w Raporcie Monitoringowym za 2014 rok.
12.	Inwestowanie środków publicznych w intensyfikację mobilności wspomoże realizację idei Regionalnego Ekosystemu Innowacji woj. śląskiego i zmiany w tym względzie będą posiadały wysoką jakość. (str. 96)	Rekomendowane jest zarazem pogłębienie badań w zakresie mobilności osób w kontekście rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji z jednoczesnym ukierunkowaniem na ewidencję czynników wpływających na dynamikę i jakość mobilności oraz ocenę kierunków i skali rozlewania się tej interwencji. (str. 96)	UM WSL	Przeprowadzenie dodatkowego badania mobilności osób w kontekście rozwoju Regionalnego Ekosystemu Innowacji.	**STAN WDRAŻANIA: REKOMENDACJA ZREALIZOWANA** Opracowano Mapę Aktorów Regionalnego Ekosystemu Innowacji Województwa Śląskiego. Temat zostanie podjęty również w trakcie ewaluacji bieżących.

3. PROFIL STATYSTYCZNY REGIONU

3. Profil statystyczny regionu

W poniższej tabeli zestawiono najistotniejsze dane statystyczne charakteryzujące potencjał województwa śląskiego obejmujące okresy:

- 2000 r. – 2002 r. tworzenie pierwszej Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego,
- 2003 r. – 2013 r. wdrażanie „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013" (RIS 1)
- 2013 r. – 2020 r. wdrażanie „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" (RIS3).

Tabela. Profil regionu. Województwo Śląskie na tle kraju.

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
OGÓLNY PROFIL WOJEWÓDZTWA												
Powierzchnia, w km2	12.294	12.333	12.333	12.333	3,9	3,9	3,9	3,9	14	14	14	14
Ludność ogółem, w tys.	4.741,8	4.635,9	4.615,9	4.599,4	12,4	12,1	12,0	11,9	2	2	2	2
Gęstość zaludnienia, osoba/km2	386	376	374	373	122*	122*	123*	123*	1	1	1	1
Stopień urbanizacji, w %	79,1	77,8	77,6	77,4	61,8*	60,8*	60,6*	60,4*	1	1	1	1
PKB ogółem w mln zł (***dane szacunkowe GUS z 27.01.2015r.), w tym:	104.242	184.964	205.025	207.104***	13,4	12,9	12,7	12,5 ***	2	2	2	2
na 1 mieszkańca w zł, (***dane szacunkowe GUS z 27.01.2015r.),	21.908	39.884	44.372	44.960***	107,5	106,9	105,8	104,2 ***	2	3	4	4
Pracujący ogółem, w tys.	1.686,1	1.637,3	1.642,4	1.638,7	11,51	11,9	11,9	11,8	2	2	2	2
Produkcja sprzedana przemysłu, w mln zł, w tym:	84.174,8	182.501,4	200.841,5	190.554,6	16,8	18,5	17,0	16,1	2	2	2	2
na 1 mieszkańca, w zł	17.715	39.345	43.466	41.367	12.960*	25813* (152,4 %)	142,1	134,6	2	1	2	2
Produkcja energii elektrycznej, w GWh	29.897,7	32.604,7	31.249,5	31.157,7	20,5	20,7	19,27	18,93	2	1	2	2

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące), w mln zł:	12.573,1	26.304,5	27.667,4	27.649,3	10,4	12,1	11,6	12,0	2	2	**2**	**2**
na 1 mieszkańca w zł	2.646,1	5.671,0	5.988	6.002	3.141*	5690,1*	97,1	100,0	5	5	**6**	**6**
Drogi publiczne o twardej nawierzchni na 100 km2 w km	158,4	172,4	173,2	188,0	79,4*	87,6*	89,8*	91,2*	1	1	**1**	**1**
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe na 100 km2 powierzchni ogólnej, w km	15,3	17,5	16,8	16,0	6,4*	6,4*	6,4*	6,2*	1	1	**1**	**1**
Samochody osobowe zarejestrowane na 1000 ludności	273,6	440,5	478,1	494,4	272*	451,3*	486,4*	503,7*	7	9	**8**	**9**
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ												
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON na 10.000 ludności	850	974,4	982	1001	887*	1.024*	1.032*	1057*	11	8	**8**	**8**
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ogółem	403.004	451.635	453.496	460.350	12,1	11,54	11,41	11,31	2	2	**2**	**2**
wg sektorów własnościowych:												
sektor publiczny ogółem	4,29 % (2005r.)	3,66 %	3,61%	3,51%	13,2	13,6	13,25	13,18	1	1	**1**	**1.**

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
sektor prywatny ogółem	95,71 % (2005r.)	96,34 %	96,39%	96,49%	12,08	11,49	11,35	11,25	2	2	**2.**	**2**
wg form prawnych:												
przedsiębiorstwa państwowe	294	19	11 (liczby bezwzględne)	10 (liczby bezwzględne)	14,3	7,7	6,21	6,06	2	4	**5**	**5**
spółki handlowe	6,02 % (2005r.	7,26 %	8,26	8,85	13,96	12,47	10,74	10,66	2	2	**2**	**2**
spółki handlowe, jednoosobowe Skarbu Państwa	0,02% (2005r.)	0,02%	0,01%	0,01%	b.d.	b.d.	13,76	13,9	b.d.	b.d.	**2**	**2**
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	1,06 %(2005r.)	1,25%	1,36	1,40	15,79	16,35	8,24	8,14	2	2	**4**	**4**
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	5,63 (2005r.)	9,01 %	74,03	73,49	10,95 (2005r.)	11,64	11,51	11,42	2 (2005r.)	2	**2**	**2**
PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ WPISANE DO REJESTRU REGON WEDŁUG KLAS WIELKOŚCI												
Ogółem	417.945 (2002r.)	451.635	453.496	460.350	12,05 (2002r.)	11,55	11,4	11,31	2 (2002r.)	2	**2**	**2**
0-9 zatrudnionych	395.413 (2002r.)	425.614	429.909	436.932	11,97 (2002r.)	11,46	11,33	11,23	2 (2002r.)	2	**2**	**2**
10-49 zatrudnionych	18.201 (2002r.)	21.807	19.302	19.142	13,84 (2002r.)	13,50	13,18	13,16	2 (2002r.)	2	**2**	**2**
50-249 zatrudnionych	3.597 (2002r.)	3.611	3.708	3.697	12,45 (2002r.)	12,15	12,45	12,47	2 (2002r.)	2	**2**	**2**

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
250-999	603 (2002r.)	521	500	503	13,40 (2002r.)	12,92	13,23	13,46	2 (2002r.)	2	**2**	**2**
1.000 i więcej	131 (2002r.)	82	77	76	13,91 (2002r.)	10,11	9,75	9,81	2 (2002r.)	2	**2**	**2**
OCHRONA WŁASNOŚCI PRZEMYSŁOWEJ, STATYSTYKA PATENTÓW												
Wynalazki krajowe zgłoszone	392	436	578	521	17,8	13,6	13,11	12,30	2	2	2	2
Udzielone patenty	171	233	213	296	20,1	16,8	11,53	12,65	2	2	3	3
Wzory użytkowe krajowe:												
zgłoszone	b.d.	170	157	161	b.d.	19,3 %	16,68	16,33	b.d.	1	2	2
udzielone prawa ochronne	b.d.	90	96	127	b.d.	18,6 %	18,68	20,45	b.d.	2	1	1
DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNA PRZEDSIĘBIORSTW W PRZEMYŚLE I USŁUGACH												
Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg klas wielkości (w % przedsiębiorstw ogółem):												
ogółem	51,15 (2005r.)	20,32	19,07	15,40	42,04* (2005r.)	17,10*	16,51*	17,13*	1 (2005 r.)	2	**4**	**14**
10-49	b.d.	12,17	12,66	8,26	b.d.	9,62*	9,59*	10,38*	b.d.	1	**5**	**15**
50-249	46,01 (2005r.)	33,19	29,14	28,90	36,60* (2005r.)	30,18*	29,39*	31,75*	1 (2005r.)	4	**10**	**12**
250 i więcej	67,06 (2005r.)	60,76	55,93	58,65	63,96* (2005 r.)	58,99*	56,21*	57,68*	4 (2005r.)	7	**10**	**6**

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
Przedsiębiorstwa innowacyjne, które wprowadziły: nowe lub istotnie ulepszone produkty	17,19 % (2006r.)	14,71 %	12,20 %	10,24 %	16,14* (2006 r.)	12,10*	11,19*	11,01*	4 (2006 r.)	1	**8**	**13**
Przedsiębiorstwa innowacyjne, które wprowadziły: nowe lub istotnie ulepszone dla rynku produkty	8,26 % (2006 r.)	8,50 %	6,54 %	6,00 %	7,82*	6,75*	5,63*	5,71*	8	2	**4**	**7**
Przedsiębiorstwa innowacyjne, które wprowadziły: nowe lub istotnie ulepszone procesy	40,52 % (2005r	15,25 %	14,97 %	10,92 %	32,86*	12,86*	12,44*	12,82*	2 (2005 r.)	2	**4**	**14**
Nakłady na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach (powyżej 9 pracujących) wg źródeł finansowania działalności innowacyjnej (ceny bieżące), w tys. zł:									.			
przemysłowych ogółem, w tym środki:	1.959.356	4.037.838	3.042.527	2.957.433	17,0	17	14,1	14,1	2	X	**2**	**3**
własne	1.046.219	3.557.366	2.520.885	2.421.329	71,9*	19,9	15,9	16,3	b.d.	X	**2**	**2**
budżetowe	41.907	30.677	#	21.090	1,5*	11,33	X	6,4	b.d.	X	**X**	**3**
pozyskane z zagranicy	13.465	149.945	240.216	242.595	2,7*	7,98	15,5	12,8	b.d.	X	**1**	**1**
kredyty bankowe	388.525.	232.849	149.567	132.557	17,7*	11,14	10,5	9,1	b.d.	X	**3**	**4**

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
z sektora usług	544.709 (2006 r.)	591.906	937.636	517.832	6,6 (2006 r.)	5,49	6,2	4,3	2 (2006 r.)	2	**X**	**X**
Licencje zagraniczne, z których korzystały przedsiębiorstwa przemysłowe	25	143	146	165	9,6	11,8	6,38	7,09	4	2	**5**	**6**
Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem	11,98 (2006r.)	12,90	8,33	10,09	13,47* (2006r.)	11,34*	9,22*	8,65*	5 (2006 r.)	3	**4**	**3**
NOWOCZESNE WYPOSAŻENIE I TECHNOLOGIE INFORMACYJNE PRZEDSIĘBIORSTW												
Przedsiębiorstwa korzystające z e-administracji, w % ogółu przedsiębiorstw	b.d.	94 (2011r.)	93,4	b.d.	b.d.	90,2* (2011r.)	90,4*	b.d.	b.d.	1 (2011r.)	**3**	**b.d.**
Przedsiębiorstwa korzystające z usług w chmurze obliczeniowej, w %	b.d.	b.d.	6,5	(2013 r.) 2014 r. – 4,4	b.d.	b.d.	6,2*	(2013 r.) 2014 r. – 5,8*	b.d.	b.d.	**3**	**(2013 r.) 2014 r. – 11**
Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery, ogółem	2006 r. – 93%	97,2 %	96,5%	95,5%	2006 r. - 93*	97,1*	94,7*	95,0*	2006 r. – 9	10	**2**	**6**
Przedsiębiorstwa posiadające własną stronę internetową	559	67,7 %	73,7%	71,2%	11,9	65,5*	67,6*	66*	1	3	**2**	**2**

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
Przedsiębiorstwa, dla których strona internetowa spełniała funkcje prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników, w % ogółu przedsiębiorstw	416	48,8 %	52,4	54,9	12,0	48,8*	51,4*	51,5*	1	8	6	4
Przedsiębiorstwa posiadające szerokopasmowy dostęp do Internetu, w % ogółu przedsiębiorstw	b.d.	71,3 (2011r.)	83,0	84,1	b.d.	77,5* (2011r.)	81,9*	82,6*	b.d.	14	5	4
Odsetek gospodarstw domowych wyposażonych w komputer osobisty z dostępem do Internetu [%]	12,6 (2003r.)	64,1	67,9	72,9	12,8* (2003r.)	59,6*	64,7*	68,8*	5 (2003r.)	3	4	3
DZIAŁALNOŚĆ B+R												
Jednostki w działalności badawczej i rozwojowej (Działalność badawczo-rozwojowa jednostki) wg sektorów instytucjonalnych:												
ogółem	116	234	335	388	12,6	13,2	12,26	12,43	2	2	2	2
w sektorze przedsiębiorstw	90	175	279	329	15,0	14,2	13,12	13,34	2	2	2	2
Zatrudnieni w działalności badawczo-rozwojowej (B+R), w tym:	11.760	11.699	12.835	13.591	9,5	9,12	8,60	9,11	3	3	4	3

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
z tytułem nauk. profesora	654	794	941	926	7,6	7,7	8,83	8,65	5	5	4	4
ze stopniem nauk. doktora habilitowanego	809	1137	1277	1365	8,1	8,7	9,05	8,98	4	4	4	4
ze stopniem nauk. doktora	3.760	4449	4557	4430	10,8	9,6	9,90	9,63	3	3	3	3
Zatrudnieni w B+R na 1.000 aktywnych zawodowo, ogółem	3,8	3,7	3,7	4,1	4,5*	4,8*	5,2*	5,4*	5	X	8	6
GERD/ Nakłady wewnętrzne ogółem na działalność badawczo- rozwojową (B+R) (ceny bieżące) w mln. zł:	405,2	848,8	1 298,5	1 268,9	8,3	8,1	9,05	8,80	3	3	4	3
na 1 mieszkańca w zł	84	183	281	275	126*	270*	75,5 372*	73,3 375*	7	8	9	7
na 1 zatrudnionego (w tys. zł)	b.d.	72,6	101,2	93,4	b.d.	90,4 80,3*	98,4 102,8*	94,3 99,0*	b.d.	X	5	4
relacja do PKB w %	0,39	0,46	0,63	•	0,65*	0,72*	0,89*	0,87*	9	9	9	•
GERD/ Nakłady wewnętrzne na działalność B+R, w %:												
bieżące	79,3	71,8	65,15	73,80	8,2	7,9	8,39	8,49	3	3	4	X
inwestycyjne	20,7	28,2	34,85	26,20	8,7	8,9	10,59	9,79	4	4	4	X
GERD/ Nakłady wewnętrzne na działalność B+R według źródeł finansowania w mln. zł, w tym (w %:)	405,2	848,8	1 298,50	1 268,92	8,3	8,1	9,05	8,80	3	3	4	3

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
sektor rządowy	55,9	59,7	44,2	43,8	64,8* 7,2	60,9* 8,0	7,8	8,1	12	10	X	11
sektor szkolnictwa wyższego	0,4	2,0	2,2	#	0,2* 18,4	2,5* 6,5	2,6* 7,7	2,1* X	2	X	X	X
sektor przedsiębiorstw	11,9	27,6	44,6	38,6	9,2* 10,8	24,4* 9,2	32,3* 12,5	37,3* 9,1	1	4	2	6
sektor prywatnych instytucji niekomercyjnych	0,0	0,4	#	#	0,3* 1,0	0,3* 11,6	0,4* X	0,2* X	6	X	X	X
zagranica	1,2	10,2	#	15,2	2,4* 4,1	11,8* 7,0	13,3* X	13,1* 10,2	9	9	X	X
środki własne	30,0	b.d	b.d.	b.d.	22,8* 11,0	b.d.	b.d.	b.d.	6	b.d		b.d.
GERD/ Nakłady wewnętrzne bieżące na działalność B+R według rodzajów badań, ogółem w tys. zł, w tym:	321.294,7	609,7 mln zł	846,0 mln zł	936,5 mln zł	8,2	7,9	8,4	8,5	3	3	4	X
badania podstawowe	79.790,1	162,0 mln zł	192,4 mln zł	200,4 mln zł	5,4	5,3	5,2	5,3	5	X	X	X
badania stosowane	87.679,4	149,2 mln zł	207,0 mln zł	242,1 mln zł	8,8	9,4	9,8	10,2	2	X	3	X
prace rozwojowe	153.825,2	298,6 mln zł	446,6 mln zł	494,1 mln zł	10,8	9,7	10,5	10,2	2	2	X	X
Aparatura naukowo- badawcza zaliczana do środków trwałych:												

	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Śląskie	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Kraj=100	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju	Lokata w kraju
Wskaźnik	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**	**2001**	**2010**	**2012**	**2013**
wskaźnik stopnia zużycia, w %	74,1%	73,1%	71,7	74,3	71,2*	75,2*	71,5*	72,4*	2	X	**7**	**8**
przychód/nabyta w ciągu roku w tys. zł	31.833,9	87.939,5	#	#	5,7	7,2	X	X	6	X	**X**	**X**
SZKOLNICTWO WYŻSZE:												
Szkoły	33	45	45	41	9,88	9,93	9,93	9,36	2	2	**2**	**2**
Jednostki zamiejscowe	19	39	43	41	15,70	13,40	17,06	17,45	1	1	**1**	**1**
Nauczyciele akademiccy	8.345	9.770	9.530	9.063	9,93	9,61	9,46	9,20	3	3	**4**	**4**
Studenci ogółem	192.580	181.346	158.778	144.545	11,29	9,98	9,47	9,33	2	3	**3**	**3**
Absolwenci	33.208	48.783	48.657	44.687	11,02	10,28	10,03	9,82	2	2	**3**	**3**

* wskaźnik krajowy
*** za rok 2009
# - oznacza, że dane nie mogą być publikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.
X - wypełnienie pozycji jest niemożliwe.

Źródła: GUS Bank Danych Lokalnych, Roczniki Statystyczne US w Katowicach, Roczniki Statystyczne Województw GUS Warszawa, roczniki Nauka i technika GUS, informacje bezpośrednie z US w Katowicach, baza danych Innobservator Silesia.

4. INTELIGENTNE SPECJALIZACJE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

4. Inteligentne specjalizacje województwa śląskiego

4.1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego realizował w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w ramach Poddziałania 8.2.2 „Regionalne Strategie Innowacji" projekt systemowy pt. „Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego", który prowadzony był w ramach trzech edycji w latach 2008 - 2013, w partnerstwie z Politechniką Śląską w Gliwicach, Uniwersytetem Ekonomicznym w Katowicach, Głównym Instytutem Górnictwa oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice.

Jednym z rezultatów projektu było powołanie Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych, tworzącej przestrzeń komunikacji i współpracy, a także wymiany danych pomiędzy środowiskami przedsiębiorstw i środowiskiem naukowo-badawczym, instytucjami otoczenia biznesu oraz jednostkami samorządu terytorialnego. Celem Sieci jest rozwój potencjału gospodarczego regionu poprzez poprawę warunków oraz budowanie przewagi konkurencyjnej opartej na współpracy i przepływie efektów wdrażania RIS i PRT wśród aktorów Regionalnego E-ko-systemu Innowacji.

Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych została powołana 13 marca 2013r. Istotnym elementem działania Sieci jest opracowanie zintegrowanego modelu sieciowej współpracy specjalistycznych obserwatoriów zarówno z Jednostkami Samorządu Terytorialnego, jak i sferą biznesu i nauki. Stąd też jednym z przejawów aktywności Sieci była realizacja projektu systemowego pt. „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych" w partnerstwie z Głównym Instytutem Górnictwa; Parkiem Naukowo-Technologicznym TECHNOPARK Gliwice; konsorcjum w składzie: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religi, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej; oraz Parkiem Naukowo-Technologicznym Euro-Centrum. 31 stycznia 2014r. do Sieci przystąpił również Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach. Głównym celem projektu był rozwój potencjału technologicznego i innowacyjnego regionu poprzez budowanie przewagi konkurencyjnej województwa opartej na programowaniu zmian gospodarczych wśród przedstawicieli JST.

W 2013 roku w ramach projektu systemowego prowadzone były działania następujących Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych:

SO RIS
Sieć Obserwatoriów
ŚRODOWISKO

Obserwatorium Technologie dla Ochrony Środowiska - Główny Instytut Górnictwa w Katowicach

Główny Instytut Górnictwa
Plac Gwarków 1, 40-166 Katowice
tel. 32 259 24 66
e-mail: obserwatorium@gig.eu
www.obserwatorium.gig.eu

SO RIS
Sieć Obserwatoriów
ENERGETYKA

Obserwatorium Technologie dla Energetyki - Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum w Katowicach

Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.
ul. Ligocka 103, 40-568 Katowice
tel. 32 205 00 92
e-mail: kontakt@euro-centrum.com.pl
www.euro-centrum.com.pl

Obserwatorium Technologie Informacyjne i Telekomunikacyjne ICT - Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK Gliwice

Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o.
ul. Konarskiego 18C, 44-100 Gliwice
tel. 32 335 85 29
e-mail: obserwatoriumict@technopark.gliwice.pl
http://obserwatoriumict.pl

Obserwatorium Technologie Medyczne - konsorcjum w składzie: Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religi, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej. Obserwatorium Usługi Medyczne: Śląski Uniwersytet Medyczny.

Obszar - Technologie dla Medycyny:
Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o. - Lider Konsorcjum
ul. Wincentego Pola 16
44-100 Gliwice
tel.: +48 32 339 31 20
tel. kom.: +48 668 426 494
obserwatorium@gapr.pl
http://gapr.pl

Partnerzy:
- Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religii
- Instytut Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu

Obszar - Usługi medyczne:
Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach
ul. Poniatowskiego 15, 40-055 Katowice
tel. 32 20 83 640
obserwatorium@sum.edu.pl

Roczne raporty specjalistyczne Obserwatoriów obejmują następujące zagadnienia:

1) **Diagnoza regionalna danego obszaru technologicznym** - Charakterystyka stanu

w ujęciu jakościowym i ilościowym danego obszaru technologicznego.

2) **Realizowane projekty w ramach danego obszaru technologicznego** - Charakterystyka projektów realizowanych w danym obszarze technologicznym współfinansowanych z EFRR, EFS, programów ramowych oraz krajowych i regionalnych programów.

3) **Posiadane zasoby** - Opis posiadanych zasobów: ludzkich, rzeczowych (infrastrukturalnych), finansowych, informacyjnych w ujęciu ilościowym i jakościowym w danym obszarze technologicznym.

4) **Trendy regionalne danego obszaru technologicznym -** Identyfikacja kierunków rozwoju regionu w danym obszarze technologicznym.

5) **Rekomendacje dla rozwoju danego obszaru technologicznego** - Przedstawienie rekomendacji w zakresie kierunków rozwoju regionu w danym obszarze technologicznym.

6) **Podsumowanie działań w ramach obserwatorium** - Streszczenie wykonanych działań (warsztatów, badań ankietowych itp.) w ramach obserwatorium w kontekście realizacji wskaźników o charakterze sprawozdawczym.

7) **Zestawienie wskaźników realizacji RIS 2013 – 2020,** zgodnie z załącznikiem nr 2 do Porozumienia Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych.

Roczne Raporty Sieci regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych znajdują się w załączniku do niniejszego Raportu Monitoringowego.

4.2. Potencjał regionu w obszarach energetyki, medycyny oraz ICT

Opracowano na podstawie Rocznych Raportów Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych.

a) **ZESTAWIENIE JEDNOLITYCH WSKAŹNIKÓW DLA OBSERWATORIÓW W RAMACH OKREŚLONYCH OBSZARÓW TECHNOLOGICZNYCH, *zgodnie z załącznikiem nr 2 do Porozumienia.***

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj świadczonych usług w danym obszarze technologicznym na rzecz przedsiębiorców w tym MŚP, jednostek sektora B+R

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			1	
SO RIS Środowisko	szt.			3	Liczba spotkań warsztatowych
SO RIS ICT	szt.			70	Liczba usług ogółem
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Rodzaj świadczonych usług w 2013 roku:
SO RIS ICT:

1. Usługi dla przedsiębiorstw, Jednostek sektora B+R w obszarze ICT - 56 szt., w tym:
1.1. Analiza poziomu kreatywności i absorpcji innowacji w przedsiębiorstwach, (usługa Audytu Innowacji) - 13 szt.
1.2. Analiza poziomu kreatywności i absorpcji innowacji w przedsiębiorstwach (usługa sesji facylitacyjnej) – 5 szt.
1.3. Utworzenie spółek portfelowych – 4 szt.
1.4. Usługa inkubacji firmy w parku – 31 szt.
1.5. Usługa wirtualnej inkubacji w Parku – 3 szt.
2. Usługi ICT dla pracowników przedsiębiorstw, w tym szkolenia specjalistyczne w oparciu o oprogramowanie (Solid Edge, Inventor) – 8 szt.
3. Usługi o tematyce ICT (warsztaty, seminaria, spotkania informacyjne) – 6 szt.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj wykonanych raportów na rzecz przedsiębiorców w tym MŚP, jednostek sektora B+R w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			10	
SO RIS Środowisko	szt.			6	
SO RIS ICT	szt.			11	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Rodzaj wykonanych raportów w 2013 roku:
SO RIS ICT:

1. Społeczeństwo Informacyjne.
2. Internet Rzeczy.
3. Eksploracja danych.
4. E-Edukacja.
5. Trendy w telemedycynie.
6. Chmura obliczeniowa wobec potrzeb MŚP.
7. Internet mobilny.
8. Ochrona tożsamości i dóbr osobistych w przestrzeni publicznej.
9. Uwarunkowania prawne i administracyjne gromadzenia i przetwarzania danych pozyskiwanych w przestrzeni publicznej.
10. Smart city.
11. Inteligentna specjalizacja – technologie informacyjne i komunikacyjne.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj wykonanych publikacji w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			10	
SO RIS Środowisko	szt.			2	
SO RIS ICT	szt.			11	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Rodzaj wykonanych publikacji w 2013 roku:
SO RIS ICT:
1. Społeczeństwo Informacyjne.
2. Internet Rzeczy.
3. Eksploracja danych.
4. E-Edukacja.
5. Trendy w telemedycynie.
6. Chmura obliczeniowa wobec potrzeb MŚP.
7. Internet mobilny.
8. Ochrona tożsamości i dóbr osobistych w przestrzeni publicznej.
9. Uwarunkowania prawne i administracyjne gromadzenia i przetwarzania danych pozyskiwanych w przestrzeni publicznej.
10. Smart city.
11. Inteligentna specjalizacja – technologie informacyjne i komunikacyjne.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba przedsiębiorstw w tym MŚP, jednostek sektora B+R korzystających z usług w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			1	
SO RIS Środowisko	szt.			24	
SO RIS ICT	szt.			150	
SO RIS Medycyna	szt.			16	Kluczowe przedsiębiorstwa dla branży medycznej w woj. śląskim.
Razem:	**szt.**			**191**	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj zorganizowanych warsztatów, szkoleń, seminariów w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			3	
SO RIS ICT	szt.			6	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Rodzaj wykonanych zorganizowanych warsztatów, szkoleń, seminariów w 2013 roku:
SO RIS ICT:

1. Warsztaty nt. modelu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 -2020, 19.03.2013 r. (Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego).
2. Panel dyskusyjny na temat opracowania modelu wdrażania RIS, ze szczególnym uwzględnieniem sektora ICT, 22.04.2013 r. (TECHNOPARK GLIWICE).
3. Seminarium warsztatowe "Służba zdrowia a telemedycyna w województwie śląskim - droga do ciągłej poprawy jakości usług zdrowotnych", 26.07.2013 r. (TECHNOPARK GLIWICE).
4. Spotkanie informacyjne pt. „Czy stać firmy ICT z województwa śląskiego na eksport?", 24.09.2013 r. (TECHNOPARK GLIWICE).
5. Spotkanie pt. „Współpraca Obserwatoriów na rzecz technologicznego rozwoju regionu" inaugurujące projekt systemowy „Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych", 22 listopada 2013.
6. Seminarium pt.: „Innowacje marketingowe - Gryfikacja. Jak zastosować reguły gier w działaniach marketingowych", 01.03.2013 r.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba osób uczestniczących w warsztatach, szkoleniach, seminariach w danym obszarze

technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			60	
SO RIS ICT	szt.			163	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

b) WSKAŹNIKI CHARAKTERYZUJĄCE POTENCJAŁ DANEGO OBSZARU TECHNOLOGICZNEGO W UJĘCIU ROCZNYM (REGIONALNYM), zgodnie z załącznikiem nr 2 do Porozumienia:

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba osób podnoszących kwalifikacje zawodowe w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	os.					4,5 %	Liczba pracowników podnoszących kwalifikacja zawodowe w danym obszarze technologicznym.
SO RIS Środowisko	os.					72	Słuchacze studiów podyplomowych w roku szkolnym 2012/2013 wg podgrup kierunków studiów – ochrona środowiska. Źródło: US Katowice2013
SO RIS ICT	os.	4,2 %	5,5 %	4,5 %	4,5 %	b.d.	Osoby dorosłe w wieku 25-64 lata uczestniczące w kształceniu i szkoleniu w woj. śląskim. Źródło: BDL GUS, Rynek Pracy/ Aktywność Ekonomiczna Ludności. *Dane regionalne (nie w obszarze ICT).*
SO RIS Medycyna	os.					b.d.	
Razem:	os.	x	x	x	x	x	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Wielkość i struktura zatrudnienia w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	os.			b.d.	
SO RIS Środowisko	os.		23.727, w tym: 6.027* 17.700**	b.d.	*- kobiety *- mężczyźni Źródło: Pracujący (faktyczne miejsca pracy wg grup sekcji PKD) – sekcja E,

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
					Statystyka regionalna, GUS.
SO RIS ICT	os.	14.492 (w tym 39,76 % kobiet)	14.971 (w tym 38,90 % kobiet)	b.d.	Źródło: Zatrudnienie w sekcji J w województwie śląskim. Zatrudnieni w gospodarce narodowej wg sekcji, sektorów własnościowych i płci. BDL GUS.
SO RIS Medycyna	os.		45.464 w tym: 10.746 /1.414 /26.399 /2.930 /148 /848 /1.526 /1.453	44.483 w tym: 10.675/ 1.370 /24.862 /2.673 /143 /816 /2.654 /1.290	Zatrudnienie w woj. śląskim w jednostkach ochrony zdrowia w zawodach: lekarz/ lek. dentysta/ pielęgniarka/ położna/ farmaceuta/ diagnosta laboratoryjny/ fizjoterapeuta/ ratownik medyczny. Źródło: Roczny Biuletyn Statystyczny Min. Zdrowia.
Razem:	os.	x	x	x	x

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba absolwentów w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	os.					b.d.	
SO RIS Środowisko	os.				773		Źródło: Studenci i absolwenci wg typów szkół, trybu nauczania, płci i kierunku studiów – szkoły publiczne, ochrona środowiska, GUS.
SO RIS ICT	os.	2.001, w tym: 1.227* 774**	1.909, w tym: 1.155* 754**	1.870, w tym: 1.232* 638**	1.668, w tym: 1.162* 506**	b.d. b.d.	* - szkoły publiczne ** - szkoły niepubliczne Źródło: Szkolnictwo Wyższe – Studenci i Absolwenci – Studenci i absolwenci wg typów szkół, trybu nauczania, płci i kierunku studiów (NTS-3, 1999-2012). BDL GUS.

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
							Podane wartości dotyczą ogółu studentów na kierunkach klasyfikowanych przez Główny Urząd Statystyczny jako „informatyczne”.
SO RIS Medycyna	os.			5.876, w tym: 2.471* 3.405**	4.766, w tym: 2.587* 2.179**	4.464, w tym: 2.508* 1.956**	* - szkoły publiczne ** - szkoły niepubliczne Źródło: Szkolnictwo Wyższe, Studenci i Absolwenci. Bank Danych Lokalnych GUS.
Razem:	**os.**	**x**	**x**	**x**	**7.207**	**x**	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba nowo zatrudnionych pracowników w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	os.				114	
SO RIS Środowisko	os.				151* 135**	*- kobiety *- mężczyźni Na podstawie przyrostu pracujących (faktyczne miejsca pracy wg grup sekcji PKD) – sekcja E. Źródło: Statystyka regionalna, GUS
SO RIS ICT	os.	585	681	324	b.d.	Nowozatrudnieni w przedsiębiorstwach ICT w woj. śląskim w przedsiębiorstwach do 49 osób. Źródło: Opracowano na podstawie Rynek pracy / pracujący i zatrudnieni w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących do 49 osób / Zatrudnieni wg PKD 2007 oraz jw. Pracujący wg PKD 2007. Wykazano zwiększenie zatrudnienia pomiędzy bieżącym rokiem a poprzedzającym.
SO RIS Medycyna	os.				b.d.	
Razem:	os.	x	x	x	x	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba publikacji w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.		1.055	b.d.	Liczba publikacji w obszarze „Environmental Sciences Ecology" w Polsce, strona internetowa Web of Science http://apps.webofknowledge.com
SO RIS ICT	szt.			b.d.	
SO RIS Medycyna	szt.	3.407	3.060	2.747	Liczba publikacji zarejestrowanych w bazie „Bibliografia Publikacji Pracowników SUM" – stan na dzień 12.09.2014.
Razem:	szt.	x	x	x	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba projektów badawczych w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.		
SO RIS Środowisko	szt.			45		Dane za okres 2007-2013*.
SO RIS ICT	szt.			23		Informacje szczegółowe**.
SO RIS Medycyna	szt.	90	77	69	19	Łączna liczba projektów badawczych realizowanych przez: Śląski Uniwersytet Medyczny, Instytut Techniki i Aparatury Medycznej, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi***.
Razem:	szt.	x	x	x	x	

* Liczba projektów w latach 2007-2013 o tematyce związanej z ochroną środowiska lub zagadnieniami na styku obszaru ochrona środowiska w ramach:

- Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka (2 projekty),

- Programu Współpracy Transgranicznej Republika Czeska – Rzeczpospolita Polska (3 projekty),
- Programu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - Współpraca polsko-niemiecka na rzecz zrównoważonego rozwoju (2 projekty),
- Instrumentu Finansowego LIFE+ (3 projekty),
- Programu dla Europy Środkowej (8 projektów),
- Programu Region Morza Bałtyckiego (5 projektów).
- Programu INTERREG IVC (8 projektów),
- 7 Programu Ramowego (10 projektów),
- Funduszu Węgla i Stali (4 projekty).

** Obserwatorium ICT zaobserwowało realizację 23[3] projektów badawczych w obszarze ICT realizowanych w Narodowym Centrum Nauki przez instytucje z województwa śląskiego. Natomiast nie zaobserwowało realizacji projektów w obszarze ICT realizowanych w Narodowym Centrum Badań i Rozwoju przez instytucje z województwa śląskiego w ramach Programu Badań Stosowanych (2 konkurs).[4]

*** W tym:
a) Śląski Uniwersytet Medyczny:
2013 r.: 5/31+4
2012 r.: 5/31+7
2011 r.: 8/43+11
Liczba realizowanych projektów rozpoczętych w danym roku na uczelni/ trwających już w roku kalendarzowym (większość projekty wieloletnie) źródło: POLON, SUM.
b) Instytut Techniki i Aparatury Medycznej:
2014 r. 7
2013 r.: 12
2012 r.: 17
2011 r.: 12
c) Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi:
2014 r. 12
2013 r.: 17
2012 r.: 17
2011 r.: 16.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba licencji w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			157	
SO RIS Środowisko	szt.			b.d.	
SO RIS ICT	szt.			b.d.	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	szt.	x	x	x	

[3] Badania podstawowe realizowane przez jednostki naukowe z województwa śląskiego w obszarze ICT.
[4]Analiza projektów ICT dla ścieżki A i B dla obszaru Technologie informacyjne, elektronika, automatyka i robotyka (przyporządkowanie NCBiR).

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba patentów w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jedn. miary	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	Uwagi metodologi-czne
SO RIS Energetyka	szt.						186	233	321	213			Liczba udzielonych patentów w sektorze energety-cznym.
SO RIS Środowisko	szt.									53*			* Dane za okres 2007-2012*.
SO RIS ICT	szt.	4	2	3	12	6	17	14	5	b.d.			Więcej**
SO RIS Medycyna	szt.								25	14	6	19	Więcej***
Razem:	szt.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	

* Zgłoszone patenty w województwie śląskim z wybranych dziedzin wg międzynarodowej klasyfikacji:B09B utylizacja odpadów stałych; B09C regeneracja zanieczyszczonych gruntów; C02F obróbka wody, ścieków przemysłowych, komunalnych lub osadów kanalizacyjnych; C12Q pomiary lub badanie procesów z udziałem enzymów lub mikroorganizmów; mieszaniny lub papierki wskaźnikowe do tego celu; sposoby wytwarzania takich mieszanin; sterowanie w procesach mikrobiologicznych lub enzymologicznych reagujących na warunki procesu; E02B budownictwo wodne; E03B urządzenia lub sposoby uzyskiwania, gromadzenia lub rozprowadzania wody; E03F kanały ściekowe; zbiorniki asenizacyjne; F24B piece grzewcze lub piece kuchenne na paliwa stałe do użytku domowego; narzędzia do stosowania w połączeniu z piecami grzewczymi lub piecami kuchennymi; F24C inne piece grzewcze lub piece kuchenne do użytku domowego; detale do pieców grzewczych lub pieców kuchennych do użytku domowego ogólnego stosowania; F24D układy ogrzewcze domowe lub przestrzenne, np. układy centralnego ogrzewania; układy zaopatrywania w ciepłą wodę do użytku domowego; elementy lub części składowe do nich.

** Dane udostępnione dzięki uprzejmości Urzędu Patentowego Rzeczpospolitej Polskiej. Liczba patentów polskich z danego roku zaklasyfikowana według Międzynarodowej Klasyfikacji Patentowej do kategorii: H04, H01, G04F, G04G, G05F, G06F, G06G, G06J, G06K, G06N, G06Q, G06T.

*** Podane wartości dotyczą łączną liczbę udzielonych patentów dla Instytutu Techniki i Aparatury Medycznej (ITAM) oraz Fundacji Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi (FRK), w tym:

a) ITAM:
2014 - 14
2013 - 0
2012 - 8
2011 - 16

b) FRK:
2014 - 5
2013 - 6
2012 - 6
2011 – 9.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba firm na terenie województwa śląskiego w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2009	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.					434	35.11/07: 155, w tym 112 OZE, 05.10/07: 34
SO RIS Środowisko	szt.				1.456		Podmioty gospodarki narodowej wg sekcji i działów PKD 2007 oraz sektorów własnościowych – sektor prywatny, sekcja E. Źródło: Statystyka regionalna, GUS.
SO RIS ICT	szt.	6.557	7.484	8.092	8.649		Dane obejmują sekcje PKD: J61, J62, J63. Źródło: BDL GUS.
SO RIS Medycyna	szt.				10.615:	10.845	Liczba zarejestrowanych praktyk lekarskich i dentystycznych w woj. śląskim*. Źródło: Biuletyn Statystyczny Min. Zdrowia
Razem:	szt.	x	x	x	x	x	

* W tym praktyki:
2013 r.:
indywidualne – 438 (lekarskie), 1.592 (dentystyczne)
ind. specjalistyczne – (lekarskie), 278 (dentyst.)
grupowe – 60 (lekarskie), 79 (dentyst.)
świadczone w miejscu wezwania – 4.315 (lekarskie), 68 (dentyst.).

2012 r.:
indywidualne – 1.762 (lekarskie), 1.956 (dentyst.)
ind. specjalistyczne – 4.425 (lekarskie), 300 (dentyst.)
grupowe – 66 (lekarskie), 100 (dentyst.)
świadczone w miejscu wezwania – 43 (lekarskie), 67 (dentyst.).

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Poziom nakładów na B+R w danym obszarze technologicznym

Obszar technologi-czny	Jedno-stka miary	2008	2009	2010	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	tys. zł						72438,0	
SO RIS Środowisko	tys. zł					179,0		Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska wg kierunków inwestowania - działalność B+R. Źródło: Statystyka regionalna, GUS.
SO RIS ICT	tys. zł	16679,1	2.411,0	6.390,4	18277,4			Nakłady w sektorze przedsiębiorstw na działalność B+R wg kierunków działalności (PKD2007). Suma kwot z kierunków „Produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych” oraz „Informacja i telekomunikacja”. Źródło: BDL GUS.
SO RIS Medycyna	tys. zł						b.d.	
Razem:	tys. zł	x	x	x	x	x	x	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Wielkość nakładów regionalnych środków publicznych wydatkowanych w danym roku na dany obszar technologiczny

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	tys. zł.			46.657,0	
SO RIS Środowisko	tys. zł.			180.678,6*	* Dane za okres 2007-2013. Wielkość nakładów EFRR w ramach Priorytetu V. Środowiska RPO WSLA 2007-2014. Źródło: Uszczegółowienie RPO WSL 2007-2013 – 25.02.2014r.
SO RIS ICT	tys. zł.			b.d.	
SO RIS Medycyna	tys. zł.			b.d.	
Razem:	tys. zł.	x	x	x	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba jednostek deklarujących współpracę w ramach sektora przedsiębiorstw i B+R

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.		7,7 %* 2,3 %**		* przedsięb. przemysłowe ** przedsięb. usługowe Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw. Źródło: Statystyka regionalna, GUS.
SO RIS ICT	szt.			b.d.	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	szt.	x	x	x	

c) SKŁADOWE REGIONALNYCH WSKAŹNIKÓW POSTĘPU:

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj World Class Clusters w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			0	
SO RIS Środowisko	szt.			0	
SO RIS ICT	szt.			0	
SO RIS Medycyna	szt.			0	
Razem:	**szt.**			**0**	

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			b.d.	
SO RIS ICT	szt.			1	Śląska BIO-FARMA (Politechnika Śląska, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej - Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Śląski)*
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

* Łączne wydatki projektu wynoszą 89.840.000,00 zł brutto, w tym 74.607.604,04 zł to wydatki na zakup aparatury z oprzyrządowaniem i oprogramowaniem. Niniejszy projekt przyczynia się do zwiększenia ilości nowych opracowań dla biotechnologii, bioinżynierii i bioinformatyki. Więcej informacji www.biofarma.polsl.pl

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj

kluczowych centrów kompetencji w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			b.d.	
SO RIS ICT	szt.			b.d.	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Obserwatoria wskazują na konieczność opracowania szczegółowej definicji „kluczowych centrów kompetencji" pozwalającej na określenie wartości ww. wskaźnika.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj living labs w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			b.d.	
SO RIS ICT	szt.			b.d.	
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

Obserwatoria wskazują na konieczność opracowania szczegółowej definicji „kluczowych centrów kompetencji" pozwalającej na określenie wartości ww. wskaźnika.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba projektów ramowych UE liderowanych przez podmioty z danego obszaru technologicznego

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.	
SO RIS Środowisko	szt.			10*	* Dane za okres 2007-2013. Liczba projektów o tematyce związanej z ochroną środowiska lub zagadnieniami na styku obszaru ochrona środowiska realizowanych w ramach 7 Programu Ramowego.
SO RIS ICT	szt.			17	W województwie śląskim w

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	Uwagi metodologiczne
					ramach 7 Programu Ramowego złożonych zostało 111 projektów, z czego 17 projektów koordynacyjnych**.
SO RIS Medycyna	szt.			b.d.	
Razem:	**szt.**			**x**	

** Dane KPK na podstawie bazy e-Corda-dane po 467 konkursach. Powyższe zestawienie nie posiada danych dotyczących projektów ramowych koordynowanych przez podmioty z obszaru ICT.

Inteligentne Specjalizacje Województwa Śląskiego. Wskaźnik: Liczba/ rodzaj konsorcjów naukowo-badawczych w danym obszarze technologicznym

Obszar technologiczny	Jednostka miary	2011	2012	2013	2014	Uwagi metodologiczne
SO RIS Energetyka	szt.			b.d.		
SO RIS Środowisko	szt.			45		Dane za okres 2007-2013. Więcej informacji*
SO RIS ICT	szt.			b.d.		
SO RIS Medycyna	szt.	62	43	40	43	Liczba realizowanych projektów rozpoczętych w danym roku na uczelni/ trwających już w roku kalendarzowym (większość projekty wieloletnie). Źródło: POLON, SUM
Razem:	**szt.**	x	x	x	x	

* Liczba konsorcjów naukowo-badawczych realizujących projekty o tematyce związanej z ochroną środowiska lub zagadnieniami na styku obszaru ochrona środowiska w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Rzeczpospolita Polska – Republika Słowacka, Programu Współpracy Transgranicznej Republika Czeska –Rzeczpospolita Polska, Programu Narodowego Centrum Badań i Rozwoju - Współpraca polsko-niemiecka na rzecz zrównoważonego rozwoju, Instrumentu Finansowego LIFE+, Programu dla Europy Środkowej, Programu Region Morza Bałtyckiego. Programu INTERREG IVC, 7 Programu Ramowego, Funduszu Węgla i Stali.

4.3. Klastry w obszarach regionalnych i inteligentnych specjalizacji województwa śląskiego

Rozwój klastrów oraz inicjatyw klastrowych w województwie śląskim stanowi realizację Metaprzedsięwzięcia 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych.

Poniżej przedstawiono rozwój klastrów w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu zawartych w „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020", tj. energetyce, medycynie oraz ICT.

Kształtowanie się klastrów i inicjatyw klastrowych w pozostałych obszarach specjalizacji regionalnych stanowiących priorytetowe obszary technologiczne regionu, zidentyfikowanych w „Programie Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020" (PRT WŚL 2010-2020) zawarto w opisie realizacji Metaprzedsięwzięcia 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych.

Tabela. Klastry i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klastry województwa śląskiego w obszarze Energetyki								
Innowacyjny Śląski Klaster Czystych Technologii Węglowych	2006	http://www.coal.silesia.pl/	Główny Instytut Górnictwa	ul. Gwarków 1, 40-166 Katowice	http://www.coal.silesia.pl/	b.d.	b.d.	energetyka, górnictwo
Klaster Technologii Energooszczędnych EURO-CENTRUM	2007	http://www.euro-centrum.com.pl/klaster-technologii-energooszczednych	Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Sp. z o.o.	ul. Ligocka 103, 40-568 Katowice	http://www.euro-centrum.com.pl/grupa-euro-centrum	103	89	energetyka, budownictwo
Klaster 3x20	2007	http://www.klaster3x20.pl/stowarzyszenie-klaster-3x20	eGmina, Infrastruktura, Energetyka Sp. z o.o., Politechnika Śląska, Wydział Elektryczny, Instytut Elektroenergetyki i Sterowania Układów	ul. Bolesława Krzywoustego 2/618, 44-100 Gliwice	http://www.klaster3x20.pl/stowarzyszenie-klaster-3x20/aktualnosci	29	23	energetyka
Polish Wood Cluster	2007	http://www.polish-wood-cluster.pl/index.php/o-klastrze-2	Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	ul. Boczna 12 44-240 Żory	http://www.polish-wood-cluster.pl/	115	92	energetyka, ochrona środowiska, drzewna
Pierwszy Polski Klaster Budownictwa Pasywnego i Energooszczędnego	2008	http://klasterbudownictwa.pl/pl/o_klastrze	Górnośląski Park Przemysłowy Sp. z o.o.	ul. Konduktorska 39a, 40-155 Katowice	http://www.gppkatowice.pl/	29	27	budownictwo

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klaster Energetyczny	2009	http://www.klaster-energetyczny.pl/	Zespół Doradców Klastra Energetycznego Sp. z o.o. (ZDKE)	ul. Konduktorska 39a, 40-155 Katowice	http://www.klaster-energetyczny.pl/16,kontakt.html	16	10	energetyka
Klaster Energetyki Obywatelskiej Województwa Śląskiego	2012	http://klaster.autogeneracja.pl/	Stowarzyszenie Energetyki Obywatelskiej Województwa Śląskiego Autogeneracja	ul. Gallusa 12/133 Katowice	http://autogeneracja.pl/	b.d.	b.d.	energetyka
Klastry województwa śląskiego w obszarze Medycyny								
Śląski Klaster Transplantologii Szpiku	2011	http://www.klastertransplantologii.eu/	Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Bielsku-Białej	ul. Cieszyńska 365 43-382 Bielsko-Biała	http://www.arrsa.pl/pl/	20	17	medycyna, transplantologia szpiku
Klaster MediVite	2013	http://medivite.pl/	Kobold Public Relations Sp. z o. o.	ul. Czerwińskiego 6 40-123 Katowice	http://www.koboldpr.pl/	18	16	usługi w zakresie ochrony zdrowia
Klastry województwa śląskiego w obszarze ICT								
Klaster Informatyczny Wzgórza Nowych Technologii NT Hills	2007	http://nthills.pl/wiadomosci/news/kat,1,aktualnosci.xhtml	Regionalne Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Klastrowych i Edukacyjnych NT Hills	ul. Barlickiego 5, 43-300 Bielsko-Biała	http://nthills.pl/wiadomosci/czytaj/23/o-stowarzyszeniu.xhtml	29	28	ICT

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klaster E-południe	2008	http://www.e-poludnie.pl/category/aktualnosci/	Stowarzyszenie na rzecz rozwoju społeczeństwa informacyjnego "E-Południe"	ul. Gnieźnieńska 12 /II piętro/ 40-143 Katowice	http://www.e-poludnie.pl/	60	60	telekomunikacja
Klaster mobajl.org	2009	http://mobajlorg.blogspot.com/	Zrzeszenie Uczestników Rynku Mobilnego Mobajl.org	ul. Strażacka 81 43-382 Bielsko-Biała	http://mobajlorg.blogspot.com/	21	16	telekomunikacja
Śląski Klaster ICT	2009 (działania od 1999r.)	http://ict-silesia.pl/	Centrum Naukowo-Przemysłowe ICT Sp. z o.o.	ul. Mariacka 17 40-014 Katowice	http://ict-silesia.pl/uczestnicy/o-koordynatorze/	61	51	ICT
Śląski Klaster Multimedialny	2010	http://hubclub.pl/	Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o.	ul. Karola Goduli 36 41-703 Ruda Śląska	http://www.inkubatorrudzki.pl/	35	33	ICT
Śląski Klaster IT	2012	http://www.slaskiklasterit.pl/	Stowarzyszenie "Rytm Śląska"	ul. Gałeczki 61 41-506 Chorzów	http://www.slaskiklasterit.pl/o-nas/stowarzyszenie-rytm-slaska,2,2,242,48,242	28	24	ICT

5. WSKAŹNIKI MONITORINGU REGIONALNEJ STRATEGII INNOWACJI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO NA LATA 2013-2020

5. Wskaźniki monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

5.1. Tablica zbiorcza. Realizacja wskaźników monitoringu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020

Wskaźnik: Oddziaływanie/ Efekty długoterminowe

Monitoring wizji. Kamienie milowe.

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2020 r.	wartość docelowa
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba world class clusters	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	2	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	8	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

*- Zgodnie z Modelem Wdrożeniowym Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020, Zarząd Województwa Śląskiego, Katowice 2014 r.

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	16	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	32	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	17	2013 r.	Dane za okres od 2007 r. do 25.10.2013 r. dla woj. śląskiego po 478 konkursach 7PR
	szt.	13 (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)	2012 r.	wartość bazowa
Liczba konsorcjów naukowo-badawczych dla realizacji projektów	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	64	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	128 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP	%		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	25,6%	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	%		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	20,32 %	2012 r.	wartość bazowa
Wartość wsparcia działań innowacyjnych	mln zł		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	512	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	mln zł		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	0	2012 r.	wartość bazowa
Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	1024 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

*- Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników. Brak danych w układzie regionalnym.

Wskaźniki horyzontalne

Monitoring wizji

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
1.	***Smart Index dla inteligentnych specjalizacji***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
			średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
2.	***Knowledge Index – KI***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
			8,29	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
3.	***Indeks kapitału społecznego, w tym szczególnie poziom zaufania***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
4.	***Indeks innowacyjności*** *Regional Innovation Scoreboard (RIS)*	RIS 2020	3 miejsce w kraju	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
		RIS 2012	4 miejsce w kraju	2012 r.	utrzymanie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (*Regionalni Słabi Innowatorzy*)
		RIS 2009	4 miejsce w kraju	2009 r.	wartość bazowa, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (*Regionalni Słabi Innowatorzy*)

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
5.	***Indeks atrakcyjności inwestycyjnej***	miejsce w rankingu		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		miejsce w rankingu	1	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
		miejsce w rankingu		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		miejsce w rankingu		2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
		miejsce w rankingu	1	2013 r.	utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR
		miejsce w rankingu	1	2008-2012 r.	wartość bazowa

Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu. Rezultaty/ Efekty średniookresowe

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.1. Wskaźnik: Udział wydatków publicznych na B+R w PKB (GOVERD/PKB)	%	Wzrost min 1,5%	2020 r.	Wartość docelowa wskaźnika
	%	0,16	2011 r.	Spadek (w stosunku do wartości bazowej i docelowej)
I/1.2. Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)	%	wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika
	%	0,34	2013r.	wzrost
	%	0,20	2011r.	wzrost
	%	0,14	2010r.	wartość bazowa
I/1.3. Liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego	szt.	Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika
	szt.	296	2013r.	Wzrost liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	213	2012r.	Spadek liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	321	2011r.	Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	233	2010r.	Wartość bazowa- 2 miejsce w kraju
I/1.4. Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	Wzrost, miejsce w pierwszej trójce	2020r.	wartość docelowa,
	%	9,4	2012r.	4 miejsce
	%	5,9	2011r.	12 miejsce
	%	4,5	2010r.	4 miejsce
	%	7,1	2009r.	10 miejsce
	%	0,9	2008-2010r.	wartość bazowa, 4 miejsce
I/1.5. *Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw*	%	wzrost, miejsce w pierwszej trójce	2020	wartość docelowa wskaźnika
	%	21,1**	2012	2 miejsce
	%	10,8**	2011	10 miejsce
	%	11,8**	2010	8 miejsce
	%	0,4	2008-2010	wartość bazowa, 7 miejsce

*- wartości krajowe
**- wartości dla woj. śląskiego

Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości. Rezultaty/ Efekty średniookresowe

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
II/2.1. Wskaźnik: Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB	%	1,28**	2020r.	Wartość docelowa, wzrost do poziomu o 25% powyżej średniej krajowej
	%	1,7*	2010r.	Wartość bazowa, na poziomie krajowym 2010 – 4,5% PKB
	%	1,9* 1,42**	2009r.	wartości bieżące
II/2.2. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego	%	utrzymanie 1 pozycji w kraju	2020	Wartość docelowa
	%	43,8 (b)	2013	
	%	31,8* (a) 43,1 (b)	2012	
	%	20,6	2009	wartość bazowa, 1 pozycja w kraju
	(a) - Udział produktów wysokiej i średnio-wysokiej techniki w produkcji sprzedanej w przemyśle - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 49 osób [%].			
II/2.3. Napływ BIZ	mld	10 mld USD w 2015*[5], 790 mln USD**	2020	wartość docelowa,
	mld	-6,1* mld USD, -481,9** mln USD	2013	znaczny spadek wartości krajowych i regionalnych
	mld	6,1* mld USD, 481,9 mln USD**	2012	61% wartości docelowej**
	mld	20,7* mld USD, 1.635,3 mln USD**	2011	207 % wartości docelowej**
	mld	13,9* mld USD, 1.098,1 mln USD**	2010	139 % wartości docelowej**
	mln	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych)	szacunek dla 2010 roku[6];	wartość bazowa,
		1.029 mln euro (3.975 mln zł)	szacunek dla lat 2007-2010*	

*- wartości krajowe,
**- wartości dla woj. śląskiego

[5] Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013

[6] Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunktury. Ekspertyza wykonana na zlecenia MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

5.2. Oddziaływanie. Efekty długoterminowe.

5.2.1. Monitoring wizji. Kamienie milowe

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Regionalny system informacji o działalnościach innowacyjnych regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2020 r.	wartość docelowa
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik budowy regionalnego węzła/wspólnoty wiedzy.
Definicja wskaźnika	Budowa regionalnego sieciowego systemu przepływu i koncentracji wiedzy. Wartość bazowa wskaźnika została ustalona na podstawie wyników Ewaluacji bieżącej RIS WSL 2003-2013 przeprowadzonej w latach 2010-2011 oraz Ewaluacji Ex-post RIS WSL 2003-2013 zrealizowanej w 2012 roku.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	1
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie prowadzone za pomocą sondażu diagnostycznego, analizy i raporty.

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba world class clusters

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba world class clusters	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	2	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	Wartość bazowa

Cechy wskaźnika	– Warunki brzegowe – Aktorzy i uczestnicy klastra – Organizacja klastra - Wskaźnik udziału MŚP w łańcuchach gospodarki globalnej. Identyfikacja regionalnych klastrów kluczowych wyznaczających jednocześnie ich inteligentne specjalizacje.
Definicja wskaźnika	Punktem odniesienia dla doprecyzowania kryteriów selekcji klastrów kluczowych może być charakterystyka klastrów o znaczeniu światowym (world-class clusters) pogrupowana w ramach trzech obszarów: 1. Warunki ramowe: - jakość sektora B+R właściwego dla klastra, - jakość edukacji, - dynamika tworzenia nowych innowacyjnych firm, - atrakcyjność regionu i przyciąganie talentów i inwestycji zagranicznych, - regulacje stymulujące innowacyjność i zamówienia publiczne, 2. Aktorzy Klastra: - masa krytyczna liderów rynkowych i technologicznych, - międzynarodowe uznanie dla klastra i jego aktorów, - aktywne zaangażowanie głównych aktorów przemysłowych, akademickich i publicznych, - zaangażowanie konkurentów, - powiązania i współpraca międzynarodowa, 3. Organizacja klastrowa: - strategia klastra i jej implementacja, - profesjonalne zarządzanie klastrem.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki

Dostępność danych	Wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach rocznych raportów o stanie klastrów w regionie.
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne.
Moment pomiaru	Ewaluacja: 2018, 2021 r.
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, docelowo 2
Sposób pomiaru	Badania bezpośrednie prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba obiektów wspólnej infrastruktury badawczo-rozwojowej w regionie	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	4	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	1	2013 r.	Śląska BIO-FARMA*
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

* Śląska BIO-FARMA -(Politechnika Śląska, Centrum Onkologii – Instytut im. Marii Skłodowskiej - Curie Oddział w Gliwicach, Śląski Uniwersytet Medyczny, Uniwersytet Śląski).

Cechy wskaźnika	Wskaźnik kluczowej infrastruktury badawczej w regionie.
Definicja wskaźnika	Obejmuje wspólne inwestycje oraz wspólne zarządzanie infrastrukturą materialną prowadzenia badań podstawowych przez co najmniej dwie instytucje publiczne lub w ramach partnerstwa publicznego.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	Wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 4
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny, analizy i oceny potencjału regionu (raporty coroczne)

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba kluczowych centrów kompetencji w priorytetowych obszarach Programu Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	8	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Liczba centrów kompetencji (wartość na koniec roku) - wskaźnik stopnia niwelacji luki między zdolnością do wykreowania pomysłów a ich wdrożeniem i komercjalizacją w ośmiu obszarach specjalizacji technologicznej regionu.
Definicja wskaźnika	*Centrum kompetencji* - jednostka organizacyjna lub sieć jednostek (uczelnie, jednostki naukowe, itp.), składające się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy stając się kluczowym łącznikiem pomiędzy nauką, biznesem i władzami samorządowymi, będą odpowiedzialni za inicjowanie i realizowanie projektów innowacyjnych o wysokim potencjale konkurencyjnym oraz dostarczanie wiedzy w tych procesach. W dokumencie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013 – 2020 wyróżniono naukowo-badawcze centra kompetencji (NBCK) oraz funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji (FOCK). *Naukowo-badawcze centra kompetencji NBCK* są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (uczelnie, jednostki naukowe, itp.). Składają się z naukowców, analityków, ekspertów dziedzinowych, którzy pełniąc rolę kluczowego łącznika pomiędzy nauką, biznesem i władzami samorządowymi, których działalność jest skoncentrowana na rozwój specjalizacji regionalnej. Jako NBCK rozumiemy także dotychczasowe centra doskonałości zidentyfikowane w województwie. *Funkcjonalno-operacyjne centra kompetencji FOCK* są jednostkami wspierającymi rozwój innowacyjności w regionie, które w ramach rozwoju ekosystemu innowacji będą świadczyć szczególne usługi, których nie rozwijają przedsiębiorstwa czy jednostki naukowe ze względu na ich unikatowe kompetencje. FOCK są jednostkami organizacyjnymi lub sieciami jednostek (takimi, jak miedzy innymi parki naukowe, technologiczne, centra

	transferu), które skupiają specjalistów dziedzinowych, odpowiedzialnych za wdrożenia i koordynujących innowacyjne projekty, realizowane na rzecz rozwoju inteligentnych rynków. Charakteryzują się one unikatowymi kompetencjami, które pozwalają realizować działania w obszarach transferu technologii i komercjalizacji, internacjonalizacji, badań i rozwoju, finansowania innowacji, usług proinnowacyjnych, komunikacji i promocji innowacji w regionie. *Kluczowe centra kompetencji* - będą tworzone w ramach 8 priorytetowych obszarów "Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020": technologie medyczne i ochrony zdrowia; technologie dla energetyki i górnictwa; technologie dla ochrony środowiska; technologie informacyjne i komunikacyjne; produkcja i przetwarzanie materiałów; transport i infrastruktura transportowa; przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy; nanotechnologie i nanomateriały.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczane
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa - 8
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny uwzględniający kryteria oceny centrów kompetencji

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba living-labów dotyczących inteligentnych rynków	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	16	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Kreowanie inteligentnych rynków.
Definicja wskaźnika	Living-lab – laboratorium, którego głównym zadaniem jest udostępnianie miejsca i środków do badań organizowanych przez przedsiębiorstwa (w modelu b2b) lub przedsiębiorstwa z udziałem użytkowników (w modelu b2c).
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 16
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie w oparciu o audyt technologiczno-innowacyjny

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba projektów finansowanych przez programy ramowe UE, których liderami są podmioty z regionu	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	32	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	**17**	**2013 r.**	**Dane dot. woj. śląskiego po 478 konkursach 7PR**
	szt.	13 (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)	2012 r.	wartość bazowa

*- Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników. Brak danych w układzie regionalnym.

Cechy wskaźnika	Wskaźnik uczestnictwa w sieciach globalnych.
Definicja wskaźnika	Kreowanie aliansów globalnych cechujących się unikatową wiedzą.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne. Coroczne raporty publikowane przez Krajowy Punkt Kontaktowy
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	13 (w 355 konkursach 7PR 2007-2013)
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 32 (wartość skumulowana w latach 2014-2020)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie -metodyka badań statystycznych publikowana w bazie e-corda.

Statystyki uczestnictwa Polski w 7PR:

Rok	Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników – poziom krajowy**	Liczba dofinansowanych projektów koordynowanych przez polskich uczestników – z woj. śląskiego	Uczestnictwo polskich zespołów w 7PR w układzie regionalnym – woj. śląskie
2013	34	17	111
2012	34		
2011	50		
2010	36		
2009	28		
2008	33		
2007	14		
Razem 7PR:	**229**		**91**

Źródło: Opracowania KPK na podstawie bazy e-Corda, listopad 2014 r. oraz maj 2014 r.

Tabela pokazuje podstawowe informacje o uczestnictwie polskich jednostek w 478 konkursach 7PR odniesione do poszczególnych lat trwania programu. Nie wyszczególniono w nich projektów zgłoszonych i dofinansowanych w ramach konkursów ciągłych (trwających nieprzerwanie przez cały okres trwania 7PR), jednakże wynik ten uwzględniony został w kolumnie podsumowującej cały program.

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba konsorcjów naukowo-badawczych dla realizacji projektów

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba konsorcjów naukowo-badawczych dla realizacji projektów	szt.		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	64	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	szt.		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	szt.	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Budowa biegunów doskonałości technologicznej oraz centrów wytwarzania wiedzy.
Definicja wskaźnika	Konsorcjum naukowo-badawcze dla realizacji projektów – w monitoringu powinny być analizowane konsorcja składające się z co najmniej 3 partnerów w regionie, których obszar badań jest zgodny ze specjalizacjami regionalnymi, powoływane do realizacji projektów o wartości co najmniej 1 mln zł.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu innowacji w ramach badań prowadzonych przez Innobservator Silesia i regionalne instytucje
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne prowadzone przez instytucje krajowe i regionalne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 64 (wartość skumulowana 2014-20)
Sposób pomiaru	badania bezpośrednie, jeden ze wskaźników badanych w trakcie audytów technologiczno-innowacyjnego oraz statystykę publiczną opartą na evidence-base policy

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba osób zatrudnionych w przedsiębiorstwach innowacyjnych	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	128 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Zasoby ludzkie dla innowacji
Definicja wskaźnika	Przedsiębiorstwo innowacyjne - w kontekście metodologii Oslo - jest to takie przedsiębiorstwo, które w badanym okresie (najczęściej trzyletnim) wprowadziło przynajmniej jedną innowację technologiczną: nowy lub ulepszony produkt bądź nowy lub ulepszony proces, będące nowością przynajmniej w skali danego przedsiębiorstwa.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, docelowo 128 tys. osób
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i usługowe procesowe jako % ogólnej liczby MSP	%		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	25,6%	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	%		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	%	20,32 %	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek.
Definicja wskaźnika	Wskaźnik obejmuje nakłady na prace badawcze i rozwojowe (B+R) związane z opracowywaniem nowych i istotnie ulepszonych produktów (innowacji produktowych) i procesów (innowacji procesowych), wykonane przez własne zaplecze rozwojowe lub nabyte od innych jednostek.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS BDL
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	20,32 %
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 25,6% (256 na 1000)
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Wartość wsparcia działań innowacyjnych

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Wartość wsparcia działań innowacyjnych	mln zł		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	512	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	mln zł		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	mln zł	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Finansowanie działań innowacyjnych.
Definicja wskaźnika	Alokacja w ramach Funduszu Spójności na działania innowacyjne w regionie w latach 2014-2020.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa na poziomie min. 512 mln PLN
Sposób pomiaru	analiza danych ze źródeł pierwotnych i wtórnych

Kamień milowy/ Wskaźnik monitoringu wizji rozwoju. Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności

Wskaźniki monitoringu wizji. Kamienie milowe	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
Liczba mieszkańców regionu objętych działaniami z zakresu kreatywności i innowacyjności	osoby		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	1024 tys.	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	osoby		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
	osoby	0	2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik rozwoju kultury innowacyjnej w regionie
Definicja wskaźnika	Wskaźnik działań podejmowanych w regionie w zakresie kreowania przedsiębiorczości oraz transferu informacji i wiedzy.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	duży
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	Innobservator Silesia, badania ewaluacyjne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, wartość docelowa 1024 tys.
Sposób pomiaru	badania ilościowe na wybranych próbach

5.2.2. Monitoring wizji. Wskaźniki horyzontalne

Wskaźniki horyzontalne „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" stanowią stworzone przez region własne, zintegrowane wskaźniki w postaci następujących indeksów:

- Smart Index dla inteligentnych specjalizacji,
- Knowledge Index – KI,
- Indeks kapitału społecznego, w tym szczególnie poziom zaufania,
- Indeks innowacyjności,
- Indeks atrakcyjności inwestycyjnej.

Metodologie obliczania wskaźników horyzontalnych oraz wartości dla 2015 roku (pilotaż) zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju. Smart Index dla inteligentnych specjalizacji

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
1.	***Smart Index dla inteligentnych specjalizacji:***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
			średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
1.1.	*Udział w przychodach inteligentnych specjalizacji*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
1.2.	*Zatrudnienie w organizacjach inteligentnych specjalizacji*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
1.3.	*Liczba studentów i naukowców w grupie inteligentnych specjalizacji*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
1.4.	*Liczba klastrów w inteligentnych specjalizacjach*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
1.5.	*Liczba przedsięwzięć i projektów w inteligentnych specjalizacjach*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
1.6.	*Wartość projektów i przedsięwzięć w inteligentnych specjalizacjach*			2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.

Cechy wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Definicja wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik; obserwatoria tematyczne
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie wyznaczano
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost (średniorocznie 5% od pierwszego pomiaru)
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna, metody ilościowe na wybranych próbach, badania bezpośrednie, benchmarking, analizy wskaźnikowe, cykliczne (roczne) badania realizowane przez specjalistyczne obserwatoria

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju. Knowledge Index – KI

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
2.	***Knowledge Index – KI:***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
			8,29	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
2.1.	*Edukacja i zasoby ludzkie: stopa alfabetyzacji dorosłych, udział osób odbierających edukacje na poziomie średnim do ogółu populacji w wieku odpowiadającym uczniom szkół średnich, udział osób odbierających edukacje na poziomie wyższym do ogółu populacji w wieku odpowiadającym studentom dla szkolnictwa wyższego.*				
2.2.	*„System innowacji”: naukowcy w sektorze B+R, zgłoszenia patentowe przyznane, liczba artykułów naukowych w czasopismach naukowych i technicznych na milion obywateli.*				
2.3.	*„Technologie informatyczne”: telefony na 1.000 osób, komputery na 1.000 osób, użytkownicy Internetu na 10.000*				

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
	osób.				

Cechy wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Definicja wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenia do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym; wartości dla kraju: 7,20, Edukacja – 7,76, Innowacje – 7,16, ICT – 6,70
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Na poziomie regionalnym wzrost – do wartości 8,29 (połowa dystansu do lidera rankingu – Szwecji)
Sposób pomiaru	benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika KI w oparciu o badania szczegółowych wskaźników wskazanych w opisie

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju. Indeks kapitału społecznego, w tym szczególnie poziom zaufania

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
3.	***Indeks kapitału społecznego, w tym szczególnie poziom zaufania***			2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2020 r.	wartość docelowa, wzrost
				2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
				2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
			0	2012 r.	wartość bazowa
3.1.	*Zaufanie w sieciach współpracy (klastry, konsorcja naukowo-badawcze, naukowo-biznesowe, itp.).*				
3.2.	*Zaufanie do administracji publicznej*				

Cechy wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Definicja wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wymaga odrębnej ewaluacji i wprowadzenie do regionalnego systemu informacji
Źródła danych	stworzony przez region własny wskaźnik, CBOS, GUS
Moment pomiaru	Ewaluacja 2018, 2021
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	nie obliczano na poziomie regionalnym, na poziomie krajowym wskaźnik zaufania do administracji publicznej wynosił w 2010 – 42% , w 2012 – 45%.
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost; na poziomie krajowym wzrost zaufania do administracji publicznej planuje się na poziomie 50% (w 2015) – w regionie należy dążyć do 50% w 2015 roku i 60% w 2020
Sposób pomiaru	ewaluacja tematyczna; benchmarking na podstawie międzynarodowego i krajowego wskaźnika *European Social Survey, dane CBOS oraz GUS*

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju. Indeks innowacyjności

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
		RIS 2020	3 miejsce w kraju	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
	4. Wskaźnik: indeks innowacyjności *Regional Innovation Scoreboard (RIS)*	RIS 2012	4 miejsce w kraju	2012 r.	utrzymanie pozycji, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (*Regionalni Słabi Innowatorzy*)
		RIS 2009	4 miejsce w kraju	2009 r.	wartość bazowa, woj. śląskie w grupie Regional Modest Innovators (*Regionalni Słabi Innowatorzy*)

Cechy wskaźnika	Pozycja województwa śląskiego wśród regionów europejskich o najwyższej innowacyjności
Definicja wskaźnika	**Regionalna Tablica Wyników w dziedzinie Innowacji (Regional Innovation Scoreboard *RIS)* jest częścią Europejskiej Tablicy Wyników (Innovation Union Scoreboard *IUS*)** - stanowi źródło informacji nt. działalności innowacyjnej gospodarek europejskich, bazujące w dość istotnej części na danych pochodzących z badania innowacyjności. Tablica wyników jest częścią strategii UE na rzecz stworzenia „Unii Innowacji", która ma wspomagać przedsiębiorców w przekształcaniu ich pomysłów w produkty i usługi. Europejska/ Regionalna Tablica Wyników wykorzystuje dane z Eurostatu i innych międzynarodowych źródeł, każdorazowo opiera się na najbardziej aktualnych dostępnych danych z Eurostatu i innych międzynarodowych źródeł. W związku z tym dane dla roku „t", dotyczą zazwyczaj okresu od „t-3" do „t-1". Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	Regional Innovation Scoreboard
Moment pomiaru	zgodnie z cyklem prac Komisji Europejskiej
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	4 miejsce w 2009 roku
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost –docelowo w pierwszej trójce wśród regionów w Polsce
Sposób pomiaru	na podstawie Regional Innovation Scoreboard

Wskaźnik horyzontalny monitoringu wizji rozwoju. Indeks atrakcyjności inwestycyjnej

Lp.	Wskaźniki horyzontalne monitoringu wizji	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
5.	***Wskaźnik: Indeks atrakcyjności inwestycyjnej***	miejsce w rankingu		2021 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		miejsce w rankingu	1	2020 r.	wartość docelowa, wzrost
		miejsce w rankingu		2018 r.	planowane badanie ewaluacyjne
		miejsce w rankingu		2015 r.	badanie pilotażowe realizowane przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne.
		miejsce w rankingu	1	2013 r.	utrzymanie pozycji lidera w kraju, badanie IBnGR
		miejsce w rankingu	1	2008-2012 r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Pozycja województwa pod względem atrakcyjności inwestycyjnej
Definicja wskaźnika	Informacje zostaną opracowane w 2015 r. przez Regionalne Obserwatoria Specjalistyczne
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	Atrakcyjność Inwestycyjna Regionu (IBnGR)
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	1 miejsce w latach 2008-2012
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	utrzymanie pozycji lidera
Sposób pomiaru	Atrakcyjność Inwestycyjna Regionu

5.3. Rezultaty. Efekty średniookresowe

5.3.1. Monitoring realizacji Priorytetu I. Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.1. Wskaźnik: Udział wydatków publicznych na B+R w PKB (GOVERD+HERD)

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.1. Wskaźnik: Udział wydatków publicznych na B+R w PKB (GOVERD/PKB)	%	Wzrost min 1,5%	2020 r.	Wartość docelowa wskaźnika
	%	0,16	2011 r.	Spadek (w stosunku do wartości bazowej i docelowej)
	%	0,32	2010 r.	Wartość bazowa wskaźnika

Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS uwzględniający nakłady finansowane przez NCN, NCBIR, MNiSW, UE
Definicja wskaźnika	Nakłady wewnętrzne sektora rządowego na B+R w relacji do PKB (GOVERD/PKB) w województwie śląskim.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce, US Katowice
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,32 (2010)
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost, do poziomu min 1,5%
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.2. Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.2. Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB)	%	wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika
	%	0,34	2013r.	wzrost
	%	0,20	2011r.	wzrost
	%	0,14	2010r.	wartość bazowa

Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS
Definicja wskaźnika	Udział wydatków przedsiębiorstw na B+R w PKB (BERD/PKB) *Działalność badawcza i rozwojowa (B+R)* to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy. Obejmuje ona trzy rodzaje badań, a mianowicie badania podstawowe, stosowane (łącznie z przemysłowymi) oraz prace rozwojowe. Działalność B+R odróżnia od innych rodzajów działalności dostrzegalny element nowości i eliminacja niepewności naukowej i/lub technicznej, czyli rozwiązanie problemu niewypływające w sposób oczywisty z dotychczasowego stanu wiedzy. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,14 (2010)
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost o dynamice większej niż przy wydatkach publicznych
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.3. Liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.3. Liczba udzielonych patentów dla podmiotów z województwa śląskiego	szt.	Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji	2020r.	Wartość docelowa wskaźnika
	szt.	296	2013r.	Wzrost liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	213	2012r.	Spadek liczby patentów, 3 miejsce w kraju
	szt.	321	2011r.	Wzrost liczby patentów, 2 miejsce w kraju
	szt.	233	2010r.	Wartość bazowa- 2 miejsce w kraju
	szt.	274	2009r.	2 miejsce w kraju

Cechy wskaźnika	Wskaźnik liczony wg metodyki GUS
Definicja wskaźnika	Suma patentów udzielonych na wynalazki krajowe przez Urząd Patentowy Rzeczypospolitej Polskiej w danym roku w danym województwie według siedziby pierwszego (głównego) wnioskodawcy. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS – Nauka i Technika w Polsce
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	233 (2009), 2 miejsce w Polsce
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost liczby patentów, co najmniej utrzymanie pozycji
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.4. Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.4. Przedsiębiorstwa przemysłowe, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	Wzrost, miejsce w pierwszej trójce	2020r.	wartość docelowa,
	%	9,4	2012r.	4 miejsce
	%	5,9	2011r.	12 miejsce
	%	4,5	2010r.	4 miejsce
	%	7,1	2009r.	10 miejsce
	%	0,9	2008-2010r.	wartość bazowa, 4 miejsce

Cechy wskaźnika	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Definicja wskaźnika	Udział przedsiębiorstw przemysłowych o liczbie pracujących 10-249 osób, współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub w innych sformalizowanych rodzajach współpracy w zakresie działalności innowacyjnej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych aktywnych innowacyjnie o liczbie pracujących 10-249 osób, wyrażony w %. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,9 (2008-2010) – 4 miejsce
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost – miejsce w pierwszej trójce
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu I. 1.5. Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
I/1.5. Przedsiębiorstwa z sektora usług, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w ramach inicjatywy klastrowej, w % ogółu przedsiębiorstw	%	wzrost, miejsce w pierwszej trójce	2020	wartość docelowa wskaźnika
	%	21,1**	2012	2 miejsce
	%	10,8**	2011	10 miejsce
	%	11,8**	2010	8 miejsce
	%	0,4	2008-2010	wartość bazowa, 7 miejsce

*- wartości krajowe
**- wartości dla woj. śląskiego

Cechy wskaźnika	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Definicja wskaźnika	Udział przedsiębiorstw przemysłowych o liczbie pracujących 10 osób i więcej, współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w zakresie działalności innowacyjnej w ogólnej liczbie przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej o liczbie pracujących 10 osób i więcej, wyrażony w %.
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	wysoki
Dostępność danych	wskaźnik dostępny mierzony na poziomie regionów
Źródła danych	GUS/ Działalność innowacyjna przedsiębiorstw
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	0,4 (2008-2010) – 7 miejsce
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	wzrost – miejsce w pierwszej trójce
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

5.3.2. Monitoring realizacji Priorytetu II. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.1. Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
II/2.1. Wskaźnik: Wydatki na technologie informacyjne i telekomunikacyjne jako % PKB	*%*	1,28**	2020r.	Wartość docelowa, wzrost do poziomu o 25% powyżej średniej krajowej
	%	1,7*	2010r.	Wartość bazowa, na poziomie krajowym 2010 – 4,5% PKB
	%	1,9* 1,42**	2009r.	wartości bieżące

*- wartości krajowe
**- wartości dla woj. śląskiego

Cechy wskaźnika	Wydatki na technologie informacyjne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie) i technologie telekomunikacyjne (sieci teleinformatyczne, sprzęt telefoniczny, aparatura radiowa, telewizyjna lub sygnalizacyjna) w procentach PKB regionu.
Definicja wskaźnika	Relacja wydatków poniesionych na technologie informacyjne (sprzęt komputerowy, oprogramowanie) w danym roku do PKB, wyrażona w %. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	wskaźnik określany na poziomie krajowym
Źródła danych	Eurostat/ EITO
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	na poziomie krajowym 2010 – 4,5% PKB
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	poziom o 25% powyżej średniej krajowej
Sposób pomiaru	Wymaga pomiaru przez GUS na poziomie regionu, wskaźnik określony dla GUS jako monitorujący dla Narodowych Strategicznych Ram Odniesienia (NSRO).

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.2. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
II/2.2. Udział eksportu wyrobów wysokiej techniki w produkcji sprzedanej województwa śląskiego	%	utrzymanie 1 pozycji w kraju	2020	Wartość docelowa
	%	43,8 (b)	2013	
	%	31,8* (a) 43,1 (b)	2012	
	%	20,6	2009	wartość bazowa, 1 pozycja w kraju

*- wartości krajowe
**- wartości dla woj. śląskiego
(a) - Udział produktów wysokiej i średnio-wysokiej techniki w produkcji sprzedanej w przemyśle - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 49 osób [%].
(b) - Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów podmiotów zaliczanych do wysokiej i średnio-wysokiej techniki - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących powyżej 9 osób [%].

Cechy wskaźnika	Udział wyrobów wysokiej techniki i średnio-wysokiej techniki - na podstawie listy OECD według Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Handlu (SITC Rev. 4); lista zatwierdzona przez Eurostat w kwietniu 2009 r. - w produkcji sprzedanej w przemyśle. Wysoka (średniowysoka) technika – to dziedziny i wyroby odznaczające się wysoką/średniowysoką tzw. intensywnością B+R *(R&D intensity)*. Do pomiaru intensywności B+R stosuje się m.in. relacje: nakładów na działalność B+R do wartości dodanej, nakładów na działalność B+R do wartości produkcji (sprzedaży).
Definicja wskaźnika	Udział produkcji sprzedanej na eksport w przedsiębiorstwach przetwórstwa przemysłowego zaklasyfikowanych do sektora wysokiej techniki w produkcji sprzedanej na eksport ogółem w przetwórstwie przemysłowym w województwie śląskim. Źródło: GUS
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	niski
Dostępność danych	dostępne
Źródła danych	GUS, Nauka i Technika
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	20,6 (2009) 1 miejsce w kraju
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	utrzymanie 1 pozycji w kraju
Sposób pomiaru	wskaźnik liczony wg metodyki GUS

Wskaźnik realizacji Priorytetu II. 2.3. Napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych BIZ

Wskaźniki monitoringu priorytetów	Jednostka miary	Wartości wskaźnika	Moment pomiaru	Dynamika zmian wartości wskaźnika
II/2.3. Napływ BIZ	mld	10 mld USD w 2015*[7], 790 mln USD**	2020	wartość docelowa,
	mld	-6,1* mld USD, -481,9** mln USD	2013	znaczny spadek wartości krajowych i regionalnych
	mld	6,1* mld USD, 481,9 mln USD**	2012	61% wartości docelowej**
	mld	20,7* mld USD, 1.635,3 mln USD**	2011	207 % wartości docelowej**
	mld	13,9* mld USD, 1.098,1 mln USD**	2010	139 % wartości docelowej**
	mln	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych)	szacunek dla 2010 roku[8];	wartość bazowa,
		1.029 mln euro (3.975 mln zł)	szacunek dla lat 2007-2010*	

*- wartości krajowe
**- wartości dla woj. śląskiego

Cechy wskaźnika	Roczny napływ bezpośrednich inwestycji zagranicznych (BIZ) w regionie wyrażony w mln EUR/ USD. Budowa wskaźnika: suma sald należności i zobowiązań w zakresie kapitału własnego, reinwestowanych zysków oraz pozostałych inwestycji.
Definicja wskaźnika	Suma funduszy ulokowanych w danym roku przez inwestora zagranicznego w przedsiębiorstwo krajowe, wyrażona w mln EUR/ USD. *Bezpośrednie inwestycje zagraniczne* to inaczej przepływy kapitału przez granice państw polegające na zakupie istniejącego przedsiębiorstwa lub na utworzeniu nowej firmy przez inwestora

[7] Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013
[8] Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunktury. Ekspertyza wykonana na zlecenia MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

	zagranicznego, co oznacza, że inwestor zagraniczny staje się współwłaścicielem lub właścicielem przedsiębiorstwa funkcjonującego w danym kraju. Bezpośrednie inwestycje zagraniczne oznaczają długotrwałą współpracę, będącą odzwierciedleniem trwałego zainteresowania inwestora. *Inwestycje* to aktywa finansowe, nieruchomości lub wartości niematerialne i prawne, które nie są użytkowane przez daną jednostkę, lecz zostały nabyte w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Oznaczają one wydatki ponoszone w celu zwiększenia zasobów kapitału produkcyjnego, którym dysponuje jednostka. Inwestycje realizowane są zazwyczaj w drodze zakupów towarów i usług przez przedsiębiorstwa, a w mniejszym stopniu przez gospodarstwa domowe i instytucje państwowe. (Źródło: GUS).
Wpływ interwencji publicznej na poziomie regionalnym	przeciętny
Dostępność danych	Dostępny na poziomie krajowym
Źródła danych	NBP
Moment pomiaru	corocznie
Wartość bazowa, wartość wyjściowa	568 mln euro (2.264 mln zł, 7,8 % wartości krajowych) szacunek dla 2010 roku[9]; 1.029 mln euro (3.975 mln zł) szacunek dla lat 2007-2010*
Dynamika zmian wskaźnika, wartość docelowa wskaźnika w 2020 r.	Wzrost, na poziomie krajowym 10 mld USD w 2015[10], w woj. śląskim 790 mln USD
Sposób pomiaru	wskaźnik określany na poziome krajowym wg metodyki NBP, wymaga pomiaru przez NBP na poziomie regionu

[9] Szacunek PKB per capita i bezpośrednich inwestycji zagranicznych w województwach oraz wskaźniki wyprzedzające koniunktury. Ekspertyza wykonana na zlecenia MRR, Biuro Inwestycji i Cykli Zagranicznych, Warszawa, maj 2011.

[10] Według danych monitorujących Strategii Rozwoju Kraju, www.stat.gov.pl, stan na lipiec 2013

5.3. Produkty. Metaprzedsięwzięcia, projekty

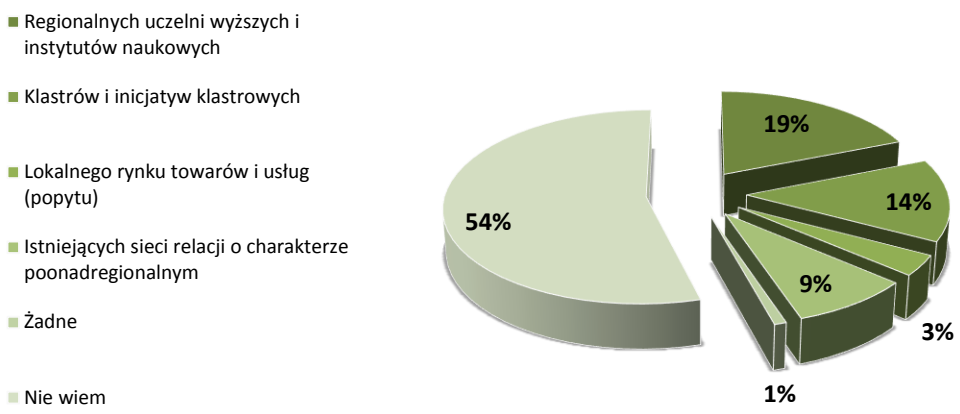
5.3.1. Metaprzedsięwzięcie 1. Akademia Śląska.

„Regionalna Strategia Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" przyjęta Uchwałą Sejmiku Województwa Śląskiego Nr IV/29/5/2012 z dnia 20 grudnia 2012 roku uwzględnia zalecenia Komisji Europejskiej w programowaniu rozwoju na lata 2014-2020 dotyczące konieczności identyfikacji inteligentnych specjalizacji regionu. Cechą charakterystyczną analizowanego dokumentu jest **jego bardzo silne ukierunkowanie tematyczne na rozwój technologii** zgodnych z „Programem Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010 – 2020". Wyzwania stojące przed wdrażaniem Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego do 2020 w tym aspekcie koncentrują się na kwestii rozwoju tzw. Kluczowych Technologii Wspomagających (ang. *Key Enabling Technologies – KET*). W opinii Komisji Europejskiej, wyrażonej w stosownych komunikatach, technologie KET funkcjonują na wiele sposobów w wielu różnych sektorach i łańcuchach produkcyjnych w przemyśle. Tworzą wartość dodaną na całej długości łańcucha – począwszy od materiałów, przez sprzęt i urządzenia, aż po produkty i usługi. Oczekuje się, że ze względu na przekrojowy charakter i istotne systemowe znaczenie dla różnych gałęzi przemysłu europejskiego, KET będą w nadchodzących latach katalizatorem umacniania i modernizacji bazy przemysłowej, jak również motorem rozwoju zupełnie nowych branż i produktów.

Znacząca uwaga skoncentrowana na technologiach KET to przede wszystkim konsekwencja podporządkowania specjalizacji regionalnych właśnie technologiom. Kluczowe znaczenie w tym względzie miał „**Program Rozwoju Technologii województwa śląskiego na lata 2010-2020" oraz realizacja koncepcji budowania *Centrów kompetencji* przyczyniające się do tworzenia rynków inteligentnych.** Zadaniem Centrów Kompetencji, zgodnie z zapisami „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020", jest budowanie długoterminowej współpracy w obszarze badań, technologii, rozwoju i innowacji wśród środowiska akademickiego, przemysłowego, sektora publicznego i społeczeństwa obywatelskiego. Celem jest również niwelowanie luki między zdolnością do wykreowania pomysłów a ich wdrożeniem i komercjalizacją, dzięki gromadzeniu wiedzy, koncentracji infrastruktury, tworzeniu nowej wiedzy przez wykonywanie różnego rodzaju badań (przedkonkurencyjnych i konkurencyjnych), prowadzeniu szkoleń i upowszechniania wiedzy do grup docelowych.

W województwie śląskim nie brakuje instytucji badawczych, które mogłyby stać się tego rodzaju „kotwicami", czyli organizacjami, które napędzają rozwój regionalny poprzez tworzenie globalnych sieci współpracy. Ewaluacja Ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" przeprowadzona na zlecenie Wydziału Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego jednoznacznie potwierdza, iż **respondenci CATI upatrują szansy przede wszystkim w potencjale wyższych uczelni,** następnie w działalności klastrów oraz istniejących sieciach relacji o charakterze ponadregionalnym.

Wykres. Istotny potencjał z perspektywy rozwoju aktywności MŚP na rynkach inteligentnych zdaniem respondentów.

Źródło: Ewaluacja Ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020". Opracowanie na podstawie CATI [N=100].

W regionie występują zarówno typowo regionalne powiązania sieciowe posiadające funkcję transferu technologii, jak też przejawy krajowej czy też międzynarodowej działalności w tym zakresie. **Brak jest jednak wypracowanych procedur ułatwiających transfer technologii** pomiędzy podmiotami B+R a przedsiębiorstwami. Realizowane projekty w istotny sposób przyczyniły się do zawiązania współpracy między światem nauki a przedsiębiorcami, w mniejszym stopniu zaś przełożyły się na wymierne wartości. W szczególności pozytywne efekty uzyskano z punktu widzenia MŚP, które wcześniej praktycznie nie współpracowały z placówkami naukowymi. Jest to nadal obszar wymagający szczególnie silnego wsparcia, jako że **zakres współpracy jest zbyt skromny w stosunku do potrzeb** przedsiębiorców i potencjału śląskich placówek naukowych[11].

5.3.2. Metaprzedsięwzięcie 2. Kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych

Rozwój klastrów umacnia regionalne specjalizacje i jest ścisłe związany z regionalną strategią innowacji województwa. Obecnie posiadanie specjalizacji decyduje o przewadze konkurencyjnej przedsiębiorstw i regionów, a sytuacja taka z pewnością pogłębi się w przyszłości. Tworzenie efektywnie działających klastrów powinno opierać się na wiedzy kształtowanej we współpracy biznes-nauka-samorząd.

Wraz z Górnośląską Agencją Promocji Przedsiębiorczości S.A. w Katowicach, Politechnika Śląska organizuje spotkania Okrągłego Stołu ds. polityki klastrowej w ramach **projektu CluStrat** - Boosting innovation through new cluster concepts in suport of emerging issues and cross-sectoral themes. Partnerzy Projektu CluStrat zainicjowali systematyczny dialog polityczny: **Okrągły Stół ds. polityki klastrowej** na szczeblu regionalnym, krajowym i ponadnarodowym. Dialog ten obejmuje wymianę poglądów, dyskusje oraz edukację, z decydentami na wszystkich szczeblach rozwoju nowych strategii i rozwiązań politycznych.

Jednocześnie Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej wraz z Wydziałem Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego od marca 2011 r. organizują **Śląskie Forum Klastrów.** Podczas Forów poruszane są różne aspekty funkcjonowania klastrów oraz odbywają się szkolenia prowadzone w formie warsztatów w ramach

[11] Bieżąca ewaluacja procesów wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013, GHK Polska Sp. z o. o, Warszawa 2011, str. 6.

których poszczególne klastry z województwa śląskiego będą miały możliwość zaprezentowanie się oraz przedstawienia głównych dotychczas napotkanych problemów oraz oczekiwań wobec regionu.

Poniżej przedstawiono klastry i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach regionalnych specjalizacji regionu tj. w priorytetowych obszarach technologicznych regionu zgodnie z Programem Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020. Klastry w obszarach inteligentnych specjalizacji regionu zostały zaprezentowane w rozdziale 4.3.

Tabela. Klastry i inicjatywy klastrowe województwa śląskiego w obszarach regionalnych specjalizacji regionu (z wyjątkiem specjalizacji inteligentnych)

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klastry województwa śląskiego w obszarze ochrony środowiska								
Śląski Klaster Wodny	2007	http://www.slaskiklasterwodny.pl/	Górnośląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A.	ul. Wojewódzka 19, 40-026 Katowice	http://www.gpw.katowice.pl/	67	48	gospodarka wodno-ściekowa
Klaster Usług Architektura - Budownictwo - Geodezja	2009	http://sppt.pl/pl/klaster	Śląski Park Przemysłowo - Technologiczny sp. z o.o.	ul. Szyb Walenty 26 41-700 Ruda Śląska	http://sppt.pl/pl/	11	9	Architektura, Budownictwo, Geodezja
Specjalistyczny Klaster Budowlany „Szkody Górnicze”	2012	http://sppt.pl/pl/klaster-gorniczy-1	Śląski Park Przemysłowo-Technologiczny sp. z o.o.	ul. Szyb Walenty 26 41-700 Ruda Śląska	http://sppt.pl/pl/	9	8	problematyka szkód górniczych
Klaster Innowacji Budowlanych	2011	http://www.fundacja.blk.pl/klaster.html	Bielska Fundacja Wspierania Przedsiębiorczości i Kultury	ul. Teodora Sixta 5 43-300 Bielsko-Biała	http://www.fundacja.blk.pl/	13	10	budownictwo
Regionalny Częstochowski Klaster Budownictwa i Infrastruktury BUDOSFERA	2011	http://www.riph.czest.pl/klastry/budosfera	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie	Aleja Najświętszej Maryi Panny 24 lok. 5 42-202 Częstochowa	http://www.riph.czest.pl/	b.d.	b.d.	budownictwo
Śląski Klaster Rewiatlizacji i Technologii Środowiskowych	2011	http://www.revitaklaster.pl/	Park Przemysłowo-Technologiczny EkoPark w Piekarach Śląskich	ul. W. Rozdzieńskiego 38 41-946 Piekary Śląskie	http://ekopark.piekary.pl/	30	21	Wdrażanie innowacyjnych technologii środowiskowych

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
								, a także instrumentów rewitalizacyjnych
Częstochowski Klaster Komunalny AGLOMERACJA	2011	http://www.riph.czest.pl/klastry/aglomeracja	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie	Aleja Najświętszej Maryi Panny 24 lok. 5 42-202 Częstochowa	http://www.riph.czest.pl/	b.d.	b.d.	Usługi publiczne, niezbędne do funkcjonowania miasta i regionu, a w szczególności: komunikacji, dostaw wody, energii elektrycznej, gazu, ciepła, telefonii i internetu itp.
Klaster BEZPIECZNA PRACA	2011	http://www.klaster-bhp.pl/	Katedra inżynierii Produkcji Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej w Katowicach	Katedra inżynierii Produkcji Wydziału Inżynierii Materiałowej i Metalurgii Politechniki Śląskiej w Katowicach, 40-019 Katowice, ul. Krasińskiego 8	http://www.polsl.pl/Wydzialy/RM/Strony/wimim.aspx	17	11	Wdrażanie innowacyjnych rozwiązań w obszarze bhp i ergonomii uwzględniające potrzeby środowiskowe

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Śląski Klaster Ekologiczny	2012	http://www.ecocluster.com.pl/	Europejskie Forum Odpowiedzialności Ekologicznej (EFOE)	ul. Dąbrówki 10 40-081 Katowice	http://efoe.org.pl/home/	28	21	Rozwój i transfer technologii środowiskowych, w tym ekoinnowacyjnych
Śląski Klaster Gospodarki Odpadami	2013	http://skgo.pl/	Stowarzyszenie Zrzeszenie Ekspertów Ekologii	ul. Dąbrówki 10 40-081 Katowice	http://www.zee.org.pl/	33	28	gospodarka odpadami
Klaster Ratownictwa, Bezpieczeństwa, Ochrony Ludności i Środowiska Naturalnego	2013	http://www.klasterratownictwa.pl/pl/	Nowe Technologie Sp. z o.o.	ul. Cieszyńska 313 43-300 Bielsko-Biała	http://www.klasterratownictwa.pl/pl/	25	10	ratownictwo, bezpieczeństwo, ochrona ludności i środowiska naturalnego

Klastry województwa śląskiego. Produkcja i przetwarzanie materiałów

Klaster Przetwórstwa Polimerów PLATOSFERA	2011	http://plastosfera.pl/	Asten Group Sp. z o.o., Częstochowski Park Przemysłowo – Technologiczny	ul. Nowowiejskiego 26, 42-217 Częstochowa	http://www.arr.czestochowa.pl/czestochowski-park-przemyslowo-technologiczny http://www.astengroup.pl/pl-PL/	b.d.	b.d.	Przetwórstwo przemysłowe

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klastry województwa śląskiego. Transport i infrastruktura transportowa								
Śląski Klaster Logistyki	2012	http://skl.gapr.pl/pl/index.php	Górnośląska Agencja Przedsiębiorczości i Rozwoju Sp. z o.o.	ul. Wincentego Pola 16, 44-100 Gliwice	http://www.gapr.pl/	20	14	transport, logistyka
Południowy Klaster Kolejowy	2011	http://www.klasterkolejowy.com.pl/	Stowarzyszenie Południowy Klaster Kolejowy	ul. Ligocka 103 (bud. 7) 40-568 Katowice	http://klasterkolejowy.com.pl/members/beneficjent/12	40	30	transport kolejowy
Śląski Klaster Transportu Miejskiego	2013	http://klaster.crt.net.pl/	Stowarzyszenie Centrum Rozwoju Transportu	ul. 1 Cicha 20, 40 - 116 Katowice	http://klaster.crt.net.pl/projekt/koordynator-klastra-2	24	18	transport publiczny
Klaster Nowoczesnych Systemów Transportowych	2013	http://www.klaster-transportu.pl/	Stowarzyszenie NOSTRA	ul. Hagera 41 41-800 Zabrze		31	21	transport
Klastry województwa śląskiego. Przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy								
Śląski Klaster Lotniczy	2006	http://www.aerosilesia.eu/	Federacja Firm Lotniczych BIELSKO	ul. Stefana Kóski 43 43-512 Kaniów	http://www.aerosilesia.eu/	44	35	lotnictwo
SILESIA AUTOMOTIVE	2009	http://silesia-automotive.pl/czlonkowie-klastra.html	Katowicka Specjalna Strefa Ekonomiczna SA, InnoCo Sp. z o. o. oraz Landster Business Development Center	Katowicka Specjalna SE ul. Wojewódzka 42 40-026 Katowice	http://silesia-automotive.pl/	20	20	motoryzacja

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
Klaster Maszyn Górniczych	2011	http://www.klastermg.eu/	Instytut Techniki Górniczej KOMAG	ul. Pszczyńska 37, 44-101 Gliwce	http://komag.eu/	24	15	maszyny i urządzenia górnicze
Klastry województwa śląskiego. Nanotechnologie i nanomateriały								
Śląski Klaster Nanotechnologiczny NANO	2013	http://www.nanoslask.pl/	Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET	ul. Bankowa 14/218 40-007 Katowice	http://nanonet.pl/	27	22	nanotechnologie, rozwój nanonauk i nanogospodarki
Klastry województwa śląskiego w innych branżach								
Polski Klaster Aluminium	2012	http://www.polskiealuminium.pl/	City Consulting Institute Sp. z o.o.	ul. Koksownicza 9 42-523 Dąbrowa Górnicza	http://www.ccinstitute.pl/pl/	15	13	Branża aluminium
Proinnowacyjny Klaster Biznesu	2013	http://www.proinnowacyjni.pl/	Stowarzyszenie Ekspertów Biznesu	ul. Ligocka 103, bud 7, II piętro, 40-568 Katowice	http://www.proinnowacyjni.pl/	b.d.	b.d.	Usługi doradcze wspomagające procesy biznesowe
Klaster Innowacyjne Strategie S.A.	2013	http://innowacyjnestrategie.pl/	Business Service Sp. z o.o.	ul. Johna Baildona 22b lokal 13 Dębowe Tarasy 40-115 Katowice ul. Grójecka 194 lokal 133c Triton Park 02-290 Warszawa	http://www.b1s.pl/	21	21	Tematy związane m.in. z energią odnawialną, budownictwem energooszczędnym i pasywnym oraz inteligentnymi

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
								systemami.
Klaster Business Process Outsourcing	2013	http://klasterbpo.polib.pl/	Stowarzyszenie "Polski Instytut Biznesu"	ul. Rolna 14, 40-555 Katowice	http://www.polib.pl/aktualnosci/	19	16	Kreowanie innowacyjnych, zestandaryzowanych i kompleksowych usług typu business process outsourcing
Klaster Kultury i Turystyki Przemysłowej	2012	http://klasterkultury.pl/	Stowarzyszenie Kopalnia Sztuki	ul. Hagera 41 41-800 Zabrze	http://www.kopalniasztuki.com/	36	21	turystyka przemysłowa i kulturowa
Śląski Klaster Kultury, Turystyki i Rekreacji	2013	http://www.slaskiklaster.pl/	Stowarzyszenie "Instytut Wyszehradzki w Pszczynie"	ul. Jodłowa 59 41-800 Zabrze		46	28	usługi w zakresie turystyki, kultury i rekreacji
Jurajski Klaster Turystyki w Ogrodzieńcu	2011	http://www.jurajskiklaster.pl/	Fundacja PRO-SILESIA	ul. Kościuszki 39 b 42-440 Ogrodzieniec	http://www.jurajskiklaster.pl/3/klastrowicze/fundacja_pro_	42	33	turystyka
Śląski Klaster Dizajnu	2011	http://klasterdizajnu.pl/	Zamek Cieszyn	ul. Zamkowa 3 abc (Oranżeria) 43-400 Cieszyn	http://www.zamekcieszyn.pl/	33	21	design, przemysły kreatywne
Klaster Przemysłów Kreatywnych MADE IN ŚLĄSK	2013	http://madeinslask.pl/	Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego	ul. Barlickiego 3 44-100 Gliwice	http://halogen.org.pl/sarm.html	35	35	przemysły kreatywne

Nazwa klastra	Data powstania	www klastra	Nazwa koordynatora klastra	Adres koordynatora	www koordynatora	Liczba członków klastra	w tym liczba przedsiębiorstw	Branża wiodąca klastra
			Rozwoju Młodzieży w Gliwicach					
Klaster Wspierania Rozwoju Usług w Dziedzinie Opomiarowanie Mediów – Smart Metering	2013	http://smartgridy.pl/	Stowarzyszenie Wspierania Rozwoju Usług w Dziedzinie Opomiarowanie Mediów	Gliwice ul. Bojkowska 37 budynek 3 pok 001D	http://smartgridy.pl/	26	22	przemysły kreatywne/ obszar opomiarowania mediów oraz obszary związane z wdrożeniem idei Smart City
Klaster Na Rzecz Rozwoju Rynku Prosumenckiego	2013	http://www.klaster.riph.com.pl/	Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Gliwicach	ul. Zwycięstwa 36 (II piętro), 44-100 Gliwice	http://www.riph.com.pl/start	16	13	energia, energetyka - rozwój rynku prosumenckiego w Polsce w obszarze szeroko pojętej energii (woda, prąd, gaz, odnawialne źródła energii, itp.).
Klaster Technologii Drewna „Lignum”	2013	http://www.klasterlignum.pl/index.html	CTP Polska sp. z o.o.	ul. Królowej Bony 7 lok. 4 44-100 Gliwice	http://www.ctppolska.pl/04.html	24	14	Branża drzewna

Źródło: Innobservator Silesia

5.3.3. Metaprzedsięwzięcie 3. Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych

W 2013 r. przeprowadzono portfelizację projektów zgłoszonych do finansowania w ramach wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" oraz w ramach celu tematycznego 1 perspektywy 2014-2020 „Wzmacnianie infrastruktury B+R (…) i możliwości rozwoju sektora B+I oraz promowanie centrów kompetencji, w szczególności tych o znaczeniu europejskim".

Portfelizację projektów opracował Zespół w składzie:
1. dr Bogumił Szczupak – Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
2. dr Marcin Baron – Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
3. dr inż. Adam Ryszko – Politechnika Śląska
4. dr inż. Sławomir Olko – Politechnika Śląska
5. Mateusz Góra – Park Naukowo Technologiczny Technopark Gliwice
6. dr Jan Bondaruk – Główny Instytut Górnictwa
7. Anna Siwek-Skalny – Główny Instytut Górnictwa
8. Agnieszka Gieroszka – Główny Instytut Górnictwa

Wspierająco:
9. Anna Jedynak – p.o. Zastępca Dyrektora Wydziału EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
10. Barbara Bujnowska-Sęda – Zespół ds. RIS, Wydział EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego
11. Bogumiła Kowalska - Zespół ds. RIS, Wydział EFS Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

I. KRYTERIA PORTFELIZACJI PROJEKTÓW W RAMACH PROCESU WDRAŻANIA REGIONALNEJ STRATEGII INNOWACJI (wyciąg z Modelu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji 2013-2020)

A. Atrakcyjność społeczna i rynkowa regionalnych środowisk innowacyjnych
(otoczenie regionalnego systemu innowacji)

Perspektywy identyfikacji kryteriów wdrażania projektów w ramach polityk innowacyjnych	Kluczowe cechy w ramach perspektyw istotne dla ustalania kryteriów wyboru	Kryteria wyboru projektów
Perspektywa europejska	– Potencjał przedsiębiorczości – Masa krytyczna – Wspólne przywództwo – Integracja możliwości sektora B+R i biznesu	KA1. Rynki w fazie wzrostu KA2. Powstawanie nowych rynków KA3. Uczestnictwo w tworzeniu globalnych standardów produktów i usług KA4. Silna tendencja tworzenia produktów i usług w skali globalnej

Perspektywy identyfikacji kryteriów wdrażania projektów w ramach polityk innowacyjnych	Kluczowe cechy w ramach perspektyw istotne dla ustalania kryteriów wyboru	Kryteria wyboru projektów
Perspektywa wizji strategicznej RSI	– Kreowanie wspólnot wiedzy – Technologiczne zaawansowanie sieci usług publicznych – Referencyjność infrastruktury – Włączanie MŚP w procesy innowacyjne – Kreacja talentów	KA5. Nabywanie nowych umiejętności środowisk innowacyjnych KA6. Dynamika zmiany technologicznej w usługach publicznych KA7. Restytucja i implementacja nowej infrastruktury w standardach BAT (Best Available Techniques Najlepsze Dostępne Techniki) KA8. Perspektywy rynkowe dla sektora MŚP oraz nowopowstających firm innowacyjnych KA9. Silna reorientacja sfery edukacyjnej na poziomie średnim i wyższym
Perspektywa e-ko-systemu innowacji regionu	– Siła kreowania i kontroli przepływu idei – Siła współużytkowania zasobów – Siła popytowej koncentracji na produktach i usługach niszowych – Siła podażowej koncentracji na produktach i usługach niszowych	KA10. Znoszenie barier i dysproporcji cywilizacyjnych KA11. Znoszenie barier dostępności do zasobów KA12. Wzrastające oczekiwanie dotyczące dostępności i jakości produktów i usług KA13. Dywersyfikacja udostępniania innowacyjnych produktów i usług oparta na akceptowanej społecznie zmianie technologicznej
Perspektywa instytucjonalna wdrażania polityki innowacyjnej	– Poziom gotowości technologicznej do zastosowań na rynku i w usługach publicznych – Poziom gotowości do współpracy instytucjonalnej	KA14. Uczestnictwo w wymianie dobrych praktyk, pilotażach i prototypowaniu KA15. Istniejące efekty uczenia się w sieciach współpracy

B. Siła innowacyjnych regionalnych środowisk innowacyjnych
(synergia terytorialna potencjałów innowacyjnych)

Perspektywy identyfikacji kryteriów wdrażania projektów w ramach polityk innowacyjnych	Kluczowe cechy w ramach perspektyw istotne dla ustalania kryteriów wyboru	Kryteria wyboru projektów
Perspektywa europejska	– Potencjał przedsiębiorczości – Masa krytyczna – Wspólne przywództwo – Integracja możliwości sektora B+R i biznesu	KB1. Ukształtowana baza i skupiska przedsiębiorczości pozwalające przekroczyć barierę wdrażalności KB2. Wykorzystanie w realizacji projektu technologii horyzontalnych KB3. Synergia stanu wiedzy, kompetencji i umiejętności pozwalająca na radykalną zmianę innowacyjną KB4. Współuczestnictwo firm w transferze technologii; współautorstwo patentów i wzorów, licencjonowanie

Perspektywa wizji strategicznej RSI	– Kreowanie wspólnot wiedzy – Technologiczne zaawansowanie sieci usług publicznych – Referencyjność infrastruktury – Włączanie MŚP w procesy innowacyjne – Kreacja talentów	KB5. Multidyscyplinarność środowisk badawczych zaangażowanych w przygotowanie i wdrożenie projektu KB6. Istnienie bazy produktowej i technologicznej, jako wsadu do rozwoju nowych produktów i usług KB7. Koncentracja i wysoka wartość zaawansowanych inwestycji infrastrukturalnych KB8. Gotowość jednostek sektora biznesu do uczestnictwa w projekcie KB9. Mobilność międzynarodowa osób zaangażowanych w projekt
Perspektywa e-ko-systemu innowacji regionu	– Siła kreowania i kontroli przepływu idei – Siła współużytkowania zasobów – Siła popytowej koncentracji na produktach i usługach niszowych – Siła podażowej koncentracji na produktach i usługach niszowych	KB10. Wysoka pozycja opiniotwórcza liderów projektu KB11. Integracja tematyczna wykorzystania infrastruktury komplementarnej KB12. Presja społeczna na implementację rozwiązania w regionie KB13. Niskie bariery wejścia na rynki wschodzące
Perspektywa instytucjonalna wdrażania polityki innowacyjnej	– Poziom gotowości technologicznej do zastosowań na rynku i w usługach publicznych – Poziom gotowości do współpracy instytucjonalnej	KB14. Istnienie rozwiązań prototypowych i posiadanie własności intelektualnej KB15. Zdolność zorganizowania podmiotu wdrażającego

II. USTALENIA Z POSIEDZENIA ZESPOŁU OPINIUJĄCEGO Z DNIA 10 PAŹDZIERNIKA 2013 R.

2.1. Identyfikacja kategorii grup projektów zgodnych z „Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" (SMART, WiT, KiWI)

W koncepcji Regionalnej Strategii Innowacji współgrającej z Programem Rozwoju Technologii przyjęto dwie perspektywy koncepcyjne rozwoju ekosystemu innowacji województwa śląskiego. Są nimi:

- koncepcja gospodarki bazującej na wiedzy,
- koncepcja inteligentnego rozwoju.

Obie koncepcje są współzależne i zgodnie z polityką rozwoju regionalnego obszaru Wspólnot Europejskich, mają być dźwignią wzrostu gospodarczego krajów europejskich i służyć osiągalności poziomu konkurencyjności międzynarodowej (globalnej). Z pierwszej koncepcji wynika, że kołem zamachowym wzrostu gospodarczego winna pozostawać wiedza która obok kompetencji i umiejętności jest rdzeniem procesu uczenia się, w tym kreowania inteligentnych systemów, a więc miast, regionów, gospodarek itp. W niektórych koncepcjach światowych wiedza jest zastępowana pojęciem nauka. Z drugiej koncepcji wynika, że sama wiedza jako miękki czynnik konkurencyjności regionu nie jest wystarczającym czynnikiem wzrostu. Winna występować z takimi czynnikami jak kultura (sztuka), innowacje produktowe i instytucjonalne oraz technologie.

Z połączenia tych dwóch koncepcji wynika, że ekosystem innowacji winien być postrzegany i tworzony jako uporządkowany system relacyjny. Korzystając z powyższego założenia, iż wiedza jest jego rdzeniem, to pozostawać może ona w następujących relacjach bezpośrednich tworzących następujące portfele projektów:

- **Smart specialisation (SMART)**

Innowacje, które winny przybliżać region do jego trwałej ścieżki rozwojowej silnie zakorzenionej w potencjach rozwojowych regionu i wysokiej atrakcyjności jego produktów, tak w wymiarze rynkowym, jak i skierowanym do jego wnętrza a więc społecznym.

- **Wiedza i Technologie (WiT) oraz WiT - SMART**

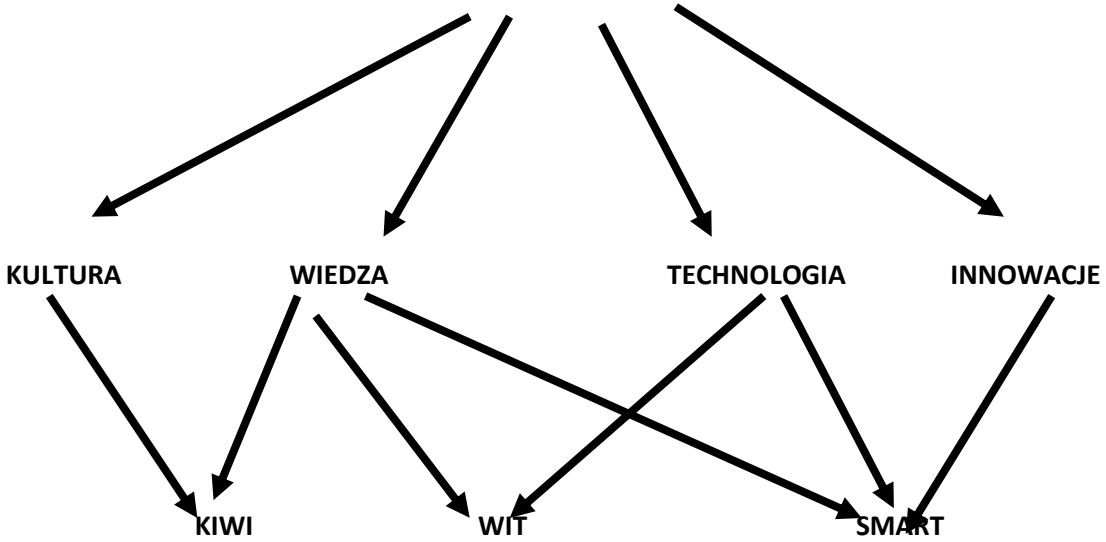
Relacje wiedzy z technologiami tworzące mariaże transferów technologii, biur konstrukcyjnych, laboratoriów testujących, laboratoriów certyfikujących, czyli spełniać warunek internalizacji wiedzy opisany w modelu wdrażającym RIS, jako dochodzenie do wiedzy ukrytej, bądź opanowania procesu uczenia się przez działanie "learnig by doing" są obszarem bardzo istotnym z punktu widzenia edukacji w części powiększania kwalifikacji oraz umiejętności co winno być domeną działania Europejskiego Funduszu Społecznego;

- **Kultura i Wiedza (KiWi)**

Relacje wiedzy z kulturą (sztuką) tworzące przeróżne mariaże np. przemysły kultury, przemysły kreatywne, żywe laboratoria, fabryki wiedzy itp.;

Rys. Portfelizacja projektów zgłoszonych do finansowania w ramach wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" oraz w ramach celu tematycznego 1 perspektywy 2014-2020

INTELIGENTNY ROZWÓJ

SMART – projekty stricte badawczo-rozwojowe lub zawierające komponent badawczy wpisujące się w inteligentne specjalizacje RIS (medycyna/ energetyka/ ICT horyzontalnie, jako wspierające medycynę i energetykę).
WIT SMART – projekty infrastrukturalne zgodne z inteligentnymi specjalizacjami RIS, zawierające elementy badawczo-rozwojowe.
WIT – projekty infrastrukturalne zgodne z obszarami technologicznymi PRT, niewpisujące się w inteligentne specjalizacje, realizujące obszary: obszar 3: technologie dla ochrony środowiska; obszar 5: produkcja i przetwarzanie materiałów; obszar 6: transport i infrastruktura transportowa; Obszar 7: przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy; obszar 8: nanotechnologie i nanomateriały.
KIWI – kultura i wiedza – projekty skoncentrowane na obszarach związanych z RIS w metaprzedsięwzięciu 6 design dla innowacji.

2.2. Portfelizacja projektów zgłoszonych do finansowania w ramach wdrażania „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" oraz w ramach celu 1 perspektywy 2014-2020

Poniżej przedstawiono listę projektów złożonych do dofinansowania w ramach CT1, tj. projekty badawczo-rozwojowe posiadające następujące cechy:

- zgodnych z „Regionalną Strategią Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020",
- zgodnych z „Programem Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020",
- przedstawionych w ramach trzech grup SMART, WiT oraz KiWi, zgodnie z przyjętymi kryteriami portfelizacji.

W toku prac niektóre projekty zostały skonsolidowane, jak na przykład projekt wspierający usługi medyczne, znajdujący się obecnie pn.RIS-WIT-SMART P2.
Nazwa P1, P2, P3 itd.utrzymana jest dla porządku odrębnie dla poszczególnych kategorii grup projektow, tj. SMART, WiT oraz KiWi.

Oś A - Atrakcyjność społeczna i rynkowa regionalnych środowisk innowacyjnych

	I **SMAR: P11**	**I**
III **SMART: P6; P17** **KIWI: P1; P2**	**II** **SMART:P2;P5;P9; P12;P14;P15;P18**	**I** **SMART:P1; P10**
IV **SMART: P3; P4; P7; P8; P13; P16** **KIWI: P3; P4**		

Oś B. Siła regionalnych środowisk innowacyjnych

GRUPA PROJEKTÓW RIS – SMART

P1 - Opracowanie i wdrożenie pierwszego polskiego stentu bioresorbowalnego - American Heart of Poland - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalnej obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych; obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru

strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P2 - Komórki macierzyste serca i ich zastosowanie w terapii chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia - Śląskie Centrum Chorób Serca/ FRK - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; cel strategiczny 2.2: Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P3 – Projekt skonsolidowany (P3+P4+P6): Śląska Cyfrowa Platforma Medyczna eCareMED - Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej - Curie Oddział w Gliwicach; Centrum Badawczo - Rozwojowe American Heart of Poland S.A. (AHP); Śląskie Centrum Chorób Serca (SCCS); Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu - Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej; EMC Silesia Sp. z o. o.; Szpital Miejski w Zabrzu; Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich; SP ZOZ "REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka; Politechnika Śląska; Wasko S.A.; Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa S.A.
[Konsolidacja projektów: P3 (Międzyośrodkowy system wymiany danych - TELEONK - Instytut im. M. Skłodowskiej-Curie Oddział w Gliwicach) + P4 (Opracowanie systemu obiegu danych medycznych pacjenta w diagnostyce telemedycznej - Politechnika Śląska) + P6 (System wspomagania i monitoringu układu krążenia u chorych z niewydolnością serca - Centrum Badawczo-Rozwojowe American Hart of Poland)].
Projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; cel strategiczny 2.2: Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P5 - Śląsko-Małopolski System Energetyki Prosumenckiej - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; cel strategiczny 1.5: pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu. Cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P7 - TOXIGEN - Uniwersytet Śląski – projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych; obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).
P8 - Zintegrowane laboratorium badań środowiskowych i nowych materiałów - AKADEMIA im. JANA DŁUGOSZA w Częstochowie - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości; cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej, obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.
P9 - BIO-MED-TECH-SILESIA - Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Zbigniewa Religi - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.2: Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).
P10 CCTW - Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy

i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, jak również cel strategiczny 1.5: Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji, obszaru strategicznego: talenty i kompetencje. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa.
P11 - ASSIST-MED-SPORT-SILESIA - Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.2: Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).
P12 - iLAB EPRO - Politechnika Śląska - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; cel strategiczny 1.5: pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji celu strategicznego : talenty i kompetencje; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej. Cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.
P13 - Śląskie Centrum Farmacji Wydziału Farmaceutycznego z oddziałem medycyny laboratoryjnej Śląski Uniwersytet Medyczny – Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny : 1.2 – osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych; 1.3 - Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej; 2.3 - Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska; ponadto w 1 obszar technologiczny PRT – technologie medyczne (ochrony zdrowia).
P14 - Działalność badawczo-rozwojowa nad innowacyjnymi metodami leczenia ran przewlekłych i oparzeń SP ZOZ Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich – Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 1.2 – osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych; 1.3 - Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej; 2.3 - Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska; ponadto w 1 obszar technologiczny

PRT – technologie medyczne (ochrony zdrowia).

P15 - Centrum specjalizacji technologicznych ENERGIA-ŚRODOWISKO-ZDROWIE - Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska w Gliwicach, Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Zbigniewa Religi w Zabrzu, WASKO S.A. z siedzibą w Gliwicach – projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; cel strategiczny 1.5: pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji celu strategicznego: talenty i kompetencje; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu. Cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszymobszarem technologicznym: technologie medyczne oraz drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P16 - Utworzenie śląskiego instytutu medycyny wieku podeszłego, chorób środowiskowych i cywilizacyjnych - Kardio-med Silesia Sp z o.o. - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych; obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P17 - Interdyscyplinarne badania dla rozwoju nowych technologii medycznych w ramach centrum doskonałości STIMCARD oraz współpracujących jednostek badawczych Śląska i Małopolski – ITAM - Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 1.2 – osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym inżynierii medycznej i biotechnologicznych; 1.3 - Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości, cel strategiczny 2.3 - Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska; ponadto w 1 obszar technologiczny PRT – technologie medyczne (ochrony zdrowia).

P18 - Utworzenie samowystarczalnych wysp energetycznych - Euro-Centrum – zmiana tytułu - Żywe laboratorium efektywności energetycznej w budynkach – projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności

energetycznej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P19 - KONSOLIDACJA: OLIMP (UE) z Miastem Tarnów do Strategii Polski Południowej Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych; ponadto w3 obszar technologiczny: technologie dla ochrony śrdowiska oraz w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P20 - Wody Geotermalne – RIG - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P21 - Centrum innowacyjnych technologii akwizycji analizy i syntezy ruchu człowieka Human Motion Multilab Silesia - Śląskie Centrum Badawcze PJWSTK, Wydział Zamiejscowy Informatyki w Bytomiu Polsko- Japońskiej Wyższej Szkoły Technik Komputerowych - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych; obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.

Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

GRUPA PROJEKTÓW RIS – KIWI

P1 (KiWi) Wyposażenie w laboratoria naukowe i laboratoria nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie audiowizualnym nowego obiektu Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - SZTUKA – CYFRA –NAUKA – Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych oraz metaprzedsięwzięcie 6 – design dla innowacji; ponadto w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P2 (KiWi) Digitalizacja zasobów naukowych i edukacyjnych Priorytet II. CYFROWE ŚL@SKIE -

Uniwersytet Śląski w Katowicach - Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych oraz metaprzedsięwzięcie 6 – design dla innowacji; ponadto w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P3 (KiWi) Kreatywna informacja w tworzeniu wizerunku postindustrialnych miast Śląska - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach - Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych oraz metaprzedsięwzięcie 6 – design dla innowacji; ponadto w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P4 (KiWi) Śląskie Klastry Rdzeniowych Przemysłów Kreatywnych - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach - Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych oraz metaprzedsięwzięcie 6 – design dla innowacji; ponadto w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

GRUPA PROJEKTÓW RIS – WIT - SMART

P1 Śląskie Centrum Farmacji - Utworzenie kompleksu innowacyjnych laboratoriów biosyntezy i analizy leków, bioproduktów i biomateriałów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach - nowy projekt SUM (to jest nowy projekt, który nie jest tym co P13 w SMART) - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie
i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji,, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; cel strategiczny 2.2: Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P2 Śląski Uniwersytet Medyczny – „Kampus Rokitnica – naukowe Centrum Nowoczesnych Technologii Medycznych, Stomatologicznych i Transferu Danych”; Adaptacja pomieszczeń i wyposażenie laboratorium biologii molekularnej, cytobiologii i hodowli komórek w budynku Nr 1 przy ul. H. Jordana w Zabrzu –Rokitnicy ŚUM”; Modernizacja laboratoriów Katedry i Zakładu Mikrobiologii Immunologii na potrzeby naukowo-usługowe związane z transferem technologii i innowacjami”; POŁĄCZONE Z : Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu: „Wspieranie badań naukowych, rozwóju technologicznego i innowacji z zakresu epidemiologii środowiskowej dzięki wykorzystaniu zintegrowanego systemu gromadzenia, przechowywania i zarządzania danymi” – Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 1.2 – osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w partnerstwie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych i innowacyjnych przedsiębiorstw, w tym

inżynierii medycznej i biotechnologicznych; 1.3 - Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety, przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska; ponadto w 1 obszar technologiczny PRT – technologie medyczne (ochrony zdrowia).

P3 Innowacyjne technologie i metody w geoinżynierii i ochronie środowiska na terenach zurbanizowanych - GUIDO – GIG - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P4 Budowa i wyposażenie centrum rozwoju i transferu technologii bio-medycznych Silesia (CRMTB-Silesia) – ŚUM - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji,, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P5 Śląska Sieć Kompetencji Materiałów Wielofunkcyjnych. Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska – projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P6 Śląskie interdyscyplinarne centrum zaawansowanych technologii i metod badawczych w inżynierii środowiska i energetyce (akronim silesianenviroenergylab) - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa.

P7 Śląskie interdyscyplinarne centrum zaawansowanych technologii i metod badawczych

w inżynierii środowiska i energetyce (akronim silesianenviroenergylab) – Politechnika Śląska - (projekt **zawiera komponent edukacyjny)** projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu, cel strategiczny 1.3: Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji; jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków; ponadto Cel strategiczny 2.3: Budowa nowej infrastruktury inteligentnego wzrostu, bazującego na technologiach niskoemisyjnych i efektywności energetycznej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa.

RSI – WIT

P1 Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności - Uniwersytet Śląski - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.

P2 Stworzenie Centrum Kompetencji rozwoju układów napędowych samochodów w Instytucie Badań i Rozwoju Motoryzacji BOSMAL Sp. z o.o. - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości, cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska. Projekt wpisuje się w 7 obszar technologiczny: przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i góriczy Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020.

P3 Rozbudowa linii do półprzemysłowej symulacji procesów wytwarzania wyrobów z metali i stopów umożliwiająca transfer do MŚP i absorbowanie przez nie nowych technologii opartych na wiedzy - Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości, cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 1 – Akademia Śląska. Projekt wpisuje się w 5 obszar technologiczny: produkcja i przetwarzanie materiałów Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020.

P4 Nowe materiały ferroelektryczne i ich zastosowanie w biologii, medycynie oraz w technologiach materiałowych i technikach ICT – w ramach projektu nr 6 „Uniwersytet Śląski partnerem w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologii informacyjnych i komunikacyjnych – Projekt wpisuje się w RIS

cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych; ponadto w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P5 Centrum testowania ekoinnowacji w transporcie kolejowym INNOTEST-plus - Stowarzyszenie Południowy Klaster Kolejowy – projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości, cel strategiczny 2.4: wysoki poziom uczestnictwa przedsiębiorstw sektora MŚP w sieciach współpracy o zasięgu regionalnym i ponadregionalnym zwiększających jego udział w inteligentnych rynkach obszaru strategicznego: MSP w łańcuchach gospodarki globalnej; pojekt wpisuje się w metaprzedsięwzięcie 2 – kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych. Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.

P6 Metody i narzędzia do modelowania, symulacji i analizy służące do wspomagania procesu zarządzania kryzysowego (akronim: MSA) EMAG - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.

P7 Metody i narzędzia do wspomagania decyzji w zarządzaniu kryzysowym (akronim: MSA-DS) - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.

P8 Centrum Ekologicznych Technologii przykładem współtworzenia sieci centrum kompetencji służących rozwojowi inteligentnych rynków - Miasto Chorzów - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.5: Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji, obszaru strategicznego: talenty i kompetencje; a także Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości; cel strategiczny 2.5: Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich; obszaru strategicznego: talenty i kompetencje. projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.

P9 GEOCARBONIA - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P10 Transfer technologii nanomedycyny do lecznictwa – Innowacyjna nanodiagnostyka nowotworów złośliwych głowy i szyi - Uniwersytet Śląski w Katowicach - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI
Śląskie. Pozytywna energia
Regionalna Strategia Innowacji
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ SPOŁECZNY

sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały.
P11 Badanie użyteczności nano- i mezostruktur do usuwania złogów cholesterolowych oraz transportu leków - Uniwersytet Śląski w Katowicach - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, cel strategiczny 1.3: sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych.
Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały.
P12 Zakład Recyklingu i utylizacji z patentem nr 213165. Instytut Metalurgii i Stopów wraz z UŚ i klastrem "Zaawansowane technologie odzysku i recyklingu", Politechnika Śląska, Fundacja im. G. Agricola. (Bukowno) - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska.
Rekomendacje do II Priorytetu II RPO:
P1. OLIMP: Otwarte Laboratorium – Inteligentne Miasto: Perspektywy. Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach oraz miasto Tarnów. **– P19 SMART**- Projekt wpisuje się w RIS cel strategiczny: 2.2 - Podniesienie jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – Realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych; ponadto w 3 obszar technologiczny: technologie dla ochrony śrdowiska oraz w 4 obszar technologiczny PRT – technologie informacyjne i telekomunikacyjne.
P2. Śląska Cyfrowa Platforma Medyczna eCareMED. – **P2 SMART.**

PROJEKTY rekomendowane w innych obszarach niż SMART:

P1. Wpływ hipoksji i hiperoksji na przebieg procesów regeneracyjnych i restytucyjnych. Aspekty molekularne. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach – **rekomendowany do obszaru edukacja lub zdrowie** - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).
P2. Wpływ hiperbarii tlenowej na wyniki leczenia chorych z nagłą głuchotą i szumami usznymi oraz na przebieg restytucji po intensywnym wysiłku fizycznym. Aspekty molekularne. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach **- rekomendowany do obszaru edukacja**

lub zdrowie - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P3. Badania nad zastosowaniem somatycznych komórek macierzystych w terapii urazów układu nerwowego i narządu ruchu w pracowni hodowli komórkowej i badań molekularnych. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach - **rekomendowany do obszaru edukacja lub zdrowie -** projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P4. Diagnostyka, profilaktyka i leczenie otyłości w rożnych grupach wiekowych. Akademia Wychowania Fizycznego im. Jerzego Kukuczki w Katowicach - **rekomendowany do obszaru edukacja lub zdrowie -** projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P5. Budowa Centrum Edukacji Ekologicznej w Lisowicach. Urząd Gminy Pawonków. **Rekomendowany do obszaru edukacja - ZIT** - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.5: Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji, obszaru strategicznego: talenty i kompetencje; a także Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości; cel strategiczny 2.5: Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich; obszaru strategicznego: talenty i kompetencje.

P6. Centrum Transferu Innowacyjnych Technologii (CTIT). Gmina Tarnowskie Góry. – **Rekomendowany do ZIT** - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.5: Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji, obszaru strategicznego: talenty i kompetencje; a także Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości; cel strategiczny 2.5: Wzmacnianie aktywności grup prosumenckich; obszaru strategicznego: talenty i kompetencje. Projekt jest zgodny tematycznie z 2 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa oraz z 4 obszarem technologicznym: technologie informacyjne i telekomunikacyjne.

P7. Program kompleksowej likwidacji niskiej emisji na terenie konurbacji śląsko –dąbrowskiej. WFOŚ **- rekomendowany do obszaru środowisko** - projekt wpisuje się w Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska.

P8. Centrum kompetencji klastrowych – Politechnika Śląska. Projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.5. Pomnażanie wiedzy, umiejętności i kompetencji podmiotów tworzących ekosystem innowacji oraz Priorytet 2. Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości; cel strategiczny 2.1.

Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków. Projekt jest zgodny z Metaprzedsięwzięciem 2 – kooperacja inicjatyw klastrowych i środowisk innowacyjnych - określonym w RIS. Celem projektu jest wsparcie klastrów województwa śląskiego, a przez to wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw regionu i zwiększenie ich adaptacji do zmian. Cele te będą osiągnięte poprzez takie działania jak: wsparcie doradcze i szkoleniowe z zakresu zarządzania klastrem, internacjonalizacji, finansowania działań oraz promocji i zarządzania relacjami. W zakresie finansowania z RPO projekt odpowiada priorytetowi 8, w szczególności priorytetowi inwestycyjnemu 8.9 adaptacja pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian.

P9. Stworzenie i pilotaż inteligentnego systemu wsparcia aktywności społecznej i zdrowotnej osób starszych w województwie śląskim - EMC Silesia Sp. z o.o. Katowice/ Śląskie Centrum Chorób Serca Zabrze **– składowa TELEMEDYCYNY – P2 SMART.**

P10. Utworzenie wieloośrodkowego zintegrowanego instytutu diagnostyki i leczenia ran przewlekłych jednostek opieki zdrowotnej województwa śląskiego. - Centrum Leczenia Oparzeń – **rekomendowany do obszaru zdrowie** - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; cel strategiczny 2.2: Podniesienie, jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie z pierwszym obszarem technologicznym
Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

P11. Centrum Symulacji Medycznej przy Wydziale lekarskim z Oddziałem Lekarsko-Dentystycznym w Zabrzu - rekomendowany **do obszaru zdrowie** - projekt wpisuje się w Priorytet 1: Powiększanie i wewnętrzna integracja potencjału innowacyjnego regionu; cel strategiczny 1.1: Wspieranie zmian środowisk innowacyjnych silnie współpracujących z centrami wytwarzania wiedzy i informacji w skali globalne obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji, a także cel strategiczny 1.2: Osiągnięcie doskonałości w zakresie zaawansowanych usług zdrowotnych, realizowanych w perspektywie ośrodków klinicznych, wysokotechnologicznych jednostek badawczych obszaru strategicznego: sieci usług publicznych; cel strategiczny 1.3: Sieciowe współtworzenie i współużytkowanie infrastruktury badań przez jednostki naukowe, uniwersytety przedsiębiorstwa i instytucje użyteczności publicznej obszaru strategicznego: infrastruktura regionalnego ekosystemu innowacji, jak również Priorytet 2: Kreowanie inteligentnych rynków dla technologii przyszłości cel strategiczny 2.1: Współtworzenie sieci centrów kompetencji służącej rozwojowi inteligentnych rynków obszaru strategicznego: wspólnoty wiedzy i innowacji; cel strategiczny 2.2: Podniesienie, jakości sieci świadczenia usług publicznych z wykorzystaniem digitalizacji, szczególnie w sektorze medycznym, administracji publicznej i edukacji. Projekt wpisuje się w Metaprzedsięwzięcie 3 – realizacja działań pilotażowych w ramach specjalizacji regionalnych. Ponadto projekt jest zgodny tematycznie
z pierwszym obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia).

III. Rekomendacje projektów zgodnie ze źródłem dofinansowania (w grupie są wyłącznie projekty z grupy RIS SMART oraz RIS WIT SMART)

	Kontrakt Terytorialny – rekomendacja projektów do realizacji z Programów Operacyjnych na szczeblu krajowym	RPO – projekty kluczowe	Projekty nieprzypisane do KT ani RPO, rekomendowane do części konkursowej RPO
SMART – projekty zawierające komponent badawczy (ocenione zgodnie z demarkacją z czerwca 2013r., która to w celu tematycznym 1 na szczeblu regionalnym zezwalała na: 1) Wsparcie infrastruktury badawczej w jednostkach naukowych (uzgodnionej w trakcie negocjacji KT i zgodnie ze strategią regionalnej inteligentnej specjalizacji). 2) Finansowanie badań naukowych realizowanych przez jednostki naukowe zgodnie ze strategiami inteligentnej specjalizacji regionalnej 3) Wsparcie wspólnych interdyscyplinarnych projektów badawczych, w tym wsparcie regionalnych agend badawczych 4) Wsparcie rozwoju kadry B+R w powiązaniu z inteligentnymi specjalizacjami regionalnymi, jako komponent wsparcia realizowanego projektu innowacyjnego (cross-financing). Natomiast na szczeblu krajowym: 1) wsparcie strategicznej infrastruktury badawczej w jednostkach naukowych (zgodnie ze strategią krajowej inteligentnej specjalizacji). 2) wsparcie wspólnych interdyscyplinarnych projektów badawczych w celu ich sieciowania i konsolidacji podmiotów realizujących badania, w tym wsparcie regionalnych agend badawczych 3) finansowanie badań naukowych realizowanych przez jednostki naukowe zgodnie ze strategiami inteligentnej	P1 P2 P5 P7 P15 P16 P17 P18 –wyspy energetyczne – zmiana nazwy – Żywe laboratorium efektywności energetycznej w budynkach P19 – po konsolidacji z Miastem Tarnów oraz przeniesieniem punktu ciężkości na energetykę projekt ma szansę na zamieszczenie go na liście do KT P21	P3 (zawiera w sobie P4 i P6) P8 P9 P10 P11 P12 P13 P14 P20	

	Kontrakt Terytorialny – rekomendacja projektów do realizacji z Programów Operacyjnych na szczeblu krajowym	RPO – projekty kluczowe	Projekty nieprzypisane do KT ani RPO, rekomendowane do części konkursowej RPO
specjalizacji krajowej lub regionalnej. 4) wsparcie powstawania międzynarodowych agend badawczych w Polsce. 5) wsparcie ochrony własności przemysłowej w ośrodkach badawczych w wyniku przeprowadzonych prac B+R, – jako komponent projektów realizowanych w ramach PO Inteligentny Rozwój, brak osobnego działania tego rodzaju. 6) rozwój kadry sektora B+R (współpraca badawcza polskich uczelni z najlepszymi europejskimi ośrodkami naukowymi, wsparcie zatrudnienia wybitnych zagranicznych uczonych, krajowe i zagraniczne stypendia naukowe, granty badawcze na projekty B+R) 7) tworzenie i rozwój obiektów popularyzujących naukę i innowacje w społeczeństwie–, jako komponent w ramach większego projektu dot. rozwoju infrastruktury B+R.			
WIT (wiedza i technologie) – SMART – projekty zawierające głównie komponent infrastrukturalny zgodnie z demarkacją z września 2013r.: Na szczeblu regionalnym: 1) wsparcie infrastruktury badawczej w jednostkach naukowych (uzgodnionej w trakcie negocjacji KT i zgodnie ze strategią regionalnej inteligentnej specjalizacji). Natomiast na szczeblu krajowym: 1) wsparcie strategicznej infrastruktury badawczej w jednostkach naukowych (zgodnie ze strategią krajowej inteligentnej specjalizacji). 2) wsparcie wspólnych interdyscyplinarnych projektów badawczych w celu ich sieciowania i konsolidacji podmiotów realizujących badania, w tym wsparcie regionalnych agend badawczych 3) finansowanie badań naukowych	P1 – WIT SMART P2 – WIT SMART P4 – WIT SMART P5 – WIT SMART P6 – WIT SMART	P3 – WIT SMART	
	P1 – WIT P4 - WIT	P9 - WIT	P2 – WIT P3 – WIT P5 – WIT P6 – WIT P7 – WIT P8 – WIT P10 – WIT P11 – WIT P12 - WIT

	Kontrakt Terytorialny – rekomendacja projektów do realizacji z Programów Operacyjnych na szczeblu krajowym	RPO – projekty kluczowe	Projekty nieprzypisane do KT ani RPO, rekomendowane do części konkursowej RPO
realizowanych przez jednostki naukowe zgodnie ze strategiami inteligentnej specjalizacji krajowej lub regionalnej. 4) wsparcie powstawania międzynarodowych agend badawczych w Polsce. 5) wsparcie ochrony własności przemysłowej w ośrodkach badawczych w wyniku przeprowadzonych prac B+R, – jako komponent projektów realizowanych w ramach PO Inteligentny Rozwój, brak osobnego działania tego rodzaju. 6) rozwój kadry sektora B+R (współpraca badawcza polskich uczelni z najlepszymi europejskimi ośrodkami naukowymi, wsparcie zatrudnienia wybitnych zagranicznych uczonych, krajowe i zagraniczne stypendia naukowe, granty badawcze na projekty B+R) 7) tworzenie i rozwój obiektów popularyzujących naukę i innowacje w społeczeństwie–, jako komponent w ramach większego projektu dot. rozwoju infrastruktury B+R.			
KIWI – Kultura i wiedza -	P2	P1	P3 P4
Projekty zgłoszone do WRR			P1 – obszar edukacja lub zdrowie P2 - obszar edukacja lub zdrowie P3 - obszar edukacja lub zdrowie P4 - obszar edukacja lub zdrowie P5 – ZIT w obszarze edukacja P6– ZIT w obszarze edukacja P7 – obszar środowisko

	Kontrakt Terytorialny – rekomendacja projektów do realizacji z Programów Operacyjnych na szczeblu krajowym	RPO – projekty kluczowe	Projekty nieprzypisane do KT ani RPO, rekomendowane do części konkursowej RPO
			P8 – podniesienie kompetencji / gospodarka oparta na wiedzy P9 – składowa P3 SMART - telemedycyna P10 – obszar zdrowie P11 – obszar zdrowie/ edukacja

IV. Lista projektów rekomendowanych, jako projekty kluczowe na poziomie regionalnym:

1. Zintegrowane laboratorium badań środowiskowych i nowych materiałów – Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie [P8 – SMART] CT1;
2. Utworzenie Europejskiego Centrum Innowacyjnych Technologii Medycznych BIO-MED-TECH SILESIA w Zabrzu – Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. prof. Z. Religi [P9 – SMART] CT1;
3. Centrum Czystych Technologii Węglowych: rozwój wiedzy i kompetencji gospodarki regionalnej wokół czystych technologii węglowych – Instytut Chemicznej Przeróbki Węgla w Zabrzu [P10 – SMART] CT1;
4. Śląskie Centrum Inżynierskiego wspomagania Medycyny i Sportu „ASSIST MED-SPORT SILESIA" – Politechnika Śląska, Wydział Inżynierii Biomedycznej [P11 – SMART] CT1;
5. Internetowe laboratorium iLab-EPRO – Śląska Sieć Laboratoriów Specjalistycznych Energetyki Prosumenckiej (iLab EPRO – SSLS EP) [P12 – SMART] CT1;
6. Prace badawczo rozwojowe nad możliwością wykorzystania wód geotermalnych i pokopalnianych w Województwie Śląskim – Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach [P20 – SMART] CT1;
7. Śląskie Centrum Farmacji Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach [P13 – SMART] CT1;
8. Działalność badawczo-rozwojowa nad innowacyjnymi metodami leczenia ran przewlekłych i oparzeń. Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Centrum Leczenia Oparzeń w Siemianowicach Śląskich [P14 – SMART] CT1;
9. Innowacyjne technologie i metody w geoinżynierii i ochronie środowiska na terenach zurbanizowanych - GUIDO i GIG - [P3 – WIT SMART] CT1;
10. Śląska Cyfrowa Platforma Medyczna eCareMED - Centrum Onkologii – Instytut im. M. Skłodowskiej - Curie Oddział w Gliwicach; Centrum Badawczo - Rozwojowe American Heart of Poland S.A. (AHP); Śląskie Centrum Chorób Serca (SCCS); Szpital Specjalistyczny Nr 2 w Bytomiu - Katedra i Klinika Chorób Wewnętrznych, Angiologii i Medycyny Fizykalnej; EMC Silesia Sp. z o. o.; Szpital Miejski w Zabrzu; Samodzielny Publiczny Wojewódzki Szpital Chirurgii Urazowej im. dr Janusza Daaba w Piekarach Śląskich; SP ZOZ "REPTY" Górnośląskie Centrum Rehabilitacji im. gen. Jerzego Ziętka; Politechnika Śląska; Wasko S.A.; Centralny Ośrodek Informatyki Górnictwa S.A. [P3 – SMART] CT2;

Lista projektów rekomendowanych, jako projekty kluczowe na poziomie krajowym:

1. PolCaRD-BS Opracowanie i wdrożenie pierwszego stentu bioresorbowalnego – American Heart of Poland [P1 – SMART];
2. Komórki macierzyste serca i ich zastosowanie w terapii chorych z przewlekłą niewydolnością krążenia - Śląskie Centrum Chorób Serca oraz Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Z. Religi [P2 – SMART];
3. Śląsko-Małopolski System Energetyki Prosumenckiej – EURO-CENTRUM [P5 – SMART];
4. TOXIGEN – Uniwersytet Śląski [P7 – SMART];
5. Centrum specjalizacji technologicznych ENERGIA – ŚRODOWISKO - ZDROWIE – Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska w Gliwicach, FRK, WASKO S.A. z siedzibą w Gliwicach [P15 – SMART];
6. Śląski Instytut Medycyny Wieku Podeszłego, Chorób Środowiskowych i Cywilizacyjnych – KARDIO-MED SILESIA Sp. z o.o. [P16 – SMART];
7. Interdyscyplinarne badania dla rozwoju nowych technologii medycznych w ramach centrum doskonałości STIMCARD oraz współpracujących jednostek badawczych Śląska i Małopolski – ITAM [P17 – SMART] – projekt wpisuje się w działania Strategii Polski Południowej;
8. Utworzenie samowystarczalnych wysp energetycznych - Euro-Centrum – zmiana tytułu - Żywe laboratorium efektywności energetycznej w budynkach [P18 –SMART] LUB CT4 – ENERGETYKA;
9. Centrum innowacyjnych technologii akwizycji analizy i syntezy ruchu człowieka Human Motion Multilab Silesia – Śląskie Centrum Badawcze Polsko-Japońska Wyższa Szkoła Technik Komputerowych, Wydział Zamiejscowy w Bytomiu. [P21 – SMART];
10. OLIMP (UE) połączenie projektu z Miastem Tarnów – projekt wpisuje się w działania Strategii Polski Południowej;
11. Wyposażenie w laboratoria naukowe i laboratoria nowych technologii informacyjno-komunikacyjnych w zakresie audiowizualnym nowego obiektu Wydziału Radia i Telewizji im. Krzysztofa Kieślowskiego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach - SZTUKA – CYFRA [P1 – KIWI];
12. Śląskie Centrum Farmacji-Utworzenie kompleksu innowacyjnych laboratoriów biosyntezy i analizy leków, bioproduktów i biomateriałów Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Śląskiego Uniwersytetu Medycznego w Katowicach [P1 – WIT SMART];
13. Śląski Uniwersytet Medyczny w Katowicach – „Kampus Rokitnica – naukowe Centrum Nowoczesnych Technologii Medycznych, Stomatologicznych i Transferu Danych"; Adaptacja pomieszczeń i wyposażenie laboratorium biologii molekularnej, cytobiologii i hodowli komórek w budynku Nr 1 przy ul. H. Jordana w Zabrzu –Rokitnicy ŚUM"; Modernizacja laboratoriów Katedry i Zakładu Mikrobiologii Immunologii na potrzeby naukowo-usługowe związane
    z transferem technologii i innowacjami"; POŁĄCZONE Z: Instytutem Medycyny Pracy i Zdrowia Środowiskowego w Sosnowcu: „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji z zakresu epidemiologii środowiskowej dzięki wykorzystaniu zintegrowanego
    systemu gromadzenia, przechowywania i zarządzania danymi" [P2 – WIT SMART];
14. Centrum Biotechnologii i Bioróżnorodności - Uniwersytet Śląski [P1 – WIT];
15. Nowe materiały ferroelektryczne i ich zastosowanie w biologii, medycynie oraz w technologiach materiałowych i technikach ICT – w ramach projektu nr 6 „Uniwersytet Śląski partnerem w zakresie nowoczesnych rozwiązań technologii informacyjnych i komunikacyjnych [P4 –WIT];
16. Transfer technologii nanomedycyny do lecznictwa – Innowacyjna nanodiagnostyka nowotworów złośliwych głowy i szyi - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P10 – WIT];

17. Badanie użyteczności nano- i mezostruktur do usuwania złogów cholesterolowych oraz transportu leków - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P15 – WIT];
18. Budowa i wyposażenie centrum rozwoju i transferu technologii bio-medycznych Silesia (CRMTB-Silesia) – ŚUM – [P4 WiT SMART];
19. Śląska Sieć Kompetencji Materiałów Wielofunkcyjnych. Główny Instytut Górnictwa, Politechnika Śląska [P5 – WIT SMART];
20. Śląskie interdyscyplinarne centrum zaawansowanych technologii i metod badawczych w inżynierii środowiska i energetyce (akronim silesianenviroenergylab) – Politechnika Śląska – [P6 – WIT SMART];

Lista projektów zgodnych z obszarami technologicznymi PRT

1. Digitalizacja zasobów naukowych i edukacyjnych Priorytet II. CYFROWE ŚL@SKIE - Uniwersytet Śląski w Katowicach – P2 KIWI – zgodnie z linia demarkacyjną projekt może być realizowany w trybie konkursowym;
2. Kreatywna informacja w tworzeniu wizerunku postindustrialnych miast Śląska - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach – P3 KIWI – projekt nie jest zgodny z programowanym wsparciem (w tym linia demarkacyjną dla CT1 i CT2);
3. Śląskie Klastry Rdzeniowych Przemysłów Kreatywnych - Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach –P4 KIWI – projekt nie jest zgodny z programowanym wsparciem (w tym linia demarkacyjną dla CT1 i CT2);
4. Stworzenie Centrum Kompetencji rozwoju układów napędowych samochodów w Instytucie Badań i Rozwoju Motoryzacji BOSMAL Sp. z o.o. – [P2 WIT] – projekt jest zgodny z RIS i PRT w obszarze technologicznym 7: - przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy, ale nie wpisuje się w inteligentne specjalizacje;
5. Rozbudowa linii do półprzemysłowej symulacji procesów wytwarzania wyrobów z metali i stopów umożliwiająca transfer do MŚP i absorbowanie przez nie nowych technologii opartych na wiedzy - Instytut Metalurgii Żelaza im. Stanisława Staszica – [P3 WiT] – projekt jest zgodny z RIS i PRT w obszarze technologicznym 7: - przemysł maszynowy, samochodowy, lotniczy i górniczy, ale nie wpisuje się w inteligentne specjalizacje;
6. Centrum testowania ekoinnowacji w transporcie kolejowym INNOTEST-plus - Stowarzyszenie Południowy Klaster Kolejowy [P5 WiT] – projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
7. Metody i narzędzia do modelowania, symulacji i analizy służące do wspomagania procesu zarządzania kryzysowego (akronim: MSA) EMAG [P6 WiT] - Projekt jest zgodny tematycznie
   z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
8. Metody i narzędzia do wspomagania decyzji w zarządzaniu kryzysowym (akronim: MSA-DS) - Instytut Technik Innowacyjnych EMAG [P7 WiT] - Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
9. Centrum Ekologicznych Technologii przykładem współtworzenia sieci centrum kompetencji służących rozwojowi inteligentnych rynków - Miasto Chorzów [P8 WIT] - Projekt jest zgodny tematycznie z trzecim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie dla ochrony środowiska;
10. Środkowoeuropejskie Centrum Badań Geologicznych Karbonu i Dziedzictwa Górnictwa Węglowego – GEOCARBONIA - Państwowy Instytut Geologiczny – Państwowy Instytut Badawczy (PIG-PIB) – [P9 WIT] - projekt jest zgodny tematycznie z drugim obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-

2020: Technologie dla energetyki i górnictwa, a także z trzecim obszarem technologicznym: Technologie dla ochrony środowiska;

11. Transfer technologii nanomedycyny do lecznictwa – Innowacyjna nanodiagnostyka nowotworów złośliwych głowy i szyi - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P10 WiT] - projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały;
12. Badanie użyteczności nano- i mezostruktur do usuwania złogów cholesterolowych oraz transportu leków - Uniwersytet Śląski w Katowicach – [P11 WiT] projekt jest zgodny tematycznie z 1 obszarem technologicznym Programu Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2010-2020: Technologie medyczne (ochrona zdrowia) oraz z 8 obszarem technologicznym – nanotechnologie i nanomateriały.

5.3.4. Metaprzedsięwzięcie 4. Foresight rynku pracy

Działania w ramach przedsięwzięcia będą podejmowane w latach 2014 – 2020. Przeprowadzona analiza ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020”[12] potwierdziła istotność badań foresight w obszarze innowacji, bowiem ponad połowa respondentów z sektora B+R biorących udział w badaniu, traktuje ustalenia foresight, jako źródło danych o możliwych kierunkach rozwoju[13].

5.3.5. Metaprzedsięwzięcie 5. Regionalny fundusz proinnowacyjny

Regionalny fundusz proinnowacyjny zapisany został jako metaprzedsięwzięcie w Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, mające na celu wspieranie przedsięwzięć innowacyjnych w przedsiębiorstwach. Mowa jest o wsparciu ryzykownych projektów i aktywności związanych z: zabezpieczeniem własności intelektualnej, badaniami i ekspertyzami pilotażowymi i pracami badawczo-wdrożeniowymi.

Fundusz ma wspierać pośredników finansowych, którzy angażują własny kapitał prywatny lub zapewniają kapitał z rynku. Oczekuje się, iż efektem udzielanego przez fundusz wsparcia będzie intensyfikacja procesów transferu technologii i komercjalizacji wyników badań oraz przyspieszenie wdrożenia gotowych rozwiązań.

Należy mieć jednak na uwadze, iż: [14]

- w województwie śląskim już działa szereg instytucji oferujących różne instrumenty finansowe,
- linia demarkacyjna w jasny sposób pokazuje, że tematy związane z kapitałem wysokiego ryzyka leżą w gestii agend rządowych,
- różne środowiska eksperckie wspierają takie stanowisko rządu, podkreślając istotę dbania o jakość i utrzymanie wysokich standardów usług finansowych na bardzo specyficznym rynku, którym jest rynek inwestycyjny.

Jednocześnie należy zwrócić uwagę na rozmiar tego przedsięwzięcia w kontekście procesów inwestycyjnych, które odbywają się w przedsiębiorstwach prowadzących innowacje. Innymi słowy, należy odpowiedzieć na pytanie: „Czy wielkość środków do dyspozycji pozwoli uruchomić instrument, który jest w stanie spełnić założone cele?”. Teoretycznie można stwierdzić, że regionalny fundusz innowacyjny miałby możliwość spełnienia swoich celów w przypadku gdy dysponowałby około 500 mln złotych. Przy istnieniu dużego prawdopodobieństwa, że środki europejskie związane ze wsparciem wejść kapitałowych i kredytów technologicznych nadal będą w gestii agend rządowych na szczeblu krajowym, w gestii Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego pozostaje możliwość dokapitalizowania funduszy pożyczkowych i poręczeń kredytowych. Jednak, tak jak podkreślili

[12] Badanie ewaluacyjne pt. Ocena ex-ante projektu Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020, IPM Sp. z o.o., Katowice 2013.

[13] Grupa Gumułka. Kancelaria Prawa Finansowego (2009): Wykonanie badań ankietowych w zakresie wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2003-2013. Raport Końcowy. Katowice, JKW RIS w ramach Innobservator Silesia, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, str. 8.

[14] Palmen L., Opinia ekspercka Śląskiej Rady Innowacji pt. Model finansowania działalności innowacyjnej przedsiębiorstw w ramach funduszu proinnowacyjnego współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego oraz Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w latach 2014 – 2020”, InnoCo, Katowice, październik 2013 r.

autorzy opracowania „Ocena realizacji instrumentów inżynierii finansowej w ramach NSRO 2007-2013", fundusze pożyczkowe i poręczeniowe w znikomym stopniu wspierały innowacyjne – czytaj ryzykowne – projekty w ostatnich latach.[15]

Ponadto mało realnym wydaje się rozwijanie w krótkim okresie czasu niezbędnych kompetencji w strukturach Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego dla uruchomienia i obsługiwania tego typu funduszy. W okresie 2007-2013 Urząd Marszałkowski realizował Poddziałanie 1.1.1. „Infrastruktura rozwoju gospodarczego" RPO WSL na dokapitalizowanie zewnętrznych źródeł dofinansowania przedsiębiorczości w wysokości około 70 mln zł. Możliwe jest powtórzenie tego zabiegu w okresie 2014-2020 dokapitalizując fundusze pożyczkowe i poręczeń kredytowych o kolejne 50-90 mln zł.[16]

Obserwując debatę na temat uruchomienia bazy podmiotów akredytowanych dla krajowego systemu bonów/voucherów, a także inicjatywy podjęte w województwie dolnośląskim. Można przedstawić następujące rekomendacje dla województwa śląskiego:

- Dopracować model Regionalnego Funduszu Proinnowacynego jako systemu bonów/voucherów przeznaczonych na dofinansowanie usług specjalistycznych w procesach zmian i rozwoju innowacji. [17]

5.3.6. Metaprzedsięwzięcie 6. Design dla innowacji

Poniżej przedstawiono przykładowe wydarzenia zorganizowane w 2013 roku przez Zamek Cieszyn.

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2013-02-01 - 2013-02-03	8.Bardzo Mądre Urodziny Zamku Cieszyn	8. urodziny Zamku Cieszyn pod hasłem *Wgryź się w dizajn.* Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęło Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Marszałek Województwa oraz Burmistrz Miasta Cieszyn. czytaj całość
2013-03-10	Wernisaż wystawy „Babski dizajn. Domowe wynalazki w rękach kobiet"	Organizator: Zamek Cieszyn. Kuratorki wystawy: Natalia Rzeźniczek-Riess, Zosia Sobczyńska, Magda Paluch-Pasz Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-04-21	Niedziela Kobiet	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-05-31	Warsztaty dla dzieci Mali ogrodnicy	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-06-02	Alfabet wyobraźni - warsztaty TYPOgraficzne dla dzieci	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość

[15] Tamże
[16] Tamże
[17] Tamże

Data	Wydarzenie	Organizator i miejsce wydarzenia
2013-06-14	Rozstrzygnięcie VIII edycji konkursu Śląska Rzecz 2012. Uroczysta Gala na Zamku Cieszyn	Organizator: Zamek Cieszyn, przy wsparciu projektu "Design Silesia". Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-06-19	Śniadanie biznesowe. Współczesne trendy w dizajnie	Organizator: Zamek Cieszyn w ramach projektu SEE Platform Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-07-01 - 2013-07-05	Warsztaty Letniej Szkoły Dizajnu 2013 w Zamku Cieszyn	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-08-31	Strachy na Zamku	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2013-11-19	Warsztaty w ramach cyklu Psychologia w biznesie. Wyzwania współczesnego przedsiębiorcy a psychologia zarządzania	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: sala konferencyjna Zamku Cieszyn, ul. Zamkowa 3 abc czytaj całość
2013-12-12	Gala wręczenia nagród w konkursie Design Management Europe Award 2013. Design Management Europe	Organizator: Zamek Cieszyn w ramach projektu Design Silesia Miejsce: Katowice czytaj całość

5.3.7. Metaprzedsięwzięcie 7. Współpraca z regionami sąsiedzkimi na rzecz innowacji

Wyniki przeprowadzonej analizy ex-ante „Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020" (badania CATI i IDI)[18] wskazują na **silną korelację pomiędzy dokonanym wyborem inteligentnych specjalizacji a obszarami *insourcingu***. Konsekwentnie są to: energetyka, medycyna oraz technologie informacyjne i komunikacyjne. Możliwy jest jednak także *insourcing* w dziedzinach, które nie są uznawane za strategiczne kierunki rozwoju regionu, chociaż są w nim silnie rozwinięte.

Najbardziej oczywistymi kierunkami *insourcingu* są oczywiście regiony sąsiednie. Należy przy tym wziąć pod uwagę specyfikę tych regionów i ich specjalizacje. W tym kontekście najłatwiej jest świadczyć usługi w zakresie innowacji na rzecz regionów słabiej rozwiniętych i mniej innowacyjnych. Jeśli któryś z sąsiednich regionów wybrał podobną specjalizację możliwe jest obranie strategii konkurencyjnej lub współpraca z bardziej szczegółowym podziałem specjalizacji w zakresie danej dziedziny. W przypadku województwa śląskiego, sąsiednimi regionami słabszymi są województwa opolskie i świętokrzyskie. W przypadku pierwszego z nich należy zauważyć, że podobne działania mogą być podejmowane przez podmioty z województwa dolnośląskiego i może w tym zakresie dojść do konkurencji z podmiotami z woj. śląskiego na terenie woj. opolskiego. W analizie możliwości nie należy zapominać o regionach zagranicznych – kraju morawsko-śląskim w Republice Czeskiej i kraju żylińskim na Słowacji. Biorąc pod uwagę potencjał gospodarczy i ekonomiczny tych regionów (m.in.

[18] Badanie ewaluacyjne „Ocena *ex-ante* projektu *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020*", IPM Sp. z o.o., Katowice 2013,.

po wprowadzeniu euro na Słowacji) wydaje się, że możliwym kierunkiem *insourcingu* jest szczególnie drugi z nich.

Analiza wyników IDI potwierdza, iż położenie województwa, jak również specyfika zlokalizowanego tu przemysłu (górnictwo, przemysł ciężki) sprzyjają implementowaniu technologii w zakresie ochrony środowiska i efektywnego wykorzystania źródeł energii istniejących, oraz poszukiwaniu nowych (czystych technologii węglowych, utylizacji i gospodarce odpadami). Wysoki stopień urbanizacji regionu wymusza również poszukiwanie nowoczesnych rozwiązań w zakresie transportu lokalnego oraz infrastruktury drogowej.

Ponadto, zwrócono szczególną uwagę na wykorzystanie potencjału płynącego z położenia województwa wraz z sąsiadującymi z nim województwami – małopolskim i opolskim oraz z woj. dolnośląskim. Położenie nie ma zaś znaczenia w wypadku usług w zakresie ICT. Branża teleinformatyczna nawiązała na przykład kontakt z podmiotami z USA[19] i jest w stanie świadczyć usługi na ich rzecz[20].

[19] Powstała np. Polsko-Amerykańska Rada Współpracy - http://uspcc.org/

[20] Badanie ewaluacyjne „Ocena *ex-ante* projektu *Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego na lata 2013-2020*", IPM Sp. z o.o., Katowice 2013, str. 22.

1.

ZAŁĄCZNIK

Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne

Załącznik 1. Sieć Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych. Raporty Roczne

Roczne Raporty Sieci Regionalnych Obserwatoriów Specjalistycznych znajdują się w załączniku do niniejszego Raportu Monitoringowego.

2.

ZAŁĄCZNIK

Przykładowe działania instytucji i przedsiębiorstw województwa śląskiego

w 2013 roku w zakresie kreatywności i innowacyjności

Załącznik 2. Przykładowe działania instytucji i przedsiębiorstw województwa śląskiego w 2013 roku w zakresie kreatywności i innowacyjności

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
	Styczeń:		
1	2013-01-02	**CeBIT 2013 – Spotkania Brokerskie Future Match**	Polska była partnerem strategicznym CeBIT 2013. Zorganizowano kilka stoisk tematycznych, w tym główne stoisko narodowe. Stworzyło to ogromne szanse na promocje naszych firm, działających w branży informatycznej i telekomunikacyjnej. czytaj całość
2	2013-01-02	**Śląski klaster IT zainaugurował działalność**	Działania na rzecz rozwoju i upowszechniania narzędzi informatycznych ułatwiających zarządzanie przedsiębiorstwami zamierzają prowadzić uczestnicy Śląskiego Klastra IT. W dniu 18 grudnia 2012r. w Katowicach odbyła się konferencja inaugurująca działalność tego przedsięwzięcia. czytaj całość
3	2013-01-04	**III edycja konkursu Zacznij.biz organizowanego przez Lewiatan Business Angels**	Konkurs **Zacznij.biz** to wyjątkowy projekt realizowany przez PKPP Lewiatan i sieć Aniołów Biznesu - Lewiatan Business Angels. Początkujący i doświadczeni przedsiębiorcy z sektora *High Tech* i branży internetowej, którzy zgłoszą się do konkursu, wezmą udział w bezpłatnych warsztatach i szkoleniach. Autorzy najlepszych projektów będą mogli osobiście zaprezentować je inwestorom - Aniołom Biznesu, by pozyskać środki na rozwój przedsięwzięć i wdrożenie nowych technologii. czytaj całość
4	2013-01-04	**Piknik Wiedzy w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznym**	17 stycznia 2013 r. na terenie Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego odbył się „Piknik Wiedzy". Wydarzenie promowało ideę przedsiębiorczości. czytaj całość
5	2013-01-09	**Rusza konkurs Młody Lider Innowacji Województwa Śląskiego**	Laureaci finału wojewódzkiego 1, 2 i 3 - ich miejsc w każdej kategorii konkursowej otrzymali statuetki i dyplomy „Młody Lider Innowacji Województwa Śląskiego" oraz mogli na koszt organizatora zaprezentować swoje prace na Międzynarodowych Targach Innowacji Gospodarczych i Naukowych INTARG-KATOWICE organizowanych przez Centrum Innowacji WKTiR

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			w Katowicach. czytaj całość
6	2013-01-10	**Polskie Innowacje - Jednoosiowy Egzoszkielet Ramienia Sterowany Elektromiogramem**	W ramach cyklu „Polskie innowacje", Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości w Portalu Innowacji przedstawiła projekt z województwa śląskiego nagrodzony w Konkursie Polski Produkt Przyszłości - Jednoosiowy egzoszkielet ramienia sterowany elektromiogramem. czytaj całość
7	2013-01-11	**Podsumowanie dotychczasowych edycji konkursu „Mój Pomysł na Biznes" organizowanych przez Politechnikę Śląską oraz wręczenie dyplomów laureatom IX edycji**	Organizator: Politechnika Śląska Miejsce: Spotkanie odbyło się w sali Senatu Politechniki Śląskiej (Gliwice, ul. Akademicka 2A).
8	2013-01-11	**Noc Biologów 2013**	Organizator: Uniwersyteckie wydziały przyrodnicze z całej Polski, w tym także Wydział Biologii i Ochrony Środowiska Uniwersytetu Śląskiego Miejsce: Wydział Biologii i Ochrony Środowiska UŚ (Katowice, ul. Jagiellońska 28 oraz ul. Bankowa 9).
9	2013-01-11	**Porsche w Sosnowcu! Pierwsi lokatorzy Sosnowieckiego Parku Naukowo-Technologicznego**	14 grudnia 2012r. do budynku przy ul. Wojska Polskiego 8 w Sosnowcu wprowadziły się dwa innowacyjne przedsiębiorstwa, których działalność może zrewolucjonizować inżynierię i przemysł samochodowy. Pierwszymi najemcami pomieszczeń w SPNT są: NTI - firma zajmująca się automatyką przemysłową i Cadelan - przedsiębiorstwo tworzące rozwiązania dla tuzów niemieckiej motoryzacji: Audi, BMW, Mercedesa a nawet Porsche! czytaj całość
10	2013-01-11	**Uroczyste podpisanie umowy partnerstwa Śląskiego Klastra Multimedialnego**	Śląski Klaster Multimedialny czyli innowacyjna sieć współpracy w obszarze ICT i multimediów został powołany przez Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp z o.o. , Uniwersytet Śląski w Katowicach oraz śląskich przedsiębiorców. Podpisanie umowy partnerstwa Śląskiego Klastra Multimedialnego odbyło się w nowym terminie tj. 15 stycznia 2013 r. o godz. 11.00 w rektoracie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (w sali 29). czytaj całość
11	2013-01-14	**Polscy przedsiębiorcy w 2013 r. Czas próby dla zielonej wyspy**	Krajowa Izba Gospodarcza i Związek Banków Polskich zorganizowały konferencję pod tytułem "Polscy przedsiębiorcy w 2013 r. Czas próby dla „zielonej wyspy" odbyła się w dniu 23 stycznia 2013r. w siedzibie KIG przy ul Trębackiej 4 w Warszawie. Podczas konferencji omówione

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			zostały główne wątki dotyczące realnej kondycji polskiej gospodarki oraz prognoz i ewentualnych zagrożeń w nadchodzącym roku. W konferencji uczestniczyli m. in. Marek Belka - Prezes NBP, Prof. Witold Orłowski - Członek Rady Gospodarczej przy Premierze RP, Adam Szejnfeld - Poseł na Sejm RP, Przewodniczący Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw deregulacyjnych. czytaj całość
12	2013-01-14	**Cykl warsztatów 7 Grzechów Głównych w Biznesie. Grzech drugi**	Biuro coworkingowe Astrów 10 - Przestrzeń dla Ciebie działające w ramach Górnośląskiej Agencji Promocji Przedsiębiorczości S. A. zaprosiły przedsiębiorców oraz osoby zamierzające założyć działalność gospodarczą na bezpłatne warsztaty, których tematem przewodnim było „Brak technik wywiadowczych" – jak zbierać, analizować i wykorzystywać istniejące informacje wewnątrz naszej organizacji i w organizacji konkurencji. czytaj całość
13	2013-01-15	**XII Ogólnopolski Konkurs Lider Innowacji 2013. Edycja wiosenna**	XII Ogólnopolskim Konkursie LIDER INNOWACJI 2013 odbył się pod honorowym patronatem Ministra Gospodarki, Marszałka Województwa Śląskiego i Prezesa Urzędu Patentowego RP. W dotychczasowych dziesięciu edycjach konkursu zaszczytny tytuł Lidera Innowacji zdobyło już 9 osób oraz 107 laureatów z grona przedsiębiorstw, placówek naukowo-badawczych, uczelni, szkół średnich i instytucji naukowych oraz przyznano 4 tytuły „Superlider Innowacji". czytaj całość
14	2013-01-15	**Uroczyste podpisanie umowy partnerstwa Śląskiego Klastra Multimedialnego**	Organizator: Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp z o.o. , Uniwersytet Śląski w Katowicach. Miejsce: Rektorat Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach (sala 29). czytaj całość
15	2013-01-16	**Złoty Laur dla Rudzkiego Inkubatora Przedsiębiorczości**	Kapituła Laurów Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach przyznała Rudzkiemu Inkubatorowi Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Złoty Laur Umiejętności i Kompetencji w kategorii „Osoba lub Instytucja wspierająca rozwój gospodarki rynkowej lub edukująca na potrzeby firm". czytaj całość
16	2013-01-16	**Reportaż z podpisania Umowy Partnerstwa Śląskiego Klastra Multimedialnego**	Umowa Partnerstwa Śląskiego Klastra Multimedialnego podpisana 15 stycznia 2013r., jest wyrazem gotowości do współpracy i woli wspólnego działania przedsiębiorców i środowisk naukowych w województwie śląskim. Powołuje

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			do życia Śląski Klaster Multimedialny, który powstał dzięki zaangażowaniu w jego budowę przedsiębiorców, Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach oraz wsparciu władz miasta i regionu. czytaj całość
17	2013-01-16	**8.Bardzo Mądre Urodziny Zamku Cieszyn**	Od 1 do 3 lutego 2013 r. Zamek Cieszyn zaprosił do wspólnego świętowania swoich 8. urodzin pod hasłem *Wgryź się w dizajn.* Patronat Honorowy nad wydarzeniem objęło Ministerstwo Rozwoju Regionalnego, Marszałek Województwa oraz Burmistrz Miasta Cieszyn. czytaj całość
18	2013-01-16 - 2013-01-17	**Bezpłatne szkolenie z metody wyceny wartości technologii**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK oraz Biuro Karier Studenckich Politechniki Śląskiej Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK Gliwice czytaj całość
19	2013-01-17	**Piknik Wiedzy w Sosnowieckim Parku Naukowo-Technologicznym**	Organizator: Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny, ARL, Dziennik Zachodni Miejsce: Sosnowiecki Park Naukowo-Technologiczny, ul. Wojska Polskiego 8 czytaj całość
20	2013-01-23	**Konferencja. Polscy przedsiębiorcy w 2013 r. Czas próby dla zielonej wyspy**	Organizator: Krajowa Izba Gospodarcza i Związek Banków Polskich Miejsce: siedziba KIG przy ul Trębackiej 4 w Warszawie czytaj całość
21	2013-01-24	**Cykl warsztatów 7 Grzechów Głównych w Biznesie. Grzech drugi**	Organizacja: Biuro coworkingowe Astrów 10 - Przestrzeń dla Ciebie działające w ramach Górnośląskiej Agencji Promocji Przedsiębiorczości S. A. Miejsce: Katowice, ul. Astrów 10. czytaj całość
	Luty 2013:		
1	2013-02-01 - 2013-02-03	**8.Bardzo Mądre Urodziny Zamku Cieszyn**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Cieszyn, zgodnie z programem wydarzenia czytaj całość
2	2013-02-05 - 2013-02-07	**XX Jubileuszowa Giełda Wynalazków**	Organizator: firma Eurobusiness-Haller oraz Stowarzyszenie Polskich Wynalazców i Racjonalizatorów Miejsce: Centrum Nauki Kopernik w Warszawie czytaj całość
3	2013-02-07	**Śniadanie z**	Organizator: Agencja Rozwoju Regionalnego w

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
		Przedsiębiorcami	Częstochowie S.A. Miejsce: Częstochowa, Park Przemysłowo-Technologiczny przy ul. Wały Dwernickiego 117/121. czytaj całość
4	2013-02-12	**Zmiany sektora MŚP w Subregionie Zagłębia Dąbrowskiego. Podsumowanie wyników projektu**	Organizator: firma OTTIMA-plus Sp. z o.o. w Katowicach oraz Agencja Rozwoju Lokalnego S.A. w Sosnowcu Miejsce: Sala Sesyjna Urzędu Miasta w Jaworznie czytaj całość
5	2013-02-14	**Konferencja "Marketing w czasach kryzysu - czyli o tworzeniu skutecznych kampanii promocyjnych w Internecie, wdrażaniu innowacji marketingowych. Doświadczenia realizacji projektu AMMF"**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A., Regionalne Centrum Innowacji i Transferu Technologii. Miejsce: Park Hotel Diament, ul. Wita Stwosza 37, Katowice. czytaj całość
6	2013-02-19 - 2013-02-20	**Bezpłatne warsztaty "Od koncepcji do produktu. Pokaż to, o czym inni myślą"**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. Miejsce: GAPP S.A. ul. Astrów 10, Katowice czytaj całość
7	2013-02-20	**Pierwsze śniadanie biznesowe Śląskiego Klastra Multimedialnego**	Organizator: Śląski Klaster Multimedialny- Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Miejsce: siedziba Śląskiego Klastra Multimedialnego: Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o., ul. Karola Goduli 36, 41-703 Ruda Śląska czytaj całość
8	2013-02-21	**Cykl warsztatów 7 Grzechów Głównych w Biznesie. Grzech trzeci**	Organizacja: Biuro coworkingowe Astrów 10 - Przestrzeń dla Ciebie działające w ramach Górnośląskiej Agencji Promocji Przedsiębiorczości S. A. Miejsce: Katowice, ul. Astrów 10. czytaj całość
9	2013-02-22	**Energooszczędna konferencja na Targach SIBEX 2013**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum Miejsce: Expo Silesia, sala konferencyjna nr 2, ul. Braci Mieroszewskich 124, Sosnowiec czytaj całość
	Marzec 2013 r.		
1	2013-03-01	**Innowacje marketingowe - Gryfikacja. Jak zastosować reguły gier w działaniach marketingowych. Bezpłatne seminarium**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o oraz Częstochowski Park Przemysłowo - Technologiczny Miejsce: Częstochowski Park Przemysłowo -

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			Technologiczny przy ul. Wały Dwernickiego 117/121 czytaj całość
2	2013-03-04	**Uroczyste podpisanie umowy o utworzeniu konsorcjum Śląskiego Klastra NANO**	Organizatorzy: organizacje inicjujące powstanie Śląskiego Klastra NANO, w tym: Fundacja Wspierania Nanonauk i Nanotechnologii NANONET, Uniwersytet Śląski w Katowicach, Miasto Katowice, Instytut Metali Nieżelaznych w Gliwicach oraz Polska Izba Gospodarcza Zaawansowanych Technologii IZTECH. czytaj całość
3	2013-03-05 - 2013-03-09	**CeBIT 2013 – Spotkania Brokerskie Future Match**	Organizator: Deutsche Messe. Polska jest w 2013 roku Partnerem Strategicznym Targów. Miejsce: Hanower, Niemcy czytaj całość
4	2013-03-06 - 2013-03-07	**Komputerowe projektowanie odzieży 3D - bezpłatne warsztaty**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. Miejsce: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A., ul. Astrów 10, Katowice czytaj całość
5	2013-03-08	**XV Inżynierskie Targi Pracy i Przedsiębiorczości**	Organizator: Politechnika Śląska Miejsce: nowa Hala Ośrodka Sportu Politechniki Śląskiej, w Gliwicach przy ul. Kaszubskiej 28. czytaj całość
6	2013-03-10	**Wernisaż wystawy "Babski dizajn. Domowe wynalazki w rękach kobiet"**	Organizator: Zamek Cieszyn. Kuratorki wystawy: Natalia Rzeźniczek-Riess, Zosia Sobczyńska, Magda Paluch-Pasz Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
7	2013-03-13	**Inauguracja projektu FABRYKA INNOWACJI**	Organizator: Firma KLIMEX-3 Spółka z o. o. w Bytomiu Miejsce: Cech Rzemiosł Różnych i Przedsiębiorczości w Bytomiu przy ul. K. Pułaskiego 3 w godzinach od 9.00 do 13.00. czytaj całość
8	2013-03-14	**Konferencja inaugurująca projekt Klaster Przemysłów Kreatywnych MADE IN ŚLĄSK**	Organizator: Stowarzyszenie Animatorów Wszechstronnego Rozwoju Młodzieży. Biuro Projektu Utworzenie Klastra Przemysłów Kreatywnych i Kulturalnych „Made in Śląsk" Miejsce: Aula Wydziału Architektury Politechniki Śląskiej w Gliwicach, ul. M. Strzody 10. czytaj całość
9	2013-03-19	**Warsztaty dotyczące opracowania modelu wdrażania Regionalnej Strategii Innowacji WŚL 2013-2020**	Organizator: Zespół Naukowy reprezentujący: Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnikę Śląską, Główny Instytutu Górnictwa, Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice" oraz

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			Zespół ds. Regionalnej Strategii Innowacji Wydziału EFS UMWSL. Miejsce: Sala Kolumnowa Urzędu Marszałkowskiego przy ul. Dąbrowskiego 23 czytaj całość
10	2013-03-20	**Konferencja. Perspektywy rozwoju motoryzacji w województwie śląskim**	Organizator: Wydział Gospodarki, Promocji i Współpracy Międzynarodowej UMWSL Miejsce: Qubus Hotel Katowice, ul. Uniwersytecka 13, Katowice. czytaj całość
11	2013-03-21	**Cykl warsztatów 7 Grzechów Głównych w Biznesie. Grzech czwarty**	Organizator: Biuro coworkingowe Astrów 10 - Przestrzeń dla Ciebie Miejsce: GAPP S.A. Katowice, ul. Astrów 10 czytaj całość
12	2013-03-21	**V Forum Gospodarcze InvestExpo**	Organizator: Organizator: Instytut Nauk Ekonomicznych i Społecznych oraz Agencja eventowa Andy Hoz Miejsce: Chorzów, Hotel Arsenal Palace czytaj całość
13	2013-03-21	**Bezpłatne seminarium. Efektywne prowadzenie rozwoju nowych produktów**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z. o.o. Miejsce: Katowice, Restauracja BUSINESS BAR, ul. Graniczna 54 czytaj całość
14	2013-03-22	**Śląskie spotkanie z Biobiznesem**	Organizator: Centrum Biotechnologii przy Politechnice Śląskiej, Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Centrum Biotechnologii przy Politechnice Śląskiej, ul. Krzywoustego 8, 44-100 Gliwice. czytaj całość
	Kwiecień 2013 r.		
1	2013-04-05	**Seminarium bezpłatne. Innowatyka: nowy standard umiejętności dla pracowników organizacji**	Organizator: Seminarium zorganizowane zostało w ramach projektu systemowego "Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego" Miejsce: ul. Karola Miarki 8 Zabrze**,** Budynek Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej czytaj całość
2	2013-04-15	**Drugi Dialog Międzynarodowy dotyczący Polityki Klastrowej w Europie Środkowej**	Organizatorzy: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości oraz partnerzy projektu CluStrat. Miejsce: Hotel Qubus w Katowicach. czytaj całość
3	2013-04-18	**Fundusze na biznes.**	Organizator: Zespół platformy inwestycyjnej

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
		Bezpłatne indywidualne spotkania "W cztery oczy z inwestorem"	Symultana.org Miejsce: Gliwice, Wydział Budownictwa Politechniki Śląskiej. czytaj całość
4	2013-04-19	**Spotkania Brokerskie YOUR HOME. Budynek energooszczędny**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. w ramach projektu Enterprise Europe Network, we współpracy z Biurem Promocji i Wystaw „Astra" Miejsce: 43. Międzynarodowe Targi Budownictwa czytaj całość
5	2013-04-21	**Niedziela Kobiet**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
6	2013-04-23	**II Regionalne i krajowe spotkanie Okrągłego Stołu ds. polityki klastrowej**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. w Katowicach Miejsce: Sala Kolumnowa, Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach, ul. Dąbrowskiego 23 czytaj całość
7	2013-04-25	**Warsztaty - fundusze seed i venture capital oraz anioły biznesu**	Organizator: Partnerzy projektu pt.:„Parki przemysłowe i parki technologiczne bliżej innowacji". Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice, ul. Konarskiego 18c (sala konferencyjna - parter), Gliwice. czytaj całość
	Maj 2013 r.		
1	2013-05-06	**Warsztat w ramach Akademii Śląskiej - prace nad modelem wdrażania RIS 2013-2020**	Organizator: Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, Zespół ds RIS Miejsce: Sala Kolumnowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego (Katowice, ul. Dąbrowskiego 23), godz. 10.00 czytaj całość
2	2013-05-07	**Jak innowacyjnie wspierać powstawanie innowacji? Doświadczenia krajów europejskich**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. jako partner projektu systemowego "Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego". Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o, ul. Konarskiego 18C, 44-100 Gliwice (sala konferencyjna). czytaj całość
3	2013-05-08 - 2013-05-09	**Dni Narodowego Centrum Nauki w województwie śląskim**	Organizator: Narodowe Centrum Nauki (NCN) i Regionalna Konferencja Rektorów Uczelni Akademickich (RKRUA).

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			Miejsce: Katowice, zgodnie z programem. czytaj całość
4	2013-05-10	**MIN-NOVATION Zaproszenie na warsztaty**	Organizator: Zarząd GAPP S.A. Miejsce: Park Hotel Diament przy ulicy Wita Stwosza 37 w Katowicach czytaj całość
5	2013-05-13 - 2013-05-15	**V Europejski Kongres Gospodarczy**	Organizator: Grupa PTWP S.A. Miejsce: Katowice czytaj całość
6	2013-05-17	**Panel dyskusyjny nt. wsparcia rozwoju inicjatyw klastrowych w województwie śląskim**	Organizator: Uniwersytet Śląski Miejsce: Aula im. K. Lepszego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ul. Bankowa 12 czytaj całość
7	2013-05-23	**Cykl warsztatów 7 Grzechów Głównych w Biznesie. Grzech szósty. Brak incepcji**	Organizator: Biuro coworkingowe Astrów 10 - Przestrzeń dla Ciebie działające w ramach Górnośląskiej Agencji Promocji Przedsiębiorczości S. A. Miejsce: Biuro Coworkingowe, Katowice, ul. Astrów 10 czytaj całość
8	2013-05-24	**Dzień Nauki i Przemysłu w Gliwicach**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. oraz Samorząd Miasta GLIWICE Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. czytaj całość
9	2013-05-24	**Spotkanie informacyjne nt. Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2013-2020**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny Technopark Gliwice Miejsce: PNT Technopark Gliwice, ul. Konarskiego 18c , Gliwice czytaj całość
10	2013-05-27	**Spotkanie informacyjne w Częstochowie na temat RIS 2013–2020**	Organizator: UMWSL oraz partnerzy projektu systemowego "Zarządzanie, wdrażanie i monitorowanie Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego". Miejsce: Częstochowski Park Przemysłowo-Technologiczny (sala nr 3). czytaj całość
11	2013-05-27	**Skuteczne planowanie projektów badawczych i rozwojowych**	Organizator: Wyższa Szkoła Zarządzania i Prawa im. Heleny Chodkowskiej w partnerstwie z Wyższą Szkołą Cła i Logistyki oraz Fundacją na Rzecz Wspierania Nauki „Campus" w ramach projektu ogólnopolskiego „B+R=przyszłość". Miejsce: Uniwersytet Śląski w Katowicach (Budynek Rektoratu), ul. Bankowa 12 (aula 21 im. Kazimierza Lepszego) czytaj całość

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
12	2013-05-31	**Warsztaty dla dzieci Mali ogrodnicy**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
	Czerwiec 2013 r.		
1	2013-06-02	**Alfabet wyobraźni - warsztaty TYPOgraficzne dla dzieci**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2	2013-06-05	**Dzień Informacyjny programu europejskiego CIP Ecoinnovation**	Organizator: Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych Sekretariat Polskiej Platformy Ekoinnowacji oraz Krajowy Punkt Kontaktowy Programów Ramowych UE we współpracy z Biurem Regionalnym Województwa Śląskiego w Brukseli, Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego oraz Regionalnym Punktem Kontaktowym przy Politechnice Śląskiej Miejsce: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Sala czytaj całość
3	2013-06-05	**Kolejne śniadanie biznesowe Śląskiego Klastra Multimedialnego**	Organizator: Śląski Klaster Multimedialny Miejsce: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Aula im. K. Lepszego Uniwersytetu Śląskiego, ul. Bankowa 12, (budynek Rektoratu). czytaj całość
4	2013-06-06 - 2013-06-08	**Bezpłatne szkolenie Ocena technologii wg metody QuickLook**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o, ul. Konarskiego 18C, 44-100 Gliwice (sala konferencyjna) czytaj całość
5	2013-06-10	**Konsultacje założeń Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój**	Organizator: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Miejsce: Park Hotelu Diament w Katowicach; ul. Wita Stwosza 37 czytaj całość
6	2013-06-10	**Prezentacja efektów realizacji projektu RATIO-COAL jako dobrej praktyki w zakresie międzynarodowej współpracy naukowo-przemysłowej**	Organizator: prof. Krystyna Kruszewska, dr Iwona Jelonek – koordynator projektu RATIO-COAL Biuro Współpracy z Gospodarką i Dział Projektów, Uniwersytet Śląski. Miejsce: Uniwersytet Śląski, Wydział Nauk o Ziemi Sosnowiec, ul. Będzińska 60. czytaj całość
7	2013-06-11	**TechMine Startups ver.5**	Organizator: TechMine Startups Miejsce: Sala konferencyjna CINIBA przy ulicy Bankowej 11a w Katowicach.

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			czytaj całość
8	2013-06-12	**Konferencja ICT & Multimedia Event. Innowacyjne rozwiązania w usługach publicznych**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Śląski Klaster Multimedialny HUB CLUB, Uniwersytet Śląski w Katowicach oraz Rudzki Inkubator Przedsiębiorczości Sp. z o.o. Miejsce: Sala Kolumnowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach czytaj całość
9	2013-06-14	**Rozstrzygnięcie VIII edycji konkursu Śląska Rzecz 2012. Uroczysta Gala na Zamku Cieszyn**	Organizator: Zamek Cieszyn, przy wsparciu projektu "Design Silesia". Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
10	2013-06-14	**IV Forum Nowej Gospodarki**	Organizator: Marszałek Województwa Śląskiego we współpracy z przedstawicielami świata nauki (Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Politechnika Śląska) oraz otoczenia biznesu (Park Naukowo-Technologiczny Euro-Centrum, Stowarzyszenie Krajowego Forum Parków Przemysłowych i Parków Technologicznych, Euro InnoPark). czytaj całość
11	2013-06-19	**Śniadanie biznesowe. Współczesne trendy w dizajnie**	Organizator: Zamek Cieszyn w ramach projektu SEE Platform Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
12	2013-06-19	**Głos Biznesu. Twój czas twój kapitał - Częstochowa. Nowoczesne instrumenty finansowania rozwoju przedsiębiorstw**	Organizator: Konfederacja Lewiatan oraz Agencja Rozwoju Regionalnego w Częstochowie S.A. Miejsce: Częstochowski Park Przemysłowo-Technologiczny, ul. Wały Dwernickiego 117/121 sala nr 1 i 2 czytaj całość
13	2013-06-21	**Spotkanie informacyjne RIS w Bielsku-Białej**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego przy współpracy Urzędu Miejskiego w Bielsku-Białej. Miejsce: Beskidzki Inkubator Technologiczny, ul. 1 Dywizji Pancernej 45, (sala główna - sala letnia). czytaj całość
14	2013-06-25 - 2013-06-26	**IV Kongres Innowacyjnej Gospodarki**	Organizator: Krajowa Izba Gospodarcza oraz Komitet Organizacyjny Miejsce: Warszawa, Centrum Nauki Kopernik czytaj całość
15	2013-06-26	**INNOWACJA. CIĘ ROZWIJA. Konferencja regionalna oraz gala wręczenia nagród**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego, Współorganizatorami konferencji są GAPP i Park Naukowo-Technologiczny

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
		INNOSILESIA	"TECHNOPARK GLIWICE". Partnerem Organizacyjnym jest firma Prospects Magazine. Miejsce: Hotel Arsenal Palace w Chorzowie. czytaj całość
16	2013-06-26	**Tworzy się Wyszehradzki Metaklaster Transportowy i Logistyczny**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. z siedzibą w Katowicach, Agencja Rozwoju Lokalnego Sp. z o.o. z Gliwic oraz Miasto Gliwice Miejsce: Centrum Edukacji i Biznesu „Nowe Gliwice", Aula Drewniana I p. - Budynek „Cechownia", ARL sp. z o.o., ul. Bojkowska 37, 44-100 Gliwice czytaj całość
17	2013-06-26	**Praktyczny wymiar Społecznej Odpowiedzialności Biznesu na Śląsku i Opolszczyźnie**	Organizator: Uniwersytet Śląski w Katowicach, Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach oraz Regionalne Centrum Biznesu. Miejsce: Aula im. Kazimierza Lepszego w rektoracie Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach, ul. Bankowa 12. czytaj całość
	Lipiec 2013 r.		
1	2013-07-01 - 2013-07-05	**Warsztaty Letniej Szkoły Dizajnu 2013 w Zamku Cieszyn**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość
2	2013-07-04	**Spotkanie informacyjne pt. Innowacyjne technologie dla poprawy efektywności energetycznej**	Organizator: Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej, ul. Jagiellońska 38A, 41-800 Zabrze czytaj całość
3	2013-07-04	**SO RIS. Spotkanie warsztatowe dotyczące Technologii dla Ochrony Środowiska**	Organizator: Główny Instytut Górnictwa Miejsce: Główny Instytut Górnictwa w Katowicach, Pałac Gwarków 1, Sala Górnicza czytaj całość
4	2013-07-10	**Innowatyka: nowy standard umiejętności dla pracowników organizacji**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny „TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o., ul. Konarskiego 18c, 44-100 Gliwice czytaj całość
5	2013-07-17	**Dodatkowy termin seminarium dot. innowatyki w Częstochowie**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Park Przemysłowo - Technologiczny (Częstochowa ul. Wały Dwernickiego 117/121) czytaj całość

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
6	2013-07-18	**Trzecie regionalne spotkanie Okrągłego Stołu ds. polityki klastrowej**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. w Katowicach Miejsce: Katowice, ul. Astrów 10. czytaj całość
7	2013-07-26	**Służba zdrowia a telemedycyna w województwie śląskim**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny „Technopark Gliwice" Sp. z o.o. wspólnie z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego. Miejsce: TECHNOPARK GLIWICE, ul. Konarskiego 18C, Gliwice. czytaj całość
8	2013-07-30	**Warsztaty. Centrum kompetencji klastrowych**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego oraz Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej Miejsce: Centrum Innowacji i Transferu Technologii Politechniki Śląskiej czytaj całość
	Sierpień 2014 r.		
1	2013-08-09	**Warsztaty. Aspekty prawne i wycena własności intelektualnej**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. Miejsce: Katowice, Park Hotel Diament czytaj całość
2	2013-08-12 - 2013-08-31	**Nieodpłatny blok szkoleniowo-warsztatowy Innowacyjne Kadry Akademickie**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Katowice oraz Gliwice czytaj całość
3	2013-08-24	**Szkolenie w ramach projektu Kreator Innowacyjności**	Organizator: Biuro Karier Uniwersytetu Śląskiego Miejsce: Akademickie Centrum Przedsiębiorczości Uniwersytetu Śląskiego (Katowice, ul. Bankowa 14, sala 415) czytaj całość
4	2013-08-27	**II edycja spotkań w ramach Fabryki Innowacji**	Organizator: Klimex-3 Sp. z o.o. Miejsce: Cech Rzemiosł i Drobnej Przedsiębiorczości w Bytomiu, ul. Pułaskiego 3. czytaj całość
5	2013-08-29	**Warsztaty. Działalność gospodarcza na terenie Republiki Czeskiej**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. Miejsce: Katowice, Park Hotel Diament Katowice, ul. Wita Stwosza 37 czytaj całość
6	2013-08-31	**Strachy na Zamku**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: Zamek Cieszyn czytaj całość

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
	Wrzesień 2013 r.		
1	2013-09-02	**E jak Ekosystem. Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wraz z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice" Miejsce: Facebookowy Fanpage RIS czytaj całość
2	2013-09-02	**Konferencja konsultacyjna RPO WSL 2014-2020 dla przedsiębiorców**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce; Miejsce: Budynek Wydziału Prawa i Administracji UŚ, Katowice, ul. Bankowa 11b, Aula nr 7 czytaj całość
3	2013-09-04	**Konferencja konsultacyjna RPO WSL 2014-2020**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Budynek Wydziału Teologicznego UŚ, ul. Jordana 18, Katowice, Aula czytaj całość
4	2013-09-06 - 2013-09-22	**Nieodpłatny blok szkoleniowo-warsztatowy Innowacyjne Kadry Akademickie**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Park Naukowo - Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o.,GLIWICE, ul. Konarskiego 18C czytaj całość
5	2013-09-09	**S jak specjalizacje. Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wraz z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice" Miejsce: Facebookowy Fanpage RIS czytaj całość
6	2013-09-13 - 2013-09-15	**Hackathon. Ułatwiamy codzienność, Chorzów 2013**	Organizator: Alsen Marketing Sp. z o.o. oraz Grupa Samsung Miejsce: Alsen ul. Katowicka 146, Chorzów czytaj całość
7	2013-09-16 - 2013-09-18	**III Europejski Kongres MŚP**	Organizator: Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach wraz z partnerami Miejsce: Katowice czytaj całość
8	2013-09-16	**M jak metaprzedsięwzięcia. Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wraz z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice" Miejsce: Facebookowy Fanpage RIS czytaj całość
9	2013-09-23	**RPK UE Gliwice organizuje Dzień Projektożerców**	Organizator: Regionalny Punkt Kontaktowy Programów Unii Europejskiej funkcjonujący w Politechnice Śląskiej

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
			Miejsce: Centrum Biotechnologii Politechniki Śląskiej przy ul. Krzywoustego 8 w Gliwicach czytaj całość
10	2013-09-23	**I jak Innosilesia. Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wraz z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice" Miejsce: Facebookowy Fanpage RIS czytaj całość
11	2013-09-24	**Konferencja "Nauka jest przedsiębiorcza – komercjalizacja badań za pomocą programów NCBR"**	Organizator: Politechnika Śląska oraz Narodowe Centrum Badań i Rozwoju Miejsce: Centrum Edukacyjno - Kongresowe Politechniki Śląskiej, Gliwice, ul. Konarskiego 18B czytaj całość
12	2013-09-24	**Czy stać firmy ICT z województwa śląskiego na eksport?**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. ul. Konarskiego 18C, Gliwice (sala konferencyjna) czytaj całość
13	2013-09-25	**Seminarium. Skuteczna komunikacja pomiędzy sferą nauki i biznesem**	Organizator: Park Naukowo-Technologiczny TECHNOPARK GLIWICE Sp. z o.o. oraz Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Miejsce: Miejsce: Park Naukowo-Technologiczny "TECHNOPARK GLIWICE" Sp. z o.o. ul. Konarskiego 18C, Gliwice (sala konferencyjna) czytaj całość
14	2013-09-27	**Śniadanie biznesowe klastra HubClub - tym razem w Katowicach!**	Organizator: Śląski Klaster ICT i Multimediów - HubClub Miejsce: Aula im. K. Lepszego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy ul. Bankowej 12. czytaj całość
15	2013-09-28	**Warsztaty DigUp Startup**	Organizator: E NET PRODUCTION Sp. z o. o. Miejsce: Galeria Rondo Sztuki w Katowicach, godz. 9.00 czytaj całość
16	2013-09-30	**O jak Obserwatorium. Słownik RIS. Kolejna odsłona kampanii WIESZ WIĘCEJ. MOŻESZ WIĘCEJ**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego wraz z Parkiem Naukowo-Technologicznym „Technopark Gliwice" Miejsce: Facebookowy Fanpage RIS czytaj całość
17	2013-09-30 - 2013-10-03	**5th European Innovation Summit**	Organizator: Parlament Europejski, Komisja Europejska Miejsce: Bruksela czytaj całość
18	2013-09-30	**Transfer Wiedzy i Praktyki -**	Organizator: Rudzka Agencja Rozwoju „Inwestor"

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
		spotkanie informacyjno-rekrutacyjne dla przedsiębiorstw	Sp. z o.o. w Rudzie Śląskiej we współpracy z Centrum Innowacji Transferu Technologii przy Politechnice Śląskiej w Gliwicach. Miejsce: Hotel Zawiercie, ul. Wierzbowa 6, 42-400 Zawiercie czytaj całość
	Październik 2013 r.		
1	2013-09-30 - 2013-10-03	**5th European Innovation Summit**	Organizator: Parlament Europejski, Komisja Europejska Miejsce: Bruksela czytaj całość
2	2013-10-01	**Konferencja projektu e-CREATE. Szlaki Kulturowe Przedsiębiorczości i Rozwoju Technologicznego**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. Miejsce: Hotel Monopol w Katowicach czytaj całość
3	2013-10-02	**Nowoczesne technologie projektowania i obróbki materiałów**	Organizator: Projekt Silesia Automotive Miejsce: Expo Silesia, Sosnowiec, ul. Braci Mieroszewskich 124 czytaj całość
4	2013-10-07	**Konferencja MRR. Konsultacje społeczne Programu Inteligentny Rozwój 2014-2020**	Organizator: Ministerstwo Rozwoju Regionalnego Miejsce: siedziba Ministerstwa, Warszawa czytaj całość
5	2013-10-18	**X Regionalne spotkanie sieci MIN-NOVATION**	Organizator: GAPP S.A. Miejsce: Sala Kolumnowa Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego, przy ulicy Dąbrowskiego 23 w Katowicach. czytaj całość
6	2013-10-23	**VII edycja Giełdy Pracodawcy i Przedsiębiorczości w Gliwicach**	Organizator: Politechnika Śląska. Biuro Karier Studenckich Miejsce: Hol Centrum Edukacyjno-Kongresowego Politechniki Śląskiej w Gliwicach przy ul. Konarskiego 18B czytaj całość
	Listopad 2013 r.		
1	2013-11-06	**Szanse i zagrożenia dla rozwoju śląskich MSP**	Organizator: Konfederacja Lewiatan Miejsce: Hotel Novotel Katowice Centrum, al. Roździeńskiego 16 czytaj całość
2	2013-11-07	**Spotkanie typu matchmaking w ramach projektu V4CLUSTERS**	Organizator: Górnośląska Agencja Promocji Przedsiębiorczości S.A. w Katowicach oraz partnerzy projektu V4CLUSTERS Miejsce: Győr na Węgrzech czytaj całość

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
3	2013-11-07 - 2013-11-08	**V Forum Nowej Gospodarki**	Organizatorzy: Województwo Małopolskie, Akademia Górniczo-Hutnicza im. Stanisława Staszica w Krakowie, Euro-Centrum Park Naukowo-Technologiczny w Katowicach oraz Euro InnoPark Sp. z o.o. Miejsce: Kraków, Budynek Centrum Ceramiki AGH (pawilon B-8) czytaj całość
4	2013-11-14 - 2013-11-16	**62 Światowe Targi BRUSSELS INNOVA 2013**	Organizator: Oficjalny Przedstawiciel w Polsce - Eurobusiness-Haller, Katowice. Miejsce: Heysel, Brussels Expo, Pawilon nr 10. czytaj całość
5	2013-11-18 - 2013-11-24	**Światowy Tydzień Przedsiębiorczości w województwie śląskim**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego pełni rolę Regionalnego Koordynatora Światowego Dnia Przedsiębiorczości 2013 Miejsce: województwo śląskie czytaj całość
6	2013-11-19	**Warsztaty w ramach cyklu Psychologia w biznesie. Wyzwania współczesnego przedsiębiorcy a psychologia zarządzania**	Organizator: Zamek Cieszyn Miejsce: sala konferencyjna Zamku Cieszyn, ul. Zamkowa 3 abc czytaj całość
7	2013-11-20	**ICT & Multimedia Event. Nowoczesne rozwiązania dla medycyny**	Organizator: Biuro HubClub - Śląskiego Klastra ICT i Multimediów Miejsce: Budynek Rektoratu, Aula im. K. Lepszego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach przy ul. Bankowej 12. czytaj całość
8	2013-11-21	**Konferencja "Uniwersytet Śląski – rozwój przez współpracę z gospodarką"**	Organizator: Biuro Współpracy z Gospodarką Uniwersytetu Śląskiego Miejsce: Katowice, ul. Bankowa 12, budynek rektoratu UŚ, Aula im. K. Lepszego czytaj całość
9	2013-11-22	**Spotkanie informacyjne pt. Współpraca Obserwatoriów na rzecz technologicznego rozwoju regionu**	Organizator: Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego jako Lider projektu systemowego wspólnie z Parkiem Naukowo-Technologicznym Technopark Gliwice; Głównym Instytutem Górnictwa; Górnośląską Agencją Promocji Przedsiębiorczości S.A; Instytutem Techniki i Aparatury Medycznej w Zabrzu; Fundacją Rozwoju Kardiochirurgii im. Zbigniewa Religi. czytaj całość
	Grudzień 2013 r.		
1	2013-12-05	**Warsztaty "Horyzont 2020 i**	Organizator: Fundacja Wspierania Nanonauk i

Lp.	Data wydarzenia	Tytuł	Organizator i miejsce wydarzenia
		Eurostars – pozyskanie dofinansowania na działania B+R"	Nanotechnologii NANONET-Koordynator Śląskiego Klastra NANO Miejsce: Hotel Qubus w Katowicach czytaj całość
2	2013-12-05	**Konferencja „Forum Klastra MediVite - Nowoczesne perspektywy rozwoju placówek medycznych"**	Organizator: Klaster MediVite Miejsce: siedziba Regionalnej Izby Gospodarczej w Katowicach (ul. Opolska 15) w godz. 09:00-16:00. czytaj całość
3	2013-12-12	**Gala wręczenia nagród w konkursie Design Management Europe Award 2013. Design Management Europe**	Organizator: Zamek Cieszyn w ramach projektu Design Silesia Miejsce: Katowice czytaj całość
4	2013-12-12 - 2013-12-13	**Pierwsza w Polsce międzynarodowa konferencja dotycząca service design**	Organizator: Lider - Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego - oraz: Akademia Sztuk Pięknych w Katowicach, Ars Cameralis Silesia Superioris, Politechnika Śląska w Gliwicach oraz Zamek Cieszyn. Miejsce: Katowice czytaj całość
5	2013-12-13	**XI Konferencja Roboty Medyczne RobMed 2013**	Organizator: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii im. Zbigniewa Religi w Zabrzu Miejsce: Fundacja Rozwoju Kardiochirurgii, ul. Wolności 345 a (wjazd od strony ul. Sienkiewicza). czytaj całość
6	2013-12-17	**Bezpłatne warsztaty "Aktywności studentów w UE"**	Organizator: Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct - Śląsk Miejsce: Centrum Informacji Naukowej i Biblioteki Akademickiej w Katowicach czytaj całość

Projekt graficzny: musk, współpraca: M. Berger

www.musk.pl